

ŠKOLNÍ VZDĚLÁVACÍ PROGRAM **pro základní vzdělávání**

Dodatek č.3

ZÁKLADNÍ ŠKOLA

**ZÁKLADNÍ ŠKOLA KOBYLÍ, OKRES BŘECLAV,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE**

1 Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:

Základní škola - Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

ŠVP byl zpracován podle RVP ZV

Údaje o škole:

Název školy: Základní škola Kobyli, okres Břeclav,
příspěvková organizace

Adresa školy: Školní 661, 691 10 Kobyli

Ředitel školy: Vlastimil Janda

Koordinátor ŠVP: Vlastimil Janda

Kontakty:

telefon: +420 519 431 147

fax: +420 519 431 634

www.zskobyli.cz

e-mail: vjanda@zskobyli.cz

IČ: 63402939

IZO: 102255369

REDIZO: 600112659

Platnost tohoto dodatku:

Od 1. 9. 2019

Zřizovatel školy:

Obec Kobyli

A. Šebestové 459

691 10 Kobyli

IČ: 283266

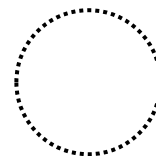
telefon: +420 519 431 106

www.kobyli.cz

ou@kobyli.cz

Dodatek č. 3 ŠVP byl schválen Školskou radou dne

.....
Vlastimil Janda
ředitel školy

razítko školy

Dodatek č. 5 Školního vzdělávacího programu Základní školy Kobyli:
S platností od 25. května 2018 škola dodržuje všechny platné zákonné povinnosti vyplývající ze zákona o ochraně osobních údajů č. 101/2000 Sb. v aktuálním znění a z nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/679 ze dne 27. 4. 2016 o ochraně fyzických osob v souvislosti se zpracováním osobních údajů a o volném pohybu těchto údajů.

2 Charakteristika školy

2.1 Velikost a úplnost školy

Základní škola Kobylí, okres Břeclav, příspěvková organizace je úplná škola s devíti postupnými ročníky. Na prvním stupni je po jedné třídě v ročníku, na 2. stupni po jedné nebo po dvou paralelních třídách v ročníku. Škola sdružuje následující zařízení: školu s kapacitou 450 žáků, školní družinu s kapacitou 100 žáků, školní klub s kapacitou 50 žáků a školní jídelnu.

Budova základní školy je situována ve středu obce Kobylí s dobrou dostupností pro všechny žáky.

2.2 Charakteristika pedagogického sboru

Pedagogický sbor je stabilizovaný, ke změnám dochází pouze z důvodu odchodu pedagogů do důchodu nebo na mateřské dovolené, noví učitelé jsou přijímáni jako zástup za mateřskou dovolenou nebo díky zvětšujícímu se počtu tříd na druhém stupni (za poslední čtyři roky osm nových pedagogů). Všichni pedagogové mají odpovídající vzdělání (učitelé VŠ s pedagogickým zaměřením, vychovatelky SŠ s pedagogickým zaměřením).

2.3 Dlouhodobé projekty

Projekty dotvářejí obsah vzdělávacího procesu ročníků i celé školy. Zařazované formy projektů jsou: ročníkové (krátkodobé, celoroční) a celoškolní (taktéž krátkodobé i celoroční). Příprava, realizace, výstupy a evaluace projektů zvyšují efektivitu vzdělávacího procesu, motivují žáky a podporují spolupráci všech pedagogů a žáků.

2.4 Školní parlament

Zatím nebyl zřízen.

2.5 Spolupráce s rodiči

Informovanost zákonných zástupců o plánování, průběhu a výsledcích vzdělávání žáků

Rodiče jsou o průběhu vzdělávání žáků informováni průběžně mimo jiné na třídních schůzkách nebo konzultacích jednotlivých vyučujících. Dobrá komunikace s rodiči je jedním z hlavních cílů školy. Velmi podstatné pro správnou realizaci školního vzdělávacího programu je právě vtažení zákonných zástupců do procesu vzdělávání svých dětí, toho není možné bez kvalitní vzájemné komunikace dosáhnout.

Druhým významným nástrojem komunikace mezi školou, zákonnými zástupci žáků a samotnými žáky je školní webová stránka. Zde se mohou zájemci seznámit s aktivitami školy, termíny pořádání školních akcí, plným zněním některých důležitých dokumentů, jako je např. tento školní vzdělávací program atd., prospěchem v jednotlivých předmětech.

Třetím základním prostředkem komunikace mezi školou a zákonnými zástupci je Žákovský deník žáka ZŠ Kobylí. Obsahuje listy pro vzájemnou komunikaci mezi zákonnými zástupci žáka a školou, omluvný list.

Škole se však nejedná jen o jednostrannou komunikaci ve směru škola – zákonní zástupci. Vítáme také připomínky a kritickou zpětnou vazbu k naší práci. Vnímáme je jako cestu k odhalování nedostatků v naší práci a seriózně se jimi zabýváme.

Školská rada

Ve škole již řadu let pracuje školská rada zřizovaná Obcí Kobylí, která je současně zřizovatelem školy. Školská rada má 9 členů s rovnoměrným tripartitním zastoupením zástupců zřizovatele, pedagogů a zákonných zástupců nezletilých žáků školy, ve školské radě mají zastoupení rodiče všech čtyř obcí .

2.6 Partneři školy

Do vzdělávacího procesu ve škole je pravidelně zakomponována spolupráce s mnoha dalšími institucemi, které mohou přinést další rozvoj žákům i pedagogům. Mezi mnoha organizacemi vybíráme např.: Pedagogicko-psychologické poradny, Speciálně pedagogická centra, Národní institut dalšího vzdělávání, Policie ČR, Sbor dobrovolných hasičů, okresní a místní tisk...

3 Charakteristika školního vzdělávacího programu

3.1 Zaměření školy

Základní vzdělávání musí být užitečnou službou občanům a má reflektovat i jejich očekávání a individuální potřeby. Takového cíle nelze dosáhnout, aniž by se změnilo tradiční chápání funkcí školy. Posláním školy v takovém případě nemůže být pouhé zprostředkování sumy vědomostí a zkoušení žáků z faktografických přehledů.

V našem pojetí je škola místem, které žáky motivuje a podporuje k aktivnímu učení se. A to nikoli encyklopedickým vědomostem, ale pro život důležitým kompetencím učit se, řešit problémy a sociálním dovednostem. Charakter práce pak má v dětech mimo jiné podporovat pocit bezpečí, možnost pozitivního prožívání, získání zdravého sebevědomí, rozvíjení kritického myšlení a schopnost sebehodnocení.

Takto formulovaný obecný koncepční záměr školního vzdělávacího programu vychází z přesvědčení, že kvalita vzdělávací služby školy nemá být primárně posuzována podle tradičně chápaných tzv. vzdělávacích výsledků. Za tyto výsledky bývají nezdůvodněně považovány pouhé faktografické znalosti žáků zjišťované testováním.

Naší prvořadou ambicí je proměnit školu v prostředí, kde se dětem s velmi různorodými vzdělávacími potřebami dostává nejen kvalitní a kvalifikované vzdělávací péče, ale kde se současně cítí bezpečně a spokojeně. Připojujeme se ke vzdělávacím trendům v Evropě a chceme rozvíjet u žáků kompetence, které jsou nezbytné pro život v Evropě v 21. století. V rámci procesu vzdělávání se věnujeme mimo jiné následujícím kompetencím:

Učení

- Být schopen vzít v úvahu zkušenost,
- dávat věci do souvislostí,
- organizovat svůj učební proces,
- být schopen řešit problémy,
- být zodpovědný za své učení.

Objevování

- Získávat informace z různých zdrojů a posoudit jejich věrohodnost,
- zvažovat různé zdroje dat,
- radit se s lidmi ze svého okolí,
- konzultovat s experty,
- vytvářet a pořádat dokumentaci.

Myšlení a uvažování

- Chápat kontinuitu minulosti a současnosti,
- nahlížet aspekty rozvoje společnosti kriticky,
- být schopen se vyrovnávat s nejistotou a komplexností situace,
- účastnit se diskusí a vyjadřovat vlastní názor,
- vnímat politický a ekonomický kontext při vzdělávání a práci,
- hodnotit sociální chování související se zdravím, životním prostředím,
- vnímat hodnoty umění, literatury atd.

Komunikace

- Rozumět a domluvit se, číst a psát ve více jazycích,
- být schopen prezentovat, mluvit na veřejnosti,
- obhajovat a argumentovat vlastní názor,

- naslouchat a brát v úvahu názory druhých,
- vyjadřovat se písemnou formou,
- rozumět grafům, diagramům a tabulkám.

Kooperace

- Být schopen spolupráce a práce v týmu,
- činit rozhodnutí,
- řešit konflikty,
- posuzovat a hodnotit,
- navazovat a udržovat kontakty.

Práce

- Vytvářet projekty,
- brát na sebe zodpovědnost,
- přispívat k práci skupiny a společnosti,
- organizovat svou vlastní práci,
- projevovat solidaritu,
- ovládat matematické a modelové nástroje.

Adaptace

- Využívat informační a komunikační techniky,
- být flexibilní při rychlých změnách,
- nalézat nová řešení,
- být houževnatý v případě obtíží.

Hlavní důraz ve své vzdělávací práci klade škola na komunikaci, kooperaci a práci s informacemi. Základem programu naší školy je přechod od školy transmisivního typu ke škole typu konstruktivního.

Umožnit žákům osvojit si strategie a motivovat je pro celoživotní učení.

Podpora dětí k učení se:

- Vybírat si a využívat vhodné způsoby, metody a strategie pro aktivní a efektivní učení,
- vyhledávat a třídit informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívat v procesu učení a v praktickém životě,
- využívat informační a komunikační prostředky a technologie.

Podněcovat k tvořivému myšlení, logickému uvažování a ke schopnosti řešit problémy.

Podpora dětí k učení se:

- Samostatně pozorovat a experimentovat, získané výsledky porovnávat, kriticky posuzovat a vyvozovat z nich závěry pro využití v budoucnosti,
- uvádět věci a znalosti do souvislostí a na základě toho si vytvářet komplexnější pohled na přírodní a společenské jevy,
- volit vhodné způsoby řešení úkolů, sledovat vlastní pokrok při zdolávání problémů, aplikovat osvědčené postupy při řešení obdobných nebo nových úkolů a situací.

Vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci.

Podpora dětí k učení se:

- Formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu,
- naslouchat jiným a porozumět jim,
- obhajovat vlastní názor vhodnou a kultivovanou argumentací.

Rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých

Podpora dětí k učení se:

- Spolupracovat ve skupině při řešení daného úkolu, podílet se na vytváření pravidel práce v týmu a na utváření příjemné atmosféry v týmu,
- aktivně přispívat k diskusi, umět v diskusi obhajovat vlastní názor, ale i respektovat zkušenosti a názory jiných.

Připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti.

Podpora dětí k učení se:

- Mít sebevědomé vystupování, pozitivní představu o sobě samém, ale současně schopnost vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory,
- řešit praktické problémy a životní situace na základě pochopení principů, jimiž se společnost řídí, znát svá práva i povinnosti,
- schopnosti hodnotit výsledky vlastní činnosti i činnosti jiných.

Vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací; rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k lidem, prostředí i k přírodě.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany životního prostředí i ochrany kulturních a společenských hodnot,
- vcítit se do situací ostatních a respektovat jejich přesvědčení nebo názory.

Učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní i sociální zdraví a být za ně odpovědný.

Podpora dětí k učení se:

- Schopnosti ochrany vlastního zdraví i zdraví ostatních,
- používat bezpečně materiály, nástroje a vybavení, dodržovat dohodnutá pravidla, povinnosti a závazky, rozhodovat se správně, zodpovědně a s ohledem na své zdraví i zdraví jiných,
- dle svých možností poskytnout účinnou pomoc v situacích ohrožujících život a zdraví.

Vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi.

Podpora dětí k učení se:

- Vnímat kulturní i historické dědictví jako významný fenomén,
- být vnímavý k tradicím a kulturním hodnotám jiných.

Pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopností v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci.

Podpora dětí k učení se:

- Využívat znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost,
- rozvíjet své podnikatelské myšlení, orientovat se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění podnikatelského záměru, chápat podstatu, cíl a riziko podnikání.

3.2 Výchové a vzdělávací strategie

Pedagog musí být dovedným organizátorem i vyučujícím, musí umět plánovat. Práce pedagoga předpokládá tedy jisté manažerské schopnosti (jinak řečeno – musí být kompetentní).

K tomu, aby škola zajistila rozvoj klíčových kompetencí žáků, uplatňuje tyto společné postupy:

- Využívání různých zdrojů informací,
kompetence k učení, k řešení problémů, komunikativní např.
 - učitelé učí žáky pracovat s různými zdroji informací (tištěnými, elektronickými, apod.)
 - žáci mají k dispozici školní knihovnu a mohou využívat školní počítače s připojením na internet i mimo výuku.
- Využívání nových vzdělávacích metod a organizačních forem výuky, při kterých jsou vytvářeny vhodné podmínky pro rozvíjení klíčových kompetencí žáků (moderní pedagogické trendy, skupinová práce, dialog, projekty, integrace výukových oblastí atd.), *kompetence komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*
 - škola organizuje tematicky zaměřené projekty a exkurze, kde si žáci ověřují využitelnost školních poznatků v praxi.
- Spolupráce s rodiči a dalšími institucemi – školní rada, (komunitní skupinové aktivity, obec, fakulty, pedagogicko-psychologická poradna, občanská sdružení atd.), *kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:*
 - žáci se účastní veřejných odborných i kulturních akcí, na kterých aktivně vystupují se svými příspěvky.
- Proměna klimatu školy (tvůrčí, partnerská komunikace mezi učitelem a žákem, týmová práce, bezpečnost, tolerance k odlišnostem, školní parlament).
Kompetence k řešení problémů, komunikativní, sociální a personální, občanské, pracovní např.:
 - veřejná vystoupení žáků, žáci pomáhají při úpravách výzdoby školy

Ročníkové řízení a plánování

V organizaci vyučování je za základní jednotku považován ročník. Vzdělávací témata jsou plánována vždy společně pro celý ročník, na principu horizontálního propojení tříd

v jednotlivých ročnících. Vyšší jednotkou je celá škola, kde vzdělávací proces probíhá na principu vertikálního propojení ročníků. Třída je chápána jako intimní prostředí pro žáky, a to v míře, jakou podle věku potřebují.

Cílem je větší efektivita vzdělávacího procesu, využití potenciálu spolupráce žáků v ročníku a mezi ročníky, intenzivnější spolupráce pedagogů, účelná diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu.

Řízení a koordinace práce učitelů

Učitelé v ročníku společně plánují vzdělávací proces a koordinují výuku jednotlivých vzdělávacích oblastí tak, aby výuka tvořila smysluplný celek. V rámci celé školy učitelé spolupracují na přípravě celoročního celoškolského projektu a promýšlejí vertikální propojení celé školy. Týmová setkání všech učitelů probíhají formou pracovních porad v průběhu školního roku.

V práci učitelů jsou podporovány aktivity tzv. vzájemných hospitací, které mají vnést do pedagogického procesu tvořivý přístup a prvky sebereflexe.

3.3 Strategie naplňování klíčových kompetencí

V celkovém pojetí vzdělávání na naší škole jsou převážně uplatňovány takové formy a metody práce s žáky, aby docházelo k rozvoji osobnosti jako celku, tudíž i kombinovaně k rozvoji všech klíčových kompetencí. Naplňování jednotlivých klíčových kompetencí ve vzdělávacím procesu žáků je možno izolovaně popsat následujícím způsobem.

Kompetence k řešení problémů rozvíjíme zejména učením v souvislostech, to znamená, že neučíme izolovaná data jednotlivých oborů, ale u dětí vytváříme ucelený obraz světa. Žákům jsou předkládány takové úkoly jejichž řešení vyžaduje znalosti z více oborů lidské činnosti resp. Vzdělávacích oblastí a tudíž i více přístupů k řešení. Tyto kompetence rozvíjíme také využíváním co největšího množství zdrojů informací – prací s knihou, internetem, praktickými pokusy, vlastním výzkumem žáků.

Kompetence k učení rozvíjíme individuálně podle dané situace u každého žáka. Hlavními strategiemi jsou kooperativní učení, práce s chybou a rozvoj sebehodnocení žáků.

Kompetence komunikativní rozvíjíme vytvářením dostatečného prostoru pro vyjadřování žáků při problémovém vyučování, v komunitních kruzích, při zpracovávání školních projektů z nejrůznějších oblastí a jejich výstupů.

Kompetence sociální a personální budujeme formami sociálního učení. Snažíme se děti zapojit do organizace činnosti školy (školní parlament a třídní i ročníkové komunitní kruhy). V rámci skupinového vyučování žáci přejímají různé role.

Kompetence občanské rozvíjíme hlavně učením sociálním, metodami sebepoznávání a seznamování žáků s jejich právy, odpovědností a povinnostmi. Žáci jsou vedeni k tomu, aby respektovali národní, kulturní a historické tradice. Rádi bychom k tomuto využili spolupráce se školami v zahraničí.

Kompetence pracovní u žáků rozvíjíme opět formou projektové činnosti, skupinové a individuální práce. Důležitou cestou k uvědomění si důležitosti znalosti pracovních postupů a dovednosti používat pracovní nástroje v nejširším smyslu je hodnocení a sebehodnocení všech činností, které žáci provádějí.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností nebo k uplatnění a užívání svých práv na rovnoprávném základě s ostatními potřebuje poskytnutí podpurných opatření. Tito žáci mají právo na bezplatné poskytování podpurných opatření z výčtu uvedeného v § 16 školského zákona. Podpurná opatření realizuje škola a školské zařízení.

Podpurná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpurná opatření prvního stupně uplatňuje škola nebo školské zařízení i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpurná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpurných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.

3.4 Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními

Při plánování a realizaci vzdělávání žáků s přiznanými podpurnými opatřeními je třeba mít na zřeteli fakt, že se žáci ve svých individuálních vzdělávacích potřebách a možnostech liší. Účelem podpory vzdělávání těchto žáků je plné zapojení a maximální využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpurných opatření. Pravidla pro použití podpurných opatření školou a školským zařízením stanovuje vyhláška č. 27/2016 Sb.

Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními prvního stupně je ŠVP podkladem pro zpracování PLPP a pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními od druhého stupně podkladem pro tvorbu IVP. PLPP a IVP zpracovává škola.

Na úrovni IVP je možné na doporučení ŠPZ (v případech stanovených Přílohou č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.) v rámci podpurných opatření upravit očekávané výstupy v RVP ZV, kterých je využíváno při stanovení IVP. V tomto plánu se vzdělávací obsah upraví tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpurné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpurnými opatřeními od třetího stupně podpory (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva. Upravené očekávané výstupy pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními vzdělávané podle RVP ZV musí být na vyšší úrovni, než jsou očekávané výstupy stanovené v RVP ZŠS.

K úpravám vzdělávacích obsahů stanovených v ŠVP dochází v IVP žáků s přiznanými podpurnými opatřeními od třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením). To znamená, že části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem. V IVP žáků s přiznanými podpurnými opatřeními třetího stupně (týká se žáků s lehkým mentálním postižením) a čtvrtého stupně lze v souvislosti s náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

Pro žáky s přiznanými podpurnými opatřeními spočívajícími v úpravě vzdělávacích obsahů může být v souladu s principy individualizace a diferenciací vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence. Počet vyučovacích hodin předmětů speciálně pedagogické péče je v závislosti na stupni podpory stanoven

v Příloze č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb. Časová dotace na předměty speciálně pedagogické péče je poskytována z disponibilní časové dotace.

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením je třeba zohledňovat jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představitivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, která se kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením osvědčují, patří například posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metodik a rozvojových materiálů; pravidelné a systematické doučování ve škole, podpora přípravy na školu v rodině, podpora osvojování jazykových dovedností, podpora poskytovaná v součinnosti asistenta pedagoga.

V případě podpůrného opatření (spočívajícího v úpravě očekávaných výstupů) pro žáky s LMP od třetího stupně podpory, bude pro tvorbu IVP využívána minimální doporučená úroveň pro úpravy očekávaných výstupů. Minimální doporučená úroveň, která je stanovena v RVP ZV pro 3., 5. a 9. ročník, bude na základě Doporučení školského poradenského zařízení rozpracována pro konkrétní ročník v IVP žáka s přiznaným podpůrným opatřením. Postup tvorby, realizace a vyhodnocování IVP je stejný jako v případě IVP ostatních žáků. IVP může být během roku upravován podle potřeb žáka. Při tvorbě IVP bude využíváno metodické podpory školního poradenského pracoviště a metodická podpora na Metodickém portále RVP.CZ. Pro žáky s jiným než mentálním postižením uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona je možné ve školním vzdělávacím programu upravit očekávané výstupy nebo nahradit vzdělávací obsah, jehož realizaci objektivně neumožňuje jejich znevýhodnění, jiným vzdělávacím obsahem, pokud to vyžadují speciální vzdělávací potřeby žáků, a to pouze tehdy, pokud to vyplývá z doporučení školského poradenského zařízení.

3.4.1 Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popřípadě jinými odborníky.

Tvorba, realizace a vyhodnocování IVP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popřípadě jinými odborníky.

3.4.2 Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními

Pro úspěšné vzdělávání těchto žáků škola zabezpečí (případně umožní):

- uplatňování principu diferenciací a individualizace vzdělávacího procesu při organizaci činností a při stanovování obsahu, forem i metod výuky;
- všechna stanovená podpůrná opatření při vzdělávání žáků;
- při vzdělávání žáka, který nemůže vnímat řeč sluchem, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho potřebám a s jehož užíváním má zkušenost;
- při vzdělávání žáka, který při komunikaci využívá prostředky alternativní nebo augmentativní komunikace, jako součást podpůrných opatření vzdělávání v komunikačním systému, který odpovídá jeho vzdělávacím potřebám;

- v odůvodněných případech odlišnou délku vyučovacích hodin pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami nebo dělení a spojování vyučovacích hodin;
- pro žáky uvedené v § 16 odst. 9 školského zákona případné prodloužení základního vzdělávání na deset ročníků;
- formativní hodnocení vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami;
- spolupráci se zákonnými zástupci žáka, školskými poradenskými zařízeními a odbornými pracovníky školního poradenského pracoviště, v případě potřeby spolupráci s odborníky mimo oblast školství (zejména při tvorbě IVP);
- spolupráci s ostatními školami.

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami jsou v naší škole zařazeny podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předmět Spec. ped. péče. Vzdělávací obsah těchto předmětů přizpůsobujeme vzdělávacím možnostem a předpokladům žáka s přiznanými podpůrnými opatřeními v rámci IVP.

K úpravám očekávaných výstupů stanovených v ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb., upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva.

Náhrada části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů jinými vzdělávacími obsahy nebo náhrada celého vzdělávacího obsahu některého vzdělávacího oboru jiným, který lépe vyhovuje vzdělávacím možnostem žáků, se využívá podpůrné opatření úprava obsahů a výstupů ze vzdělávání, prostřednictvím podpůrného opatření IVP u žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními, za podmínek stanovených školským zákonem a vyhláškou č. 27/2016 Sb. V IVP žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními lze v souvislosti s touto náhradou části nebo celého vzdělávacího obsahu vzdělávacích oborů, změnit minimální časové dotace vzdělávacích oblastí (oborů) stanovené v kapitole 7 RVP ZV.

3.5 Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných

Nadaným žákem se rozumí jedinec, který při adekvátní podpoře vykazuje ve srovnání s vrstevníky vysokou úroveň v jedné či více oblastech rozumových schopností, v pohybových, manuálních, uměleckých nebo sociálních dovednostech.

Za mimořádně nadaného žáka se v souladu s vyhláškou č. 27/2016 Sb. považuje žák, jehož rozložení schopností dosahuje mimořádné úrovně při vysoké tvořivosti v celém okruhu činností nebo v jednotlivých oblastech rozumových schopností.

3.5.1 Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Škola je povinna vytvářet ve svém školním vzdělávacím programu a při jeho realizaci podmínky k co největšímu využití potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti. To platí v plné míře i pro vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných.

Výuka žáků probíhá takovým způsobem, aby byl stimulován rozvoj jejich potenciálu včetně různých druhů nadání a aby se tato nadání mohla ve škole projevit a pokud možno i uplatnit a dále rozvíjet.

Škola využívá pro podporu nadání a mimořádného nadání podpůrných opatření podle individuálních vzdělávacích potřeb žáků v rozsahu prvního až čtvrtého stupně podpory.

Při vyhledávání nadaných a mimořádně nadaných žáků je věnována pozornost i žákům se speciálními vzdělávacími potřebami.

3.5.2 Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole

Tvorba, realizace a vyhodnocování PLPP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popřípadě jinými odborníky.

Tvorba, realizace a vyhodnocování IVP u těchto žáků je prováděna na základě pokynu ředitele školy a za spolupráce s výchovným poradcem, popřípadě jinými odborníky.

3.6 Začlenění průřezových témat

Průřezová témata reprezentují ve vzdělávacím programu okruhy aktuálních problémů současného světa a jsou nedílnou součástí základního vzdělávání.

Tematické okruhy průřezových témat procházejí napříč vzdělávacími oblastmi a umožňují propojení vzdělávacích oborů. Abychom této možnosti využili co možná nejlépe, nevytváříme pro průřezová témata samostatné vzdělávací předměty, ale integrujeme je do jiných vzdělávacích předmětů a realizujeme jejich obsah formou projektů, ve kterých musí žáci používat znalosti a dovednosti z různých vzdělávacích oborů.

Zařazení jednotlivých tematických okruhů průřezových témat je vždy součástí charakteristiky vzdělávací oblasti a jednotlivá témata jsou uvedena v tabulkách vzdělávacích předmětů. Pro lepší orientaci uvádíme ještě přehled všech průřezových témat a jejich tematických okruhů.

3.6.1 Osobnostní a sociální výchova

Osobnostní rozvoj

Rozvoj schopnosti poznávání

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oborů Český jazyk a literatura (1. až 3.roč.), Prvouka(1. až 3.roč.), Výtvarná i Hudební výchova, Tělesná výchova (4. a 5. roč.), Pracovní činnosti (8. a 9. roč.) a Přírodopis (6. roč.).

Sebepoznání a sebepojetí

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (5.roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (4. a 5. roč., 6. a 7. roč.), Člověk a svět práce (6. a 7. roč.), Člověk a příroda (9. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Seberegulace a sebeorganizace

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4. a 5.roč.), Člověk a zdraví, Člověk a svět práce (6. a 7. roč.), Umění a kultura, Člověk a společnost (6. a 7. roč.)

Psychohygiena

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4. a 5.roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (1. až 9. roč.), Člověk a svět práce (6. a 7. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.)

Kreativita

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích předmětů nebo vzdělávacích oblastí Český jazyk a literatura (1. až 3.roč.), Člověk a jeho svět (1. až 3.roč.), Člověk a zdraví (1. až

5. roč.) a Umění a kultura (1. až 9. roč.). Jeho cíle jsou realizovány také při projektovém a problémovém vyučování ve všech dalších vzdělávacích předmětech.

Sociální rozvoj

Poznávání lidí

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4. a 5.roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (2. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Mezilidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a společnost (9. roč.), Člověk a jeho svět (1. až 3.roč., 5.roč.)

Komunikace

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích předmětů Český jazyk a literatura (1. až 3. a 6 až 7. roč.), Anglický jazyk (3. a 4. roč.), Německý jazyk (7. roč.), Tělesná výchova (6 až 9. roč.) a vzdělávacích oblastí Umění a kultura, Člověk a zdraví (2. a 3. roč.) Člověk a svět práce (8. a 9. roč.).

Kooperace a kompetice

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí nebo předmětů Český jazyk a literatura (2. a 3. roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (1. až 5. roč.), Člověk a svět práce (6. a 7. roč.) a Tělesná výchova (6. až 9. roč.). Dále je realizován při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi a v rámci pravidelných komunitních kruhů.

Morální rozvoj

Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí nebo předmětů Člověk a jeho svět (1. až 3. roč), Člověk a společnost (6. roč.) a Tělesná výchova (6. až 9. roč.). Jeho cíle jsou realizovány také při problémovém a projektovém vyučování ve všech vzdělávacích oblastech.

Hodnoty, postoje, praktická etika

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí nebo předmětů Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.), Člověk a příroda (9. roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (2. a 3. roč.) a Člověk a jeho svět (4. až 5. roč.), dále jsou jeho cíle realizovány při projektovém vyučování napříč všemi vzdělávacími oblastmi a v rámci pravidelných komunitních kruhů.

3.6.2 Výchova demokratického občana

Občanská společnost a škola

Tematický okruh je integrován do vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.).

Občan, občanská společnost a stát

Tematický okruh je integrován do vzdělávací oblasti Člověk a společnost (8. roč.).

Formy participace občanů v politickém životě

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4. roč.) a Člověk a společnost

Principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4.roč.) a Člověk a společnost (7. až 9. roč.)

3.6.3 Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Evropa a svět nás zajímá

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí nebo předmětů Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Člověk a společnost (6. až 9. roč.), Český jazyk a literatura (7. až 9. roč.), Anglický jazyk (6. až 9. roč.), Německý jazyk (7. roč.), Člověk a zdraví (4. a 5. roč.) a Umění a kultura.

Objevujeme Evropu a svět

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4. – 5. roč.) a Člověk a společnost (8. a 9.roč.).

Jsme Evropané

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a společnost (6. až 9 .roč.) a Umění a kultura (6. až 9. roč.).

3.6.4 Multikulturní výchova

Kulturní difference

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (5. roč.), Člověk a zdraví (4. a 5. roč.), Umění a kultura a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Lidské vztahy

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (4. a 5. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.)

Etnický původ

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (4. a 5. roč.) a Člověk a společnost (8. a 9. roč.).

Multikulturalita

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí nebo předmětů Český jazyk a literatura (6. a 7. roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (3. roč.), Anglický jazyk (4. a 5. roč.), Německý jazyk (8. a 9. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Princip sociálního smíru a solidarity

Tematický okruh je integrován do vzdělávací oblasti Člověk a společnost (8. a 9. roč.).

3.6.5 Environmentální výchova

Ekosystémy

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4.roč.), Člověk a společnost (6. a 7. roč.) a Člověk a příroda (9. roč.).

Základní podmínky života

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4. a 5. roč.), Člověk a společnost (6. a 7. roč.) a Člověk a příroda (8. a 9. roč.).

Lidské aktivity a problémy životního prostředí

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (5. roč.), Člověk a společnost (8. a 9. roč.), Člověk a svět práce (8. a 9. roč.) a Člověk a příroda (6. a 7. roč.).

Vztah člověka k prostředí

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí Člověk a jeho svět (4.roč.), Umění a kultura, Člověk a zdraví (4. a 5. roč.), Člověk a společnost (8. a 9. roč.) a Člověk a příroda (9. roč.).

3.6.6 Mediální výchova

Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí nebo předmětů Český jazyk a literatura (6. a 7. roč.), Člověk a společnost (6. a 7. roč.) a Umění a kultura, Člověk a zdraví (4. a 5. roč.). Jeho cíle jsou realizovány také při tvorbě výstupů projektů ve všech vzdělávacích oblastech.

Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

Tematický okruh je integrován do vzdělávacích oblastí nebo předmětů Umění a kultura, Člověk a zdraví (4. a 5. roč.), Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.).

Stavba mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vzdělávacího předmětu Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.).

Vnímání autora mediálních sdělení

Tematický okruh je integrován do vzdělávací oblasti Umění a kultura (8. a 9. roč.) a předmětu Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.)

Fungování a vliv médií ve společnosti

Tematický okruh je integrován do vzdělávací oblasti Člověk a společnost (6. a 7. roč.) a předmětu Český jazyk a literatura (4. a 5. roč.).

Tvorba mediálního sdělení

Tematický okruh je integrován do vzdělávací oblasti Umění a kultura (6. až 9. roč.) a Člověk a společnost (6. a 7. roč.), do předmětu Český jazyk a literatura (8. a 9. roč.).

Práce v realizačním týmu

Tematický okruh je realizován formou projektů napříč všemi vzdělávacími předměty.

3.7 Poskytování poradenských služeb ve škole

Poradenské služby zajišťuje výchovný poradce ve spolupráci s metodikem prevence, vedením školy, třídními učiteli a dalšími pedagogickými pracovníky.

Zaměření poradenských služeb:

- Poradenství žákům v oblasti učebních postupů, stylů a strategií, poradenství zákonným zástupcům žáka ve výchově a vzdělávání,
- poradenství při školní neúspěšnosti, postupy řešení neprospěchu a podpora žáků ve zlepšení, prevence neúspěchu,
- poradenství při řešení a prevenci sociálně patologických jevů – rodině a žákovi, postupy řešení ve spolupráci výchovného poradce a pedagogických pracovníků,
- poradenství v obtížných životních situacích žákům, zákonným zástupcům v souvislosti s výchovou dětí,
- kariérové poradenství, volba školy,
- poradenství při integraci žáka se speciálními vzdělávacími potřebami, včetně žáků z odlišného kulturního prostředí a žáků se sociálním znevýhodněním,
- poradenství ke vzdělávání mimořádně nadaných žáků,
- metodická podpora učitelů v psychologických a speciálně pedagogických dovednostech při pedagogické práci s žáky,
- poskytování informací o dalších službách poradenských zařízení a spolupráce s dalšími odbornými institucemi.

Výchovný poradce realizuje konzultační hodiny pro rodiče podle individuální potřeby žáků a zákonných zástupců.

Kariérové poradenství

Výchovný poradce poskytuje kariérové poradenství žákům a zákonným zástupcům žáků, ve spolupráci s třídním učitelem a vedením školy zajišťuje organizaci přihlašování a přestupu k dalšímu vzdělávání. Ve vzdělávací oblasti „Člověk a svět práce“ probíhá rozvoj žáků vzhledem k jejich profesnímu zaměření, sebepoznání, orientaci ve světě práce. Ve spolupráci s poradenskými zařízeními je vytvářena nabídka diagnostiky k zaměření žáka vzhledem k dalšímu vzdělávání a povolání, k dispozici žákům jsou informační materiály o středním školství a trhu práce.

Prevence sociálně patologických jevů

Metodik prevence vytváří ve spolupráci s pedagogickým týmem „Minimální preventivní program“ pro daný školní rok. Koordinuje jeho realizaci. Součástí prevence jsou metody výuky – otevřený dialog a vstřícný vztah učitele a žáka, intenzivní komunikace s rodiči atd. Prevence probíhá i v rámci výuky jednotlivých vzdělávacích oblastí i při realizaci průřezových témat.

Metodik a výchovný poradce jsou v kontaktu s oddělením péče o dítě Městského úřadu Hustopeče a kurátory pro děti a mládež a sdruženími poskytujícími služby v této oblasti. Škola monitoruje rizika sociálně patologických jevů a při varovných signálech koordinuje postup výchovný poradce, svolává setkání s rodiči, konzultace s žáky a nabízí podporu a poradenství. Škola spolupracuje s dalšími organizacemi v oblasti prevence soc. pat. jevů, využívá vybrané programy.

Psychologická péče

Na třídní učitele a výchovného poradce školy se mohou žáci kdykoli ve škole obrátit a požádat je o konzultaci a podporu v obtížných psychosociálních situacích. Výchovný poradce školy pomáhá s řešením konfliktů mezi žáky, podporuje optimální komunikaci mezi rodiči, učiteli a žáky (mediace). Podporuje rozvoj pozitivních vztahů a řešení konfliktů v rámci třídy. Nabízí individuální pohovory zákonným zástupcům v případě psychosociální krize v souvislosti s výchovou, péčí o děti, vztahem mezi rodičem a dítětem. Poskytuje konzultace a podporu učitelům v práci s žákem s potížemi v učení, v chování, v sebepojetí, ve vztahu k učiteli, k druhým lidem. Podává informace o dalších subjektech zajišťujících psychologickou a sociální péči.

4 Učební plán

4.1 Tabele učebního plánu 1. stupně

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	52	42.0
Český jazyk	43	33.0
Anglický jazyk	9	9.0
Matematika a její aplikace	24	20.0
Matematika	24	20.0
Informační a komunikační technologie	1	1.0
Informatika	1	1.0
Člověk a jeho svět	14	12.0
Prvouka	6	12.0
Přírodověda	4	
Vlastivěda	4	
Umění a kultura	12	12.0
Hudební výchova	5	12.0
Výtvarná výchova	7	
Člověk a zdraví	10	10.0
Tělesná výchova	10	10.0
Člověk a svět práce	5	5.0
Pracovní činnosti	5	5.0
Disponibilní časová dotace	0	16.0
CELKEM	118	118

Základní škola Kobyly, okres Břeclav, příspěvková organizace
Školní vzdělávací program

Vzdělávací oblasti (obory)	1.	2.	3.	4.	5.	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace						52	42.0
Český jazyk	7+2	7+3	7+3	6+1	6+1	43	33.0
Anglický jazyk	X	X	3	3	3	9	9.0
Matematika a její aplikace						24	20.0
Matematika	4	4+1	4+1	4+1	4+1	24	20.0
Informační a komunikační technologie						1	1.0
Informatika	X	X	X	X	1	1	1.0
Člověk a jeho svět						14	12.0
Prvouka	2	2	2	X	X	6	12.0
Přírodověda	X	X	X	1+1	2	4	
Vlastivěda	X	X	X	1+1	2	4	
Umění a kultura						12	12.0
Hudební výchova	1	1	1	1	1	5	12.0
Výtvarná výchova	1	1	1	2	2	7	
Člověk a zdraví						10	10.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	2	10	10.0
Člověk a svět práce						5	5.0
Pracovní výchova	1	1	1	1	1	5	5.0
Disponibilní časová dotace		0	0	0	0	0	16.0
CELKEM V ROČNÍKU	20	22	25	25	26	118	118.0

4.2 Tabele učebního plánu 2. stupně

Vzdělávací oblasti (obory)	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace	38	33.0
Český jazyk	20	15.0
Anglický jazyk	12	12.0
Další cizí jazyk – německý jazyk	6	6.0
Matematika a její aplikace	20	15.0
Matematika	20	15.0
Informační a komunikační technologie	1	1.0
Informatika	1	1.0
Člověk a společnost	11	11.0
Dějepis	8	11.0
Občanská výchova	3	
Člověk a příroda	28	21.0
Fyzika	8	22.0
Chemie	4	
Přírodopis	8	
Zeměpis	8	
Umění a kultura	10	10.0
Hudební výchova	4	10.0
Výtvarná výchova	6	
Člověk a zdraví	10	10.0
Rodinná výchova	2	10.0
Tělesná výchova	8	
Člověk a svět práce	3	3.0
Pracovní činnosti	3	3.0
Disponibilní časová dotace - Společenskovědní seminář	1	18.0
CELKEM	122	122

Základní škola Kobyly, okres Břeclav, příspěvková organizace
Školní vzdělávací program

Vzdělávací oblasti (obory)	6	7	8	9	ŠVP	RVP
Jazyk a jazyková komunikace					38	33.0
Český jazyk	4+1	4+1	4+1	3+2	20	15.0
Anglický jazyk	3	3	3	3	12	12.0
Další cizí jazyk	X	2	2	2	6	6.0
Matematika a její aplikace					20	15.0
Matematika	4+1	4+1	4+1	3+2	20	15.0
Informační a komunikační technologie					1	1.0
Informatika	1	X	X	X	1	1.0
Člověk a společnost					11	11.0
Dějepis	2	2	2	2	8	11.0
Občanská výchova	1	1	X	1	5	
Člověk a příroda					28	21.0
Fyzika	2	2	1+1	1+1	8	21.0
Chemie	X	X	2	1+1	4	
Přírodopis	1+1	1+1	2	2	8	
Zeměpis	2	2	1+1	1+1	8	
Umění a kultura					10	10.0
Hudební výchova	1	1	1	1	4	10.0
Výtvarná výchova	2	2	1	1	6	
Člověk a zdraví					10	10.0
Rodinná výchova	1	X	1	X	2	10.0
Tělesná výchova	2	2	2	2	8	
Člověk a svět práce					3	3.0
Pracovní činnosti	1	0+1	1	0	3	3.0
Disponibilní časová dotace (Spol.věd. seminář)	0	0	0	0+1	1	18.0
CELKEM V ROČNÍKU	30	30	31	31	122	122.0

4.3 Poznámky k učebnímu plánu

Vytvoření vzdělávacích předmětů z vzdělávacích oborů

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	Vzdělávací předměty
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	Český jazyk a literatura
	Cizí jazyk	Anglický jazyk
	Další cizí jazyk	Německý jazyk
Matematika a její aplikace		Matematika
Informační a komunikační technologie		Informatika
Člověk a jeho svět		Prvouka
		Přírodověda
		Vlastivěda
Člověk a společnost	Dějepis	Dějepis
	Výchova k občanství	Občanská výchova
Člověk a příroda	Fyzika	Fyzika
	Chemie	Chemie
	Přírodopis	Přírodopis
	Zeměpis	Zeměpis
Umění a kultura	Hudební výchova	Hudební výchova
	Výtvarná výchova	Výtvarná výchova
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	Rodinná výchova
	Tělesná výchova	Tělesná výchova
Člověk a svět práce		Pracovní činnosti
Speciálně pedagogická péče		Speciálně ped. péče – český jazyk 1. st.
		Speciálně ped. péče – český jazyk 2. st.
		Speciálně ped. péče – matematika 1. st.

Změny rámcového učebního plánu nejsou oproti jeho předchozí verzi nijak zásadní.

Základní výuka plavání se realizuje na 1. stupni v celkovém rozsahu nejméně 40 vyučovacích hodin. Očekávané výstupy je možné splnit již v 1. období 1. stupně. O zařazení do ročníků rozhoduje ředitel školy.

Ve výuce cizích jazyků probíhá výuka prvního cizího jazyka od třetí třídy a druhého cizího jazyka jako povinně volitelného předmětu od sedmé třídy. Jako další cizí jazyk se v naší škole vyučuje jazyk německý. Pokud je ve třídě více než 18 žáků, může být třída na jazyk rozdělena (pokud tomu nezabrání finanční možnosti rozpočtu školy).

Ve vzdělávací oblasti Informační a komunikační technologie je předmět Informatika vyučován v 5. a 6. ročníku. Aplikace dovedností z předmětu využívají žáci takřka ve všech předmětech od 1. do 9. ročníku.

Očekávané výstupy vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět jsou naplňovány v předmětech Prvouka (v 1. až 3. ročníku), Přírodověda a Vlastivěda (ve 4. a 5. ročníku).

Na druhém stupni budou v tělesné výchově zvlášť vyučováni chlapci a zvlášť děvčata. V případě nízkého počtu děvčat nebo chlapců v jednom ročníku lze na 2. stupni základní školy na základě §5 odst. (3) a odst. (4) vyhlášky č. 48/2005 Sb. o základním vzdělávání a některých náležitostech plnění povinné školní docházky ve znění vyhlášek č. 454/2006 Sb. a č. 256/2012 Sb. vytvářet skupiny z různých ročníků v předmětu Tělesná výchova. Stejně se bude postupovat i v případě nízkého počtu chlapců nebo děvčat při dělení předmětu Hudební výchova nebo Výtvarná výchova.

Disponibilní časová dotace druhého stupně je jednoznačně stanovena na 18 hodin. Časová dotace Dalšího cizího jazyka se již nedává do souvislosti s disponibilní časovou dotací, druhý cizí jazyk se vyučuje v sedmém, osmém a devátém ročníku s časovou dotací 6 hodin.

Na základě doporučení školského poradenského zařízení bude žákům zaváděn Předmět speciálně pedagogické péče. Individuální výuku bude zajišťovat speciální pedagog ve stejnou dobu, kdy kmenová třída bude mít v rozvrhu disponibilní hodinu se stejným obsahovým zaměřením.

5 Učební osnovy

Vzdělávací obsah základního vzdělávání je v ŠVP orientačně rozdělen do devíti vzdělávacích oblastí. Jednotlivé vzdělávací oblasti jsou tvořeny jedním *vzdělávacím oborem(předmětem)* nebo více obsahově blízkými *vzdělávacími obory(předměty)*:

- **Jazyk a jazyková komunikace** (*Český jazyk a literatura, Anglický jazyk, Německý jazyk*)
- **Matematika a její aplikace** (*Matematika*)
- **Informační a komunikační technologie** (*Informatika*)
- **Člověk a jeho svět** (*Prvouka v 1. – 3. třídě, Přírodověda a Vlastivěda ve 4. a 5. třídě*)
- **Člověk a společnost** (*Dějepis, Občanská výchova*)
- **Člověk a příroda** (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*)
- **Umění a kultura** (*Hudební výchova, Výtvarná výchova*)
- **Člověk a zdraví** (*Rodinná výchova, Tělesná výchova*)
- **Člověk a svět práce** (*Pracovní činnosti*)

5.1 Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Jazyk a jazyková komunikace je realizována v povinných vzdělávacích předmětech – český jazyk a literatura, anglický jazyk, německý jazyk. Všechny tyto vzdělávací předměty mají společné hlavní cíle – podpořit rozvoj komunikačních kompetencí, vybavit žáky znalostmi a dovednostmi, vytvořit jim nástroje vzdělávání pro všechny oblasti vzdělávání. Jazykové vzdělávání pojmáme jako cestu k rozvoji přesného a logického myšlení. Jazyk chápeme především jako prostředek pro sdělování myšlenek a pocitů a jejich porozumění. Je bezprostředně spojen s myšlením. Z tohoto pohledu k jazyku přistupujeme během vyučování. Chápeme jej v rovině kulturní, sociální a psychické. Kultivace jazykových dovedností a jejich využívání je nedílnou součástí všech vzdělávacích oblastí.

Oblast zahrnuje vzdělávací předměty (které jsou zároveň vzdělávacími obory):

- Český jazyk a literatura
- Anglický jazyk
- Německý jazyk (*pouze na 2. stupni*)

5.1.1 Český jazyk a literatura

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové vymezení

Předmět Český jazyk a literatura vychází ze vzdělávacího obsahu vzdělávacího oboru Český jazyk a literatura RVP ZV.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství

- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Časové vymezení

Časová dotace je v 1. ročníku 9 vyučovacími hodinami, ve 2. a 3. ročníku je 10 vyučovacími hodinami a ve 4. a 5. ročníku 7 vyučovacími hodinami týdně. Na 2. stupni je předmět realizován v každém ročníku v časové dotaci pět hodin týdně. Organizačně připadají tři hodiny na jazykovou výchovu, jedna hodina na komunikační a slohovou výchovu, jedna hodina na literární výchovu.

Organizační vymezení

Vzdělávací předmět Český jazyk a literatura se vyučuje jako samostatný předmět. Pro větší přehlednost je rozdělen do tří vzájemně propojených složek:

- literární výchova - žáci prostřednictvím četby poznávají základní druhy literárních útvarů, učí se vnímat jejich specifické znaky, postihovat umělecké záměry autora a formulovat vlastní názory o přečteném díle. Učí se také rozlišovat literární fikci od skutečnosti na základě nabídky z četby, filmu, televize a médií. Vzdělávání směřuje k osvojování a rozvíjení čtenářských schopností na základě četby a trvalého zájmu o ni a utváření čtenářského vkusu žáků.
- jazyková výchova - žáci získávají vědomosti a dovednosti potřebné k osvojování spisovné podoby českého jazyka. Učí se poznávat a rozlišovat jeho další formy využíváním z různých zdrojů informací, např. slovníků, encyklopedií, knih a různých textů. Jazyková výchova vede žáky k přísnému a logickému myšlení, které je základním předpokladem jasného, přehledného a srozumitelného vyjadřování.
- komunikační a slohová výchova - ve které se žáci učí vnímat a chápat různá jazyková sdělení, kultivovaně psát, mluvit a rozhodovat se na základě přečteného nebo slyšeného textu různého typu, analyzovat jej a kriticky posoudit jeho obsah. V 1., 2. a 3. třídě je dále vyčleněno psaní.

Vzdělávání ve vzdělávacím předmětu Český jazyk a literatura je zaměřeno na rozvíjení kultivovaného písemného a ústního projevu, vyjádření reakcí a pocitů žáků, pochopení role v různých komunikačních situacích, orientaci při vnímání okolního světa i sebe sama, porozumění různým druhům jazykových projevů, poznání hlavní myšlenky textů, vnímání literatury jako specifického zdroje poznání a prožitků, využívání různých zdrojů informací pro

rozšiřování znalostí a dovedností potřebných k dalšímu vzdělávání a sebevzdělávání. Při výuce je kladen důraz na rozvoj komunikačních schopností, tvůrčí činnost a spolupráci.

Realizovaná průřezová témata

V rámci předmětu Český jazyk a literatura jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Mediální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Výchovné a vzdělávací strategie na 1. stupni

Na úrovni vyučovacího předmětu Český jazyk a literatura využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí tyto postupy:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky s mluvnickými a literárními termíny, které souvisejí s probíraným učivem
- vedeme žáky k aplikaci naučených pravidel pravopisu a jejich vzájemnému propojování
- vedeme žáky k samostatné práci s textem na základě pokynů učitele
- učíme žáky porovnávat shody či rozdíly v textech, třídít texty do dříve nadefinovaných skupin
- učíme žáky vyhledávat v textech informace, klíčová slova dle zadání učitele
- motivujeme žáky k práci s dětskými časopisy, encyklopediemi, k vyhledávání informací k učivu na internetu
- vedeme žáky k posuzování vlastních pokroků v učení
- vedeme žáky k využívání prostředků výpočetní techniky

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vedeme žáky k plánování postupů
- vedeme žáky k porovnávání vlastních zkušeností s příběhy v literárních textech, slohových ukázkách, rozvíjíme jejich fantazii domyšlením příběhů
- společně v textech vyhledáváme stejné gramatické jevy, žáci jsou vedeni k zobecnování pravidel, k jejich použití
- společně u vybraných slohových ukázek vyhledáváme nedostatky a žáci navrhnou způsoby nápravy

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- učíme žáky vyprávět své zážitky z různých činností, pocity z vlastní četby
- učíme žáky diskutovat na dané téma, čímž rozvíjíme jejich komunikační schopnosti
- vyžadujeme spisovné, výstižné a srozumitelné vyjadřování

- učíme žáky v mluveném projevu užívat běžná gesta, zvuky
- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřovat ústně i písemně
- učíme žáky naslouchat promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagovat
- učíme žáky využívat informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

- společně s učitelem žáci vytvářejí pravidla práce ve skupinách, v centrech
- vedeme žáky k účinné spolupráci ve skupinách, k přijímání odlišných rolí v týmu
- motivujeme žáky k tomu, aby svým chováním přispívali k příjemné atmosféře ve třídě, jednali s ostatními lidmi s úctou
- učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- vedeme žáky k sebeúctě
- vyžadujeme dodržování pravidel slušného chování
- dodáváme žákům sebedůvěru
- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině

Kompetence občanské

- vedeme žáky k respektování názorů spolužáků, druhých lidí
- vedeme žáky k empatii, objektivnímu hodnocení druhých i k sebehodnocení
- učíme žáky srovnávat své vlastní potřeby a zájmy z hlediska potřeb rodiny, spolužáků
- seznamujeme žáky s tradicemi a kulturním dědictvím zachovaným nejen v literatuře
- učíme žáky srovnávat životní podmínky v různých dobách, kulturách (historická literatura)
- motivujeme žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivujeme žáky k zájmu o kulturní dědictví

Kompetence pracovní

- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- využívání znalostí v běžné praxi
- dodržování hygieny práce
- dodržování bezpečnostních pravidel
- využívání svých znalostí v běžném životě
- učí žáky při psaní a čtení dodržovat základní hygienická pravidla, a tím chránit zdraví své i ostatních

Cílové zaměření vzdělávací oblasti na 2. stupni

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- chápání jazyka jako svébytného historického jevu, v němž se odráží historický a kulturní vývoj národa, a tedy jako důležitého sjednocujícího činitele národního společenství a jako důležitého a nezbytného nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako potenciálního zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako bohatého mnohotvárného prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů

- zvládnutí běžných pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření
- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Kompetence k učení

Učitel :

- vede žáky k vyhledávání a třídění informací
- k užívání správné terminologie
- zohledňuje rozdíly ve znalostech a pracovním tempu jednotlivých žáků
- sleduje při hodinách pokrok všech žáků
- vede je k využívání výpočetní techniky

Žáci :

- vyhledávají a třídí informace a propojují je do širších významových celků
- osvojují si základní jazykové a literární pojmy
- využívají prostředků výpočetní techniky
- kriticky hodnotí výsledky svého učení

Kompetence k řešení problémů

Učitel :

- zadává úkoly způsobem, který umožňuje volbu různých postupů
- vede žáky k plánování postupů

Žáci :

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému
- využívají získaných vědomostí a dovedností k objevování různých variant řešení
- samostatně řeší problémy a volí vhodné způsoby řešení
- uvážlivě rozhodují

Kompetence komunikativní

Učitel :

- zadává úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- vede žáky k výstižné argumentaci

Žáci :

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, výstižně a kultivovaně se vyjadřují ústně i písemně
- naslouchají promluvám druhých lidí a vhodně na ně reagují
- účinně se zapojují do diskuse a vhodně obhajují své názory
- rozumí různým typům textů a záznamů
- využívají informačních a komunikačních prostředků

Kompetence sociální a personální

Učitel

- vyžaduje dodržování pravidel slušného chování
- dodává žákům sebedůvěru
- vede žáky k dodržování pravidel

Žáci

- účinně spolupracují ve skupině
- podílejí se na utváření příjemné atmosféry v týmu
- věcně argumentují

Kompetence občanské

Učitel

- zadává skupině úkoly způsobem, který vylučuje, aby jeden žák pracoval za ostatní
- motivuje žáky k prozkoumávání názorů a pohledů lišících se od jejich vlastních
- motivuje žáky k zájmu o kulturní dědictví

Žáci

- respektují přesvědčení druhých lidí
- chrání naše tradice, kulturní i historické dědictví
- aktivně se zapojují do kulturního dění
- mají pozitivní postoj k uměleckým dílům

Kompetence pracovní

Učitel vede žáky k :

- dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví
- využívání znalostí v běžné praxi

Žáci

- dodržují hygienu práce
- dodržují bezpečnostní pravidla
- využívají svých znalostí v běžném životě

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazykové komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>Dílejší očekávané výstupy:</p> <p>ČJL-3-1-01 čte nahlas slova, věty a krátké texty Rozpozná nadpis, řádek, odstavec, článek</p> <p>ČJL-3-1-02 rozumí jednoduchým písemným pokynům; adekvátně reaguje na mluvené pokyny</p> <p>ČJL-3-1-03 pozdraví, poděkuje, požádá, omluví se</p> <p>ČJL-3-1-04 mluví srozumitelně, pečlivě vyslovuje, opravuje nedbalou nebo nesprávnou výslovnost</p> <p>ČJL-3-1-05 s pomocí učitele aplikuje zásady správného dýchání a mluveného projevu</p> <p>ČJL-3-1-06 v promluvách užívá vhodné verbální prostředky řeči</p> <p>ČJL-3-1-07 krátce, souvisle vypráví své zážitky</p> <p>ČJL-3-1-08 uvolňuje si ruku, nacvičuje správné držení těla, držení psacího náčiní Udrží si pracovní a hygienické návyky</p> <p>ČJL-3-1-09 píše správně tvary písmen a číslici podle diktátu Kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Věcné čtení • Naslouchání • Souvislý mluvený projev • Technika mluveného projevu. • Dýchání, výslovnost a nonverbální prostředky • Hygiena psaní • Postupné osvojení všech písmen abecedy v tiskací i psací podobě • Vypravování, dialog • Vyprávění děje podle obrázkové osnovy 	<p>OSV – Sociální rozvoj Komunikace komunikace v různých situacích zdvořilé vystupování) technika řeči, verbální i neverbální sdělování) pěstování komunikačních dovedností – dialog)</p> <p>Prvouka – Lidé kolem nás Lidé a čas</p> <p>Matematika – číslo a početní operace</p>

Oblast: Jazyk a jazykové komunikace	Předmět: : Český jazyk a literatura	Období: 1. Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
podle dějové posloupnosti; podle obrázkové osnovy vypráví jednoduchý příběh		
ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou a grafickou podobu slova; rozlišuje slovo, slabiku, hlásku; čte a rozlišuje dlouhé a krátké samohlásky; pozná větu, píše na konci věty tečku ČJL-3-2-05 ve svém mluveném projevu užívá správné tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves	Jazyková výchova <ul style="list-style-type: none"> • Písmena malá, velká, tiskací a psací • Délka samohlásek • Opis a přepis slov a vět • Kultura mluveného projevu 	OSV – Sociální rozvoj Komunikace (dovednosti pro sdělování verbální i neverbální)
ČJL-3-3-01 čte literární texty, pozorně naslouchá čtení Recituje básně, říkadla a rozpočítadla, z paměti je přednáší ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu Rozpozná dobro a zlo v jednání pohádkových postav ČJL-3-3-03 odliší jednotlivé literární pojmy ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem, dramaturguje jej	Literární výchova <ul style="list-style-type: none"> • Čtení • Naslouchání • Literární žánry (rozpočítadlo, hádanka, říkadla, pohádka) a další pojmy (kniha, čtenář, divadelní představení, loutkové divadlo, herec) • Tvořivé činnosti s literárním textem; přednes, dramaturguje 	OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (projev chování lidí)

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: : Český jazyk a literatura	Období: 1. Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
ČJL-3-1-01 čte nahlas i potichu	Komunikační a slohová výchova	MKV – Lidské vztahy (rozvíjení)

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 1. Ročník: 2.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Mezipředm. vztahy, průřezová témata</p>
<p>známé i neznámé jednoduché texty jednoduše reprodukuje přečtené texty</p> <p>ČJL-3-1-02 rozumí písemným nebo ústním pokynům k práci a pobytu ve škole a adekvátně na ně reaguje; rozumí jednoduchým pokynům z různých oblastí života, např. v dopravě, knihovně, divadle</p> <p>ČJL-3-1-03 podle konkrétní komunikační situace volí vhodné oslovení a rozloučení vyslechne druhého, naváže na téma zmíněné partnerem</p> <p>ČJL-3-1-05 právně dýchá a volí vhodné tempo řeči v připravených i nepřipravených školních projevech</p> <p>ČJL-3-1-06 v krátkých promluvách v běžných školních a mimoškolních situacích užívá vhodné melodie a tempa řeči, pauz a důrazu svůj projev doprovodí jednoduchými gesty a vhodnou mimikou</p> <p>ČJL-3-1-10 píše krátká sdělení podle pokynů učitele</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení s porozuměním • Čtení a naslouchání s porozuměním • Mluvený projev: základní techniky, pravidla dialogu • Mluvený projev: nonverbální prostředky • Psaný projev žáka 	<p>empatie)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (verbální a neverbální komunikace) komunikace v různých situacích, pozdrav, prosba, omluva)</p> <p>MKV – Lidské vztahy (rozvíjení empatie)</p>
<p>ČJL-3-2-01 rozděluje slova na konci řádků; seřadí slova v abecedním pořádku podle jejich prvního písmena identifikuje a správně píše slova, v nichž dochází ke spodobě znělosti označí přízvuchnou slabiku ve slově správně vyslovuje a píše spojené předložky</p> <p>ČJL-3-2-02 rozpozná slovo významově nadřazené ve skupině slov</p>	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slabika • Abeceda • Spisovná výslovnost • Spodoba znělosti • Slovní přízvuk • Význam slov: slova nadřazená a podřazená, synonyma, antonyma, slova příbuzná, slova citově zabarvená a zdrobněliny 	

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 1. Ročník: 2.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Mezipředm. vztahy, průřezová témata</p>
<p>ke skupině slov přiřadí slovo významově nadřazené textu najde slova příbuzná, citově zabarvená a zdrobněliny, vytvoří vlastní přiřadí správně slova stejného anebo podobného významu a slova významu opačného rozpozná a uvede více významů u známých slov</p> <p>ČJL-3-2-03 rozliší slova do skupin podle jejich obecného významu (děj, věc, okolnost, vlastnost)</p> <p>ČJL-3-2-7 rozpozná oznámení, otázku, výtku, rozkaz, přání podle komunikačního záměru mluvčího zaznamená správně interpunkci na konci věty moduluje melodii výpovědi podle svého záměru v krátké výpovědi opraví chybnou modulaci</p> <p>ČJL-3-2-08 aplikuje pravidla psaní u, ů a ú, i/y po tvrdých a měkkých souhláskách, dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě mimo morfologický šev, pravopis zdůvodní správně píše velká písmena na počátku vět a vlastních jmen osob a zvířat, pravopis zdůvodní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Významové okruhy slov • Druhy vět podle komunikačního záměru mluvčího • Pravopis lexikální • Vlastní jména 	<p>OSV – Sociální rozvoj – Mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)</p> <p>M: Číslo a početní operace. Závislosti a vztahy, práce s daty.</p>
<p>ČJL-3-3-01 při četbě nebo přednesu literárního textu správně vyslovuje, vhodně frázuje a užívá správné tempo a melodii řeči</p> <p>ČJL-3-3-02 stručně reprodukuje obsah krátkého literárního textu vyjádří pocity z přečteného literárního textu mluvenou formou nebo jednoduchými výtvarnými technikami, např. komiksem, obrázkem</p> <p>ČJL-3-3-03 odliší vyjadřování v</p>	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krásná literatura • Poslech literárních textů • Přednes literárních textů • Reprodukce textu • Počátky interpretace literatury • Literární druhy a žánry: poezie, 	<p>OSV – Morální rozvoj – Hodnoty, postoje, praktická etika (projevy chování lidí)</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>próze a ve verších rozumí základním literárním pojmům</p> <p>ČJL-3-3-04 vymyslí závěr jednoduchého příběhu zaznamená klíčová místa jednoduchého literárního textu formou obrázku</p>	<p>próza, báseň, • pohádka, hádanka, rozpočítadlo, říkanka</p> <ul style="list-style-type: none"> Literární pojmy: spisovatel, básník, čtenář, • divadelní představení, herec, režisér Čtení s porozuměním 	

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>ČJL-3-1-01 plynule čte s porozuměním texty přiměřeného rozsahu a náročnosti</p> <p>ČJL-3-1-02 porozumí písemným nebo mluveným pokynům přiměřené složitosti</p> <p>ČJL-3-1-03 respektuje základní komunikační pravidla v rozhovoru</p> <p>ČJL-3-1-04 pečlivě vyslovuje, opravuje svou nesprávnou nebo nedbalou výslovnost</p> <p>ČJL-3-1-05 v krátkých mluvených projevech správně dýchá a volí vhodné tempo řeči</p> <p>ČJL-3-1-06 volí vhodné verbální i nonverbální prostředky řeči v běžných školních i mimoškolních situacích</p> <p>ČJL-3-1-07 na základě vlastních zážitků tvoří krátký mluvený projev</p> <p>ČJL-3-1-08 zvládá základní hygienické návyky spojené se</p>	<p>Komunikační a slohová výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> Pozorné čtení, orientace v textu Samostatné činnosti žáků k přečteným textům – čtení s porozuměním Naslouchání pokynům, reakce na otázky Mluvený projev: dialog, verbální a nonverbální prostředky komunikace Oslovení, pozdrav, prosba, poděkování slušné chování, Správné dýchání a výslovnost Prosba o pomoc – použití tísňového volání Mluvený projev Vyprávění podle osnovy Popis 	<p>MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování)</p> <p>M: Číslo a početní operace.</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (komunikace v různých situacích)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – Komunikace (dialog a jeho pravidla)</p>

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 1. Ročník: 3.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Mezipředm. vztahy, průřezová témata</p>
<p>psaním</p> <p>ČJL-3-1-09 píše správné tvary písmen a číslic, správně spojuje písmena i slabiky; kontroluje vlastní písemný projev</p> <p>ČJL-3-1-10 píše věcně i formálně správně jednoduchá sdělení</p> <p>ČJL-3-1-11 seřadí ilustrace podle dějové posloupnosti a vypráví podle nich jednoduchý příběh</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Správné sezení, držení psacího náčiní, hygiena zraku, • Upevňuje správné tvary písmen a číslic • Úhledný, čitelný a přehledný písemný projev, formální úprava textu • Různé pozdravy a přání, adresa, pozvánka, vzkaz • Vyprávění podle obrázkové osnovy 	
<p>ČJL-3-2-01 rozlišuje zvukovou, grafickou podobu slova, člení slova na hlásky, odlišuje dlouhé a krátké samohlásky</p> <p>ČJL-3-2-02 porovnává významy slov, zvláště slova opačného významu a slova významem souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá v textu slova příbuzná</p> <p>ČJL-3-2-03 porovnává a třídí slova podle zobecněného významu- děj, věc, okolnost, vlastnost</p> <p>ČJL-3-2-04 rozlišuje slovní druhy v základním tvaru</p> <p>ČJL-3-2-05 užívá v mluveném projevu správné gramatické tvary podstatných jmen, přídavných jmen a sloves</p> <p>ČJL-3-2-06 spojuje věty do jednodušších souvětí vhodnými spojkami a jinými spojovacími výrazy</p> <p>ČJL-3-2-07 rozlišuje v textu druhy vět podle postoje</p>	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Nauka o slově: slovo a skutečnost • Slova ohebná a neohebná • Podstatná jména, přídavná jména, slovesa • Podstatná jména- rod, číslo, pádové otázky • Slovesa- osoba, číslo, čas, infinitiv • Přídavná jména- posuzování, jaké mohou věci být • Věta jednoduchá a souvětí: • Stavba věty jednoduché. • Souvětí, určování vět v souvětí, spojování vět, doplňování souvětí; spojky, vztažná zájmena, příslovce 	<p>MKV – Lidské vztahy (rozvíjení empatie)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – mezilidské vztahy (péče o dobré vztahy, chování podporující dobré vztahy)</p> <p>OSV – Sociální rozvoj – komunikace (verbální a neverbální komunikace)</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 1. Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
mluvčího a k jejich vytvoření volí vhodné jazykové i zvukové prostředky ČJL-3-2-08 odůvodňuje a píše správně: i/y po tvrdých a měkkých souhláskách i po obojetných souhláskách ve vyjmenovaných slovech; dě, tě, ně, ú/ů, bě, pě, vě, mě-mimo morfologický šev; velká písmena na začátku věty a v typických případech vlastních jmen osob, zvířat a místních pojmenování	<ul style="list-style-type: none"> • Pravopis y/ý, i/í po tvrdých a měkkých souhláskách slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě párové souhlásky na konci a uvnitř slova • Pravopis po obojetných souhláskách uvnitř slov: • Vyjmenovaná slova • Velká písmena 	
<p>ČJL-3-3-01 čte a přednáší z paměti ve vhodném frázování a tempu literární texty přiměřené věku</p> <p>ČJL-3-3-02 vyjadřuje své pocity z přečteného textu</p> <p>ČJL-3-3-03 rozlišuje vyjadřování v próze a ve verších, odlišuje pohádku od ostatních vyprávění</p> <p>ČJL-3-3-04 pracuje tvořivě s literárním textem podle pokynů učitele a podle svých schopností</p>	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Plynulé čtení krátkých vět a jednoduchých textů • Přednes básní • Tvořivé činnosti s literárním textem • Reprodukce literárního textu • Prvky dramatické výchovy. • Lidová poezie – verše, rým. • Základní orientace v knize. • Spojování obsahu textu s ilustrací. • Ilustrace v čítance, známí malíři. • Vyprávění článků podle obrázkové osnovy. 	<p>MKV – Mezilidské vztahy (předsudky a stereotypy)</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace)</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 2. Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
ČJL-5-1-01 sdílí s ostatními čtenáři své pochopení textu a své prožitky	Komunikační a slohová výchova	

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Mezipředm. vztahy, průřezová témata</p>
<p>ČJL-5-1-02 v krátkém odstavci nalezne klíčová slova a obsahové jádro sdělení, svůj výběr zdůvodní vypíše z textu požadované informace vyhledá v textu informace, které jej zaujmou nebo o nichž se chce více dozvědět</p> <p>ČJL-5-1-03 doplní neúplný text; sestaví souvislé vypravování a popis (podle pravidel časové a příčinné souvislosti)</p> <p>ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah slyšeného projevu, vybere z něj podstatné informace a zapamatuje si je zaznamená si data a informace, s nimiž chce v budoucnosti dále pracovat</p> <p>ČJL-5-1-05 dodržuje pravidla komunikace v různých prostředích a pravidla bezpečnosti na internetu vhodně se zapojí do rozhovoru, udržuje a ukončí jej</p> <p>ČJL-5-1-06 za pomoci učitele rozpoznává v mediálních produktech (zejména v reklamě) některé manipulativní záměry a techniky a diskutuje o nich</p> <p>ČJL-5-1-07 dle komunikačního záměru vědomě moduluje a intonuje promluvu, užívá vhodně tempa a pauz řeči promluvu upraví podle změněného záměru</p> <p>ČJL-5-1-08 postihne významné rozdíly mezi spisovnou a nespisovnou výslovností</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Čtení a naslouchání s porozuměním a věcné čtení • Osnova textu • Výpisky • Vypravování • Popis • Mluvená komunikace: nonverbální prostředky, dialog, spisovná výslovnost • Elektronická komunikace: chat, sociální sítě, telefon 	

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Mezipředm. vztahy, průřezová témata</p>
<p>rozhodne, zda je ukázka textu vhodná pro urči tou situaci (s ohledem na spisovnost projevu)</p> <p>ČJL-5-1-09 správně aplikuje pravopisné a gramatické jevy v jednoduchých písemných projevech dodržuje kompoziční a jiné požadavky spojené s vypravováním a popisem vyplní správně jednoduché formuláře v tištěné i elektronické podobě</p> <p>ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vypravování, než začne psát souvislý text tvoří nadpisy, člení text na odstavce v souvislém textu zachovává časovou • a příčinnou souvislost podle osnovy vypráví krátký příběh, užívá vhodný jazyk popíše svůj pokoj, členy rodiny, jednoduchý pracovní postup</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Písemný projev: dopis, blahopřání, vzkaz, zpráva, oznámení, inzerát, dotazník • Vypravování • Popis 	
<p>ČJL-5-2-01 vyhledá a vhodně použije slova stejného nebo • podobného významu;</p> <p>ČJL-5-2-02 v jednoduchých případech rozliší kořen slova, • část předponovou a příponovou; podle instrukcí učitele graficky zaznamená • stavbu slova; rozpozná a správně napíše předponu a předložku, zvládá jejich pravopis;</p> <p>ČJL-5-2-03 vyhledá v neznámém textu plnovýznamová • slova a určí jejich slovní druh;</p>	<p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam slova: synonyma, vícevýznamová slova • Stavba slova: kořen, předpona a část příponová • Tvarosloví: slovní druhy plnovýznamových slov, • spisovné a nespisovné tvary jmen, zájmen a sloves 	

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět:. Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Mezipředm. vztahy, průřezová témata</p>
<p>ohebné slovní druhy užívá ve správném tvaru;</p> <p>ČJL-5-2-04 vhodně užívá koncovky spisovné a nespisovné • s ohledem na komunikační situaci; určí nespisovné tvary u českých slov; • označí různé komunikační situace, při nichž je • vhodné užívat spisovných tvarů slov;</p> <p>ČJL-5-2-05 ve dvojčlenné větě vyhledá základní skladební • dvojici; ve větách s nevyjádřeným podmětem tvoří zá• kladní skladební dvojici za pomoci příslušných osobních zájmen;</p> <p>ČJL-5-2-07 ve svém projevu užívá vhodných spojovacích • výrazů a obměňuje je dle pokynů učitele;</p> <p>ČJL-5-2-08 píše správně i/y ve vyjmenovaných slovech • a slovech s nimi příbuzných</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Skladba: základní větné členy, nevyjádřený podmět, souvětí souřadné a podřadné • Spojovací výrazy • Pravopis lexikální 	
<p>ČJL-5-3-01 sdělí své dojmy z přečteného literárního textu, argumentuje s oporou jeho konkrétní části své dojmy vyjádří písemně i ústně označí v krátkém odstavci literárního textu nejdůležitější část, svůj výběr zdůvodní vypíše z textu informace dle zadání učitele vypíše z textu informace, které jej zaujmou, formuluje</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Literární výchova • Lidová slovesnost (hádanky, říkadla, přísloví a rčení...) • Pověst, pohádka, povídka • Název knihy, autor, ilustrátor, hlavní postava... 	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 2. Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
otázky vyplývající z textu ČJL-5-3-02 přednáší a volně reprodukuje text tvoří vlastní text na dané či vlastní téma ČJL-5-3-03 rozliší poezii, prózu, drama odliší umělecký text od neuměleckého		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Období: 2. Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
ČJL-5-1-01 čte s porozuměním přiměřeně náročné texty potichu i nahlas ČJL-5-1-02 rozlišuje podstatné a okrajové informace v textu vhodném pro daný věk, podstatné informace zaznamenává ČJL-5-1-03 posuzuje úplnost či neúplnost jednoduchého sdělení ČJL-5-1-04 reprodukuje obsah přiměřeně složitého sdělení a zapamatuje si z něj podstatná fakta ČJL-5-1-05 vede správně dialog, telefonický rozhovor, zanechá vzkaz na záznamníku ČJL-5-1-06 rozpoznává manipulativní komunikaci v reklamě	Komunikační a slohová výchova <ul style="list-style-type: none"> • Čtení s porozuměním • Věcné čtení (text jako zdroj informací, klíčová slova) • Poznámky a výpisky • Orientace v textu • Celistvost a soudržnost textu • Zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz, inzerát, blahopřání • Jednoduché poznámky k učivu • Oslovení, zahájení a ukončení dialogu, • Zdvořilé vystupování • Přivolání pomoci • Televizní reklama 	MV – Interpretace vztahu mediálních sdělení a reality (různé typy sdělení, jejich rozlišování a funkce) MV – Vnímání autora mediálních sdělení (prostředky pro vyjádření nebo zastření názoru)

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 2. Ročník: 5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Mezipředm. vztahy, průřezová témata</p>
<p>ČJL-5-1-07 volí náležitou intonaci, přízvuk, pauzy a tempo podle svého komunikačního záměru</p> <p>ČJL-5-1-08 rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost a vhodně ji užívá podle komunikační situace</p> <p>ČJL-5-1-09 píše správně po stránce obsahové i formální jednoduché komunikační žánry</p> <p>ČJL-5-1-10 sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě vytváří krátký mluvený nebo psaný projev s dodržáním časové posloupnosti</p> <p>ČJL-5-2-01 porovnává významy slov, zvláště slova stejného nebo podobného významu a slova vícevýznamová</p> <p>ČJL-5-2-02 rozlišuje ve slově kořen, část příponovou, předponovou a koncovku</p> <p>ČJL-5-2-03 určuje slovní druhy plnovýznamových slov a využívá je v gramaticky správných tvarech ve svém mluveném projevu</p> <p>ČJL-5-2-04 rozlišuje slova spisovná a jejich nespisovné tvary</p> <p>ČJL-5-2-05 vyhledává základní skladební dvojici a v neúplné základní</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základy techniky mluveného projevu, mimojazykové prostředky řeči • Rozlišení mezi spisovnou a hovorovou češtinou, nářečí, vulgarismy • Literární dialog: přímá řeč, věty uvozovací, běžná • komunikace • Slohové útvary: vypravování, popis děje, popis pracovního postupu, inzerát, zpráva, oznámení, pozvánka, vzkaz • Sestavení osnovy – popis, vypravování <p>Jazyková výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Význam slova, slova jednoznačná a mnohoznačná, antonyma, synonyma a homonyma • Slovo tvorba: odvozování slov, slovo tvorný základ• • Stavba slova: kořen slova, příbuznost slov • Tvarosloví: vzory podstatných jmen, přídavných jmen tvrdých a měkkých, způsob slovesa, složené slovesné tvary v činném rodu, předložky, spojky • Pravopis morfologický • Slovní druhy, tvary slov • Skladba: základní větné členy, větný základ, podmět vyjádřený a nevyjádřený • Věta jednoduchá a souvětí 	<p>Rozšiřující učivo: - tvořivá práce s reklamou</p> <p>M: Číslo a početní operace.</p>

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět:. Český jazyk a literatura</p>	<p>Období: 2. Ročník: 5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Mezipředm. vztahy, průřezová témata</p>
<p>skladební dvojici označuje základ věty</p> <p>ČJL-5-2-06 odlišuje větu jednoduchou a souvětí, vhodně změní větu jednoduchou v souvětí</p> <p>ČJL-5-2-07 užívá vhodných spojovacích výrazů, podle potřeby projevu je obměňuje</p> <p>ČJL-5-2-08 píše správně i/y po obojetných souhláskách</p> <p>ČJL-5-2-09 zvládá základní příklady syntaktického pravopisu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Spojky a spojovací výrazy • Pravopis ve vyjmenovaných slovech, koncovky podstatných a přídavných jmen • Shoda přísudku s holým podmětem 	
<p>ČJL-5-3-01 vyjadřuje své dojmy z četby a zaznamenává je</p> <p>ČJL-5-3-02 volně reprodukuje text podle svých schopností, tvoří vlastní literární text na dané téma</p> <p>ČJL-5-3-03 rozlišuje různé typy uměleckých a neuměleckých textů</p> <p>ČJL-5-3-04 při jednoduchém rozboru literárních textů používá elementární literární pojmy</p>	<p>Literární výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý čtenářský deník • Volná reprodukce textu, dramatizace • Rozlišení mezi tvorbou spisovatelů, básníků, novinářů a tvorbou dětí • Báseň, pohádka, bajka, povídka; spisovatel a básník; divadelní představení – režisér, herec, verš, rým, přirovnání, přísloví, pranostika • Encyklopedie, slovník 	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá (zvyky a tradice národů)</p> <p>EV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí (změny v krajině mého domova způsobené lidskou činností)</p> <p>VMEGS – Jsme Evropané (kořeny a zdroje evropské civilizace); Objevujeme Evropu a svět (poznávání života a zájmů dětí v různých zemích světa)</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: : Český jazyk a literatura	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJL-9-2-01 spisovně vyslovuje česká a běžně užívaná cizí slova</p> <p>ČJL-9-2-03 samostatně pracuje s Pravidly českého pravopisu, se Slovníkem spisovné češtiny a s dalšími slovníky a příručkami</p> <p>ČJL-9-2-04 správně třídí slovní druhy, tvoří spisovné tvary slov a vědomě jich používá ve vhodné komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-2-08 rozlišuje spisovný jazyk, nářečí a obecnou češtinu a zdůvodní jejich užití</p>	<p>Zvuková stránka jazyka (výslovnost) Obecné poučení o jazyce (tištěné a elektronické jazykové příručky) Tvarosloví (ohebné slovní druhy) Skladba (základní větné členy) Pravopis (shoda přísudku s podmětem)</p>	<p>Na základě výběru textu</p>
<p>ČJL-9-1-03 rozpoznává manipulativní komunikaci v masmédiích a zaujímá k ní kritický postoj</p> <p>ČJL-9-1-04 dorozumívá se kultivovaně, výstižně, jazykovými prostředky vhodnými pro danou komunikační situaci</p> <p>ČJL-9-1-05 odlišuje spisovný a nespisovný projev a vhodně užívá spisovné jazykové prostředky vzhledem ke svému komunikačnímu záměru</p>	<p>Vypravování Popis předmětu Dopis Reklama</p>	<p>§S – rodinné příběhy OSV - mluvní cvičení, verbální a neverbální sdělení</p>
<p>ČJL-9-3-04 tvoří vlastní literární text podle svých schopností a na základě osvojených znalostí základů literární teorie</p> <p>ČJL-9-3-09 vyhledává informace v různých typech katalogů, v knihovně i v dalších informačních zdrojích</p>	<p>Lidová slovesnost (hádky, říkadla, slovní hříčky, ...) Pohádky, pověsti, bajky Rozdíl mezi literárními druhy Příběhy odvahy a dobrodružství Informační zdroje</p>	<p>§S – život dětí v jiných zemích EV – lidová slovesnost a příroda, příroda a dobrodružství</p>

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Český jazyk a literatura</p>	<p>Ročník: 7.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>ČJL 9-2-04 - správně tvoří tvary obtížnějších zájmen a číslovek - určí slovesný rod - určí druhy příslovcí, vystupňuje je, rozliší a správně napíše příslovečnou spřežku</p> <p>ČJL 9-2-02 - rozliší slova jednoznačná, mnohoznačná a homonyma - uvede k příkladům synonyma a antonyma</p> <p>ČJL 9-2-06 - určí druh podmětu a druh přísudku - určí rozvíjející větné členy</p> <p>ČJL 9-2-07 - píše správně velká písmena</p>	<p>Tvarosloví (ohebné i neohebné slovní druhy)</p> <p>Slovní zásoba (význam slova, slova jednoznačná, mnohoznačná, synonyma, antonyma, homonyma)</p> <p>Skladba (stavba věty – základní a rozvíjející větné členy)</p> <p>Pravopis lexikální (velká písmena)</p>	<p>Na základě výběru textu</p>
<p>ČJL 9-1-06 - hovoří plynně a spisovně na základně předem připraveného projevu</p> <p>ČJL 9-1-04 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky</p> <p>ČJL 9-1-05 - rozliší spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci</p> <p>ČJL 9-1-08 - vyhledá klíčová slova - formuluje hlavní myšlenky textu - vytvoří výpisky a výtah z textu</p>	<p>Mluvený projev – kultivované verbální i neverbální vystupování</p> <p>Věcné čtení a naslouchání</p> <p>Výtah, výpisky Líčení Charakteristika Popis pracovního postupu</p>	<p>OSV- mluvní cvičení</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: : Český jazyk a literatura	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
ČJL 9-1-10 - napíše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele		
ČJL 9-3-01 - uceleně reprodukuje přečtený text, interpretuje smysl díla	Literární druhy a žánry: kronika, epos, legenda, román, tragédie, komedie	OSV – mezilidské vztahy Mezipředmětové vztahy - dějepis
ČJL 9-3-03 - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, z návštěvy divadelního představení, z filmového představení	Základy literární historie (staroslověnské písemnictví, staročeské písemnictví, husitská literatura, renesance, baroko – základní informace) Interpretace literárního díla	
ČJL 9-3-06 - zařadí vybrané literární dílo k příslušnému literárnímu druhu a žánru		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: : Český jazyk a literatura	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
ČJL 9-2-08 - rozliší základní skupiny evropských jazyků a přiřadí k nim příklad	Obecné poučení o jazyce – skupiny jazyků	
ČJL 9-2-01 - správně skloňuje přejatá slova obecná i vlastní	Slovní zásoba – obohacování a skloňování slov přejatých Tvarosloví – slovesné tvary se zřetelem na slovesné vzory	
ČJL 9-2-04 - určí slovesný vid, třídu a vzor - tvoří správné tvary sloves podle jejich vzoru	Skladba – věta jednoduchá a souvětí, druhy vedlejších vět	
ČJL 9-2-06 - rozliší větu jednočlennou, dvojčlennou, větný ekvivalent - určí doplněk - rozliší větu hlavní a větu vedlejší - určí druhy vedlejších vět		

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Český jazyk a literatura	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJL9-1-07 - se zapojuje do diskuse, řídí ji a využívá zásad komunikace a pravidel dialogu</p> <p>ČJL 9-1-01 - ve čteném a slyšeném textu odlišuje fakta od názorů a hodnocení</p> <p>ČJL 9-1-02 - rozlišuje subjektivní a objektivní sdělení a komunikační záměr partnera v hovoru</p> <p>ČJL 9-1-10 - napíše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele</p>	<p>Komunikační žánry – diskuze, dialog</p> <p>Kritické čtení a naslouchání</p> <p>Výklad Úvaha Charakteristika literární postavy</p>	<p>OSV – diskuze, komunikace s ostatními, obhájení svého názoru</p>
<p>ČJL 9-3-08 - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>ČJL 9-3-07 - na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře</p> <p>ČJL 9-3-01 - interpretuje stručně smysl přečteného díla v kontextu doby, v níž vzniklo - charakterizuje postavy vybraných literárních děl</p> <p>ČJL 9-3-03 - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, z návštěvy divadelního představení, z filmového představení</p>	<p>Literární teorie a historie (národní obrození, literatura a literární směry 19. století)</p> <p>Literární žánry: román, epigram, epitaf, balada, slovník, encyklopedie</p>	<p>MKV – Češi, Evropa a národní obrození MDV – knihy, noviny a NO</p> <p>Mezipředmětové vztahy - dějepis</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: : Český jazyk a literatura	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJL 9-2-08 - vyhledá v textu útvary národního jazyka a určí jejich druh</p> <p>ČJL 9-2-05 - využívá znalostí o jazykové normě při tvorbě vhodných jazykových projevů podle komunikační situace</p> <p>ČJL 9-2-04 - správně tvoří slovesné tvary podle zadaných mluvnických kategorií - rozlišuje v textu přechodníky a chápe jejich užití</p> <p>ČJL 9-2-06 - graficky zaznamená syntaktické vztahy ve větě a souvětí</p> <p>ČJL 9-2-07 - správně užívá interpunkci ve větě jednoduché i v souvětí</p>	<p>Obecné poučení o jazyce (původ a základy vývoje češtiny, útvary národního jazyka: nářečí, slang, argot, profesionalismy)</p> <p>Jazyková norma a kodifikace</p> <p>Tvarosloví- slovesné tvary a jejich stylistické využití</p> <p>Skladba-textová výstavba</p> <p>Syntaktický pravopis</p>	
<p>ČJL 9-1-06 Žák v mluveném projevu připraveném i improvizovaném vhodně užívá verbálních, nonverbálních i paralingválních prostředků řeči</p> <p>ČJL 9-1-05 - rozliší spisovný a nespisovný projev, vhodně užívá jazykové prostředky vzhledem ke komunikační situaci</p> <p>ČJL 9-1-04 - dorozumívá se kultivovaně, výstižně, vhodnými jazykovými prostředky</p> <p>ČJL 9-1-09 - uspořádá části textu tak, aby sestavený text dával smysl a byla dodržena je textová návaznost</p>	<p>Připravený i nepřipravený projev, písemný projev</p> <p>Proslov Životopis Úřední písemnosti</p> <p>Funkční styly</p>	<p>VDO-úřední styk občana s úřady</p> <p>OSV- proslov před skupinou lidí</p> <p>MDV – tvorba mediálních sdělení, interpretace mediálních sdělení</p> <p>Mezipředmětové vztahy – občanská výchova</p>

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Český jazyk a literatura</p>	<p>Ročník: 9.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>ČJL 9-1-10 - napíše podle svých schopností gramaticky, kompozičně a věcně správně komunikáty podle zadání učitele</p>		
<p>ČJL 9-3-07 - na základě četby charakteristických ukázek stručně představí výrazné autory vybraných uměleckých epoch a žánrů v české a světové literatuře</p> <p>ČJL 9-3-01 - uceleně reprodukuje přečtený text, interpretuje smysl díla</p> <p>ČJL 9-3-02 - rozpoznává základní rysy výrazného individuálního stylu autora</p> <p>ČJL 9-3-04 - tvoří podle svých schopností vlastní literární text</p> <p>ČJL 9-3-05 - rozliší literaturu hodnotnou od literatury konzumní na základě vybraných literárních ukázek</p> <p>ČJL 9-3-08 - porovnává různá ztvárnění téhož námětu v literárním, dramatickém i filmovém zpracování</p> <p>ČJL 9-3-03 - formuluje ústně i písemně dojmy ze své četby, z návštěvy divadelního představení, z filmového představení</p>	<p>Literární teorie a historie (literatura 1. poloviny 20. stol. - hlavně česká, světová jen okrajově, meziválečná poezie a próza, literatura 2. poloviny 20. století - jen informativně)</p> <p>Literární žánry – komedie, fejeton, báseň, cestopis, utopický román, autobiografický román, povídka</p> <p>Adaptace literárních děl – filmové a divadelní adaptace, výtvarné zpracování</p> <p>Kritické čtení – rozdíl mezi hodnotnou a konzumní literaturou</p> <p>Vlastní tvorba</p>	<p>VDO- demokratické zásady v dílech spisovatelů</p> <p>OSV – rozbor ukázek děl s tematikou vztahů mezi lidmi</p> <p>Mezipředmětové vztahy – dějepis, výtvarná výchova</p>

5.1.2 Anglický jazyk

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Cizí jazyk a Další cizí jazyk přispívají k chápání a objevování skutečností, které přesahují oblast zkušeností zprostředkovaných mateřským jazykem. Poskytují živý jazykový základ a předpoklady pro komunikaci žáků v rámci integrované Evropy a světa.

Osvojování cizích jazyků pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v Cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A2, vzdělávání v Další cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1 (podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky)¹.

Úspěšnost jazykového vzdělávání jako celku je závislá nejen na výsledcích vzdělávání v jazyce mateřském a v cizích jazycích, ale závisí i na tom, do jaké míry se jazyková kultura žáků stane předmětem zájmu i všech ostatních oblastí základního vzdělávání.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- pochopení jazyka jako prostředku historického a kulturního vývoje národa, a důležitého sjednocujícího činitele národního společenství
- pochopení jazyka a jako důležitého nástroje celoživotního vzdělávání
- rozvíjení pozitivního vztahu k mateřskému jazyku a jeho chápání jako zdroje pro rozvoj osobního i kulturního bohatství
- rozvíjení pozitivního vztahu k mnohojazyčnosti a respektování kulturní rozmanitosti
- vnímání a postupnému osvojování jazyka jako prostředku k získávání a předávání informací, k vyjádření jeho potřeb i prožitků a ke sdělování názorů
- zvládnutí pravidel mezilidské komunikace daného kulturního prostředí a rozvíjení pozitivního vztahu k jazyku v rámci interkulturní komunikace
- samostatnému získávání informací z různých zdrojů a k zvládnutí práce s jazykovými a literárními prameny i s texty různého zaměření

¹ Společný evropský referenční rámec pro jazyky vymezuje kompetence komunikativní (lingvistické, sociolingvistické, pragmatické) a všeobecné (předpokládající znalost sociokulturního prostředí a reálií zemí, ve kterých se studovaným jazykem hovoří) jako cílové kompetence jazykové výuky.

Úroveň A2: Žák – rozumí větám a často používaným výrazům vztahujícím se k oblastem, které se ho bezprostředně týkají (např. základní informace o něm/ní a jeho/její rodině, o nakupování, místopisu a zaměstnání). Komunikuje prostřednictvím jednoduchých a běžných úloh, jež vyžadují jednoduchou a přímou výměnu informací o známých a běžných skutečnostech. Popíše jednoduchým způsobem svou vlastní rodinu, bezprostřední okolí a záležitosti týkající se jeho nejnáléhavějších potřeb.

Úroveň A1: Žák – rozumí známým každodenním výrazům a zcela základním frázím, jejichž cílem je vyhovět konkrétním potřebám, a tyto výrazy a fráze používá. Představí sebe a ostatní a klade jednoduché otázky týkající se informací osobního rázu, např. o místě, kde žije, o lidech, které zná, a věcech, které vlastní, a na podobné otázky odpovídá. Jednoduchým způsobem se domluví, mluví-li partner pomalu a jasně a je ochoten mu pomoci.

- získávání sebedůvěry při vystupování na veřejnosti a ke kultivovanému projevu jako prostředku prosazení sebe sama
- individuálnímu prožívání slovesného uměleckého díla, ke sdílení čtenářských zážitků, k rozvíjení pozitivního vztahu k literatuře i k dalším druhům umění založených na uměleckém textu a k rozvíjení emocionálního a estetického vnímání

Anglický jazyk

Anglický jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Vyučuje se ve 3. až 9. ročníku vždy 3 hodiny týdně. Jeho obsahem je naplňování očekávaných výstupů vzdělávacího oboru Cizí jazyk a souvisejících tematických okruhů průřezových témat Rámcového vzdělávacího programu pro základní vzdělávání. Cílem je poskytnout žákům nástroj komunikace při kontaktu s lidmi z různých částí světa, ale i pro práci s počítačem, atd. Proto klademe důraz na rozvoj komunikačních dovedností, kterým podřizujeme i výuku gramatické části vzdělávacího předmětu.

Výuka probíhá vždy v celém ročníku najednou. Žáci jsou v případě potřeby rozděleni do skupin (počet žáků ve třídě, zohlednění začátečníků atd.) V ročníku může být i více skupin na anglický jazyk, než je kmenových tříd. Skupiny jsou prostupné. To znamená, že žák může přestoupit do jiné skupiny. Aby byla tato propustnost možná, probírají vždy všichni stejnou látku..

Výuka je dotována třemi vzdělávacími hodinami týdně ve všech ročnících .

Ve vzdělávacím předmětu anglický jazyk využíváme pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí zejména strategie, které mají žákům umožnit:

Kompetence k učení

- Pochopit důležitost schopnosti komunikovat anglicky pro další studium i praktický život,
- propojovat probraná témata a jazykové jevy,
- samostatně vyhledávat nástroje k odstraňování problémů při komunikaci v angličtině.

Kompetence k řešení problémů

- Řešit jednoduché problémové situace v cizojazyčném prostředí,
- nebát se mluvit anglicky s cizím člověkem,
- naučit se opsat obsah myšlenky, chybí-li slovní zásoba.

Kompetence komunikativní

- Porozumět jednoduchému sdělení v anglickém jazyce,
- umět zformulovat jednoduché myšlenky anglicky,
- rozumět promluvě i přiměřenému textu v anglickém jazyce,
- využívat dovednosti osvojené v anglickém jazyce k navázání kontaktu či vztahu.

Kompetence sociální a personální

- V jednoduchých situacích vyžádat a poskytnout pomoc, radu,
- dodržovat v anglicky mluvícím prostředí zásady slušného chování,
- spolupracovat na jednoduchém úkolu.

Kompetence občanské

- Získat představu o zvycích v anglicky mluvících zemích a porovnávat je se zvyky našimi,
- umět srovnávat ekologické a environmentální otázky týkající se anglicky mluvících zemí a České republiky.

Kompetence pracovní

- Samostatně pracovat s dvojjazyčným a výkladovým slovníkem,
- využívat anglického jazyka k získávání informací z různých oblastí.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Anglický jazyk	Období: 1. Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>CJ-3-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností, a reaguje na ně verbálně i neverbálně</p> <p>CJ-3-1-02 zopakuje a použije slova a slovní spojení, se kterými se v průběhu výuky setkal</p> <p>CJ-3-1-03 rozumí obsahu jednoduchého krátkého psaného textu, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-3-1-04 rozumí obsahu jednoduchého krátkého mluveného textu, který je pronášen pomalu, zřetelně a s pečlivou výslovností, pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>CJ-3-1-05 přiřadí mluvenou a psanou podobu téhož slova či slovního spojení</p> <p>CJ-3-1-06 píše slova a krátké věty na základě textové a vizuální předlohy</p>	<p>Řečové dovednosti zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, lidské tělo, jídlo, oblékání, dopravní prostředky, hodiny, zvířata,</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace</p>

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Anglický jazyk</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4. - 5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>CJ-5-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou sdělovány pomalu a s pečlivou výslovností CJ-5-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, pokud jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu CJ-5-1-03 rozumí jednoduchému poslechovému textu, pokud je pronášen pomalu a zřetelně a má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Poslech s porozuměním</p> <p>zvuková a grafická podoba jazyka – fonetické znaky (pasivně), základní výslovnostní návyky, vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov</p>	
<p>CJ-5-2-01 se zapojí do jednoduchých rozhovorů, pozdraví a rozloučí se CJ-5-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat CJ-5-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat a podobné otázky pokládá .</p> <p>aktivně se zapojí do jednoduché konverzace, pozdraví a rozloučí se s dospělým i kamarádem</p>	<p>Mluvení</p> <p>slovní zásoba – žáci si osvojí a umí používat základní slovní zásobu v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů a umí ji používat v komunikačních situacích, práce se slovníkem</p>	<p>Multikulturní výchova - multikulturalita</p>
<p>CJ-5-3-01 vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu, který se vztahuje k osvojovaným tématům CJ-5-3-02 rozumí jednoduchým krátkým textům z běžného života, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p>	<p>Čtení s porozuměním</p> <p>tematické okruhy – domov, rodina, škola, volný čas, povolání, lidské tělo, jídlo, oblékání, nákupy, bydliště, dopravní prostředky, kalendářní rok (svátky, roční období, měsíce, dny v týdnu, hodiny), zvířata, příroda a, počasí</p>	
<p>CJ-5-4-01 napíše krátký text s použitím jednoduchých vět a slovních spojení o sobě, rodině, činnostech a událostech z oblasti svých zájmů a každodenního života CJ-5-4-02 vyplní osobní údaje do formuláře</p>	<p>Psaní</p> <p>mluvnice – základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Anglický jazyk</p>	<p>Období: 3. Ročník: 6. - 7.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>Dílčí výstupy: rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>Poslech s porozuměním zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládnutí pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p>	
<p>se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p> <p>jednoduchým způsobem se domluví v běžných každodenních situacích</p>	<p>Mluvení rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p> <p>Jednoduché sdělení - žádost o pomoc, prosba, omluva, poděkování, informace...</p>	<p>Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Evropa a svět nás zajímá</p>
<p>vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>Čtení s porozuměním tematické okruhy – domov, rodina, bydlení, škola, volný čas, péče o zdraví, stravovací návyky, počasí, nákupy a móda, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	
<p>vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>napiše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Psaní mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Anglický jazyk</p>	<p>Období: 3. Ročník: 8. - 9.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>Cj-9-1-01 rozumí informacím v jednoduchých poslechových textech, jsou-li pronášeny pomalu a zřetelně</p> <p>CJ-9-1-02 rozumí obsahu jednoduché a zřetelně vyslované promluvy či konverzace, který se týká osvojovaných témat</p>	<p>Poslech s porozuměním zvuková a grafická podoba jazyka – rozvíjení dostatečně srozumitelné výslovnosti a schopnosti rozlišovat sluchem prvky fonologického systému jazyka, slovní a větný přízvuk, intonace, ovládání pravopisu slov osvojené slovní zásoby</p>	
<p>CJ-9-2-01 se zeptá na základní informace a adekvátně reaguje v běžných každodenních formálních i neformálních situacích</p> <p>CJ-9-2-02 mluví o své rodině, kamarádech, škole, volném čase a dalších osvojovaných tématech</p> <p>CJ-9-2-03 vypráví jednoduchý příběh či událost; popíše osoby, místa a věci ze svého každodenního života</p>	<p>Mluvení rozvíjení dostačující slovní zásoby k ústní i písemné komunikaci vztahující se k probíraným tematickým okruhům a komunikačním situacím; práce se slovníkem</p>	
<p>CJ-9-3-01 vyhledá požadované informace v jednoduchých každodenních autentických materiálech</p> <p>CJ-9-3-02 rozumí krátkým a jednoduchým textům, vyhledá v nich požadované informace</p>	<p>Čtení s porozuměním tematické okruhy – rodina, bydlení, kultura, sport, příroda a město, realie zemí příslušných jazykových oblastí</p>	
<p>CJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p> <p>CJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat</p> <p>CJ-9-4-03 reaguje na jednoduché písemné sdělení</p>	<p>Psaní mluvnice – rozvíjení používání gramatických jevů k realizaci komunikačního záměru žáka (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění)</p>	

5.1.3 Německý jazyk

Charakteristika vyučovacího předmětu

Německý jazyk je součástí vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Přispívá k chápání a objevování skutečností, poskytuje jazykový základ pro komunikaci žáků v rámci Evropy a světa, snižuje jazykové bariéry, umožňuje poznávat život lidí a kulturní tradice, prohlubuje mezinárodní porozumění. Předmět Německý jazyk se vyučuje v 7.-9. ročníku, vždy dvě hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenové třídě, jazykové učebně nebo počítačové učebně. Ve vyučovacím procesu se využívá různých organizačních forem (frontální výuka, skupinová práce s prvky individualizované výuky, práce ve dvojicích), zohledňují se odlišné učební styly žáků a volí se vhodné učební strategie.

Osvojování cizího jazyka pomáhá snižovat jazykové bariéry a přispívá tak ke zvýšení mobility jednotlivců jak v jejich osobním životě, tak v dalším studiu a v budoucím pracovním uplatnění. Umožňuje poznávat odlišnosti ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišné kulturní tradice. Prohlubuje vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance a vytváří podmínky pro spolupráci škol na mezinárodních projektech.

Požadavky na vzdělávání v cizích jazycích formulované v RVP ZV vycházejí ze Společného evropského referenčního rámce pro jazyky, který popisuje různé úrovně ovládnutí cizího jazyka. Vzdělávání v dalším cizím jazyce předpokládá dosažení úrovně A1.

Výchovné a vzdělávací strategie směřující k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků.

Kompetence k učení

- samostatně získávat informace z různých zdrojů
- vést žáky k experimentování s různými učebními styly tak, aby žák našel samostatně ten nejúčinnější
- vyhledávat a třídit informace, porovnávat je, vyhodnocovat a následně užívat v dalších činnostech, učit se zaznamenávat údaje obsažené v textu
- osvojovat si zvukovou stránku cizího jazyka a spojovat ji s podobou písemnou
- pozitivně motivovat žáky ke stanovení vlastních cílů, k jejich dosažení
- pracovat s různými texty a vyhledávat požadované údaje

Kompetence k řešení problému

- vyjadřovat souhlas či nesouhlas s názorem druhých při kolektivním řešení problému
- vyhledávat potřebné informace na internetu
- shromažďovat slovní zásobu k danému tématu
- využívat obrazový materiál k vytvoření souvislého textu

Kompetence komunikativní

- formulovat a vyjádřit myšlenku, sdělit ji tak, aby partner rozuměl
- schopnost reagovat na slyšené i psané pokyny, povely a úkoly
- využívat intonace, melodie hlasu
- rozšiřovat slovní zásobu, vytvářet systém

Kompetence sociální a personální

- vyjadřovat se při jednoduché komunikaci s vrstevníky i s dospělými lidmi (vykání)
- spolupracovat ve skupině při řešení úkolů, přijímat svěřené role, respektovat výkony svých spolužáků
- dodržovat zásady slušného chování v rámci mezilidských vztahů (pozdrav, vykání, nabídnutí občerstvení, úvodní zdvořilostní komunikace)
- prezentovat a obhájit vlastní myšlenky při týmové práci

Kompetence pracovní

- plnit úkoly z reálných životních situací
- pracovat s abecedním slovníkem
- formovat pracovní návyky – vedení sešitu, psaní slovíček...
- uvědomit si význam jazykového vzdělání ve vztahu k budoucímu povolání v rámci Evropy

Kompetence občanské

- uvědomit se multikulturní problematiku v rámci Evropy – rozdílnost jazyků, jmen, způsobu života, zájmů, ale současně velkého množství shodných znaků a podobností
- dodržovat pravidla slušného chování

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)</p>	<p>Ročník: 7.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>Dílčí výstupy: Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně</p> <p>Mluvení DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů</p> <p>Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům</p> <p>Psaní DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky(pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - žáci si osvojí slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů, práce se slovníkem <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - osobní údaje - domov (pokoje, nábytek) - rodina (členové rodiny, rodokmen) - jídlo - čísla (telefonní seznam) - svátky (Vánoce, Velikonoce) <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět - Člen určitý a neurčitý - časování pravidelných sloves - tvoření otázky - přivlastňovací zájmena – mein, dein 	<p>Osobnostní a sociální výchova Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech</p>

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)</p>	<p>Ročník: 8.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>Dílčí výstupy: Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu</p> <p>Mluvení DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům</p> <p>Psaní DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy a dalších osvojovaných témat</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky(pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <p>práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - škola (školní předměty a věci, rozvrh hodin) - jídlo a pití - kalendářní rok (dny v týdnu, hodiny) - zvířata (můj domácí mazlíček) - státy a jazyky - realie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenaruší smysl sdělení a porozumění) - věta jednoduchá v přítomném čase - krátká sdělení - pořádek slov ve větě jednoduché 	<p>Osobnostní a sociální výchova</p> <p>Multikulturní výchova</p> <p>Mediální výchova</p> <p>Environmentální výchova</p> <p>Př – zvíře jako domácí mazlíček</p> <p>Z – názvy jednotlivých států</p>

<p>Oblast: Jazyk a jazyková komunikace</p>	<p>Předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)</p>	<p>Ročník: 9.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>Poslech s porozuměním DCJ-9-1-01 rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele, které jsou pronášeny pomalu a s pečlivou výslovností a reaguje na ně DCJ-9-1-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které jsou pronášeny pomalu a zřetelně a týkají se osvojovaných témat, zejména pokud má k dispozici vizuální oporu DCJ-9-1-03 rozumí základním informacím v krátkých poslechových textech týkajících se každodenních témat</p> <p>Mluvení DCJ-9-2-01 zapojí se do jednoduchých rozhovorů DCJ-9-2-02 sdělí jednoduchým způsobem základní informace týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-2-03 odpovídá na jednoduché otázky týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a podobné otázky pokládá</p> <p>Čtení s porozuměním DCJ-9-3-01 rozumí jednoduchým informačním nápisům a orientačním pokynům DCJ-9-3-02 rozumí slovům a jednoduchým větám, které se vztahují k běžným tématům DCJ-9-3-03 rozumí krátkému jednoduchému textu zejména, pokud má k dispozici vizuální oporu, a vyhledá v něm požadovanou informaci</p> <p>Psaní</p>	<p>Zvuková a grafická podoba jazyka</p> <ul style="list-style-type: none"> - fonetické znaky(pasivně) - základní výslovnostní návyky - vztah mezi zvukovou a grafickou podobou slov <p>Slovní zásoba</p> <ul style="list-style-type: none"> - osvojí si slovní zásobu a umí ji používat v komunikačních situacích probíraných tematických okruhů <p>práce se slovníkem</p> <p>Tematické okruhy</p> <ul style="list-style-type: none"> - volný čas (hobby) - povolání - lidské tělo - zdraví - oblékání, nákupy, obec, - dopravní prostředky - kalendářní rok(roční období, měsíce) - příroda, - počasí - realie zemí příslušných jazykových oblastí <p>Mluvnice</p> <ul style="list-style-type: none"> - základní gramatické struktury a typy vět (jsou tolerovány elementární chyby, které nenarušují smysl sdělení a porozumění) 	<p>Výchova demokratického občana</p> <p>Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech</p> <p>Rodinná výchova – zdravý životní styl</p>

Oblast: Jazyk a jazyková komunikace	Předmět: Německý jazyk (další cizí jazyk)	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
DCJ-9-4-01 vyplní základní údaje o sobě ve formuláři DCJ-9-4-02 napíše jednoduché texty týkající se jeho samotného, rodiny, školy, volného času a dalších osvojovaných témat DCJ-9-4-03 stručně reaguje na jednoduché písemné sdělení		

5.2 Matematika a její aplikace

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vzdělávacího předmětu: MATEMATIKA

5.2.1 Matematika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Matematické vzdělávání pomáhá žákům vnímat význam matematiky v životě. Žáci se učí vyjadřovat pomocí čísel. Umožňuje žákům důkladně porozumět matematickým pojmům a postupům, jejich vzájemným vztahům, osvojit si některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich využití. Rozvíjí pozornost, vytrvalost, schopnost rozlišovat, objevovat, vytvářet různé situace. Žáci se učí svoji práci kontrolovat, srovnávat, učí se sebedůvěře, vyjadřují výsledky svého pozorování. Klíčové kompetence jsou závaznými výstupy vzdělávání a matematika se na jejich utváření podílí zcela zásadním způsobem. Vede žáky k rozvoji logického myšlení a rozvoji jednotlivých klíčových kompetencí, zejména kompetence k řešení problémů. Matematika ve vztahu s fyzikou, pracovními činnostmi a chemií má za cíl vybavit žáky takovými znalostmi, dovednostmi a návyky, aby bylo dosaženo zvýšení technické úrovně vzdělanosti naší mládeže, která je obecně považována za nedostačující.

Vzhledem k rychlému rozvoji vědy a techniky vedeme žáky k přesvědčení, že dobré znalosti z matematiky uplatní v současnosti ve všech oborech. K pochopení, že matematika je dokonalý nástroj, který jim pomůže dobře zvládat i další přírodovědné předměty a může je přivést k dosahování nových objevů.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Matematika vychází z obsahu vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace vymezeného v RVP ZV.

Časové vymezení

Na 1. stupni se vyučovací předmět Matematika vyučuje v 1. ročníku 4 hodiny týdně, od 2. ročníku 5 hodin týdně.

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Matematika je rozdělen do 4 tematických okruhů

- Číslo a početní operace
- Závislost, vztahy a práce s daty - žáci rozpoznávají určité typy změn a závislostí, které jsou projevem běžné reality. Analyzují z tabulek, grafů a diagramů.
- Geometrie v rovině a v prostoru- žáci určují a znázorňují geometrické útvary a geometricky modelují reálné situace, hledají podobnosti a odlišnosti útvarů kolem nás, uvědomují si vzájemné polohy objektů v rovině či prostoru. Získané poznatky a dovednosti napomáhají vést žáky k řešení úloh, které vycházejí z běžných situací.
- Nestandardní aplikační úlohy a problémy – měly by prolínat všemi tematickými okruhy v průběhu celého základního vzdělávání, žáci zde musí uplatnit logické myšlení. Součástí výuky je užití výpočetní techniky.

Realizovaná průřezová témata

V rámci předmětu Matematika jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat

- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova
- Výchova v evropských a globálních souvislostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách matematiky jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učitel zadává žákům takové praktické činnosti, při kterých mohou využívat matematické poznatky a dovednosti
- učitel rozvíjí paměť žáků pomocí numerických výpočtů, matematických vzorců a algoritmů
- učitel předkládá úlohy zaměřené na rozvoj kombinatorického, logického, abstraktního a exaktního myšlení
- učitel pomocí návodných otázek vede žáky k provádění rozborů problému a plánu řešení, k odhadům výsledků, k volbě správných postupů řešení
- učitel vybírá zajímavé úlohy pro rozvoj týmové spolupráce, originality řešení
- učitel podporuje vzájemnou pomoc žáků, učí je vzájemnému naslouchání, kritickému hodnocení práce své i ostatních
- učitel vede žáky k přesnému a stručnému vyjadřování užíváním matematického jazyka včetně symboliky

Na úrovni vyučovacího předmětu Matematika využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí tyto postupy:

Kompetence k učení

Při výuce matematiky dochází hlavně k rozvoji logického myšlení a k rozvoji paměti. Opomenout ovšem nelze ani rozvoj komunikace, pracovních návyků, schopnosti řešit problémy a sociální interakce. Žáci se rovněž učí vyhledávat a třídit informace a nacházet vztahy a souvislosti mezi nimi. Operují také se symboly, znaky, grafy, diagramy a schémata, což je připravuje na obdobné operace používané v běžném životě.

Ve vzdělávacím předmětu Matematika na 2. stupni ZŠ je pro utváření a rozvoj kompetence k učení třeba:

- umožnit žákům pracovat individuálně nebo ve skupinách a při všech činnostech rozvíjet logické myšlení a rozumně postupovat při řešení problémů (dosahujeme toho především řešením úsudkových úloh, a to průběžně od nejnižších ročníků)
- nechat žáky hovořit o problému, samostatně i ve spolupráci s ostatními žáky vyhledávat a třídit informace, rozlišovat podstatné od nepodstatného, nalézat souvislosti, navrhnout různé způsoby řešení, vyvozovat hypotézy a konečné závěry
- vést žáky k osvojování si nezbytných matematických vzorců a algoritmů
- používat pomůcky, modely, reálné materiály (tiskoviny, propagační materiály, plakáty), aby žáci dokázali postupným získáváním matematických znalostí tyto analyzovat, třídit, porovnávat své výsledky a závěry dále používat pro své učení
- postupně vést žáky k přesnému a stručnému vyjadřování, užívání matematického jazyka i symboliky, k provádění rozborů a stručných zápisů při řešení úloh a ke zdokonalování grafického projevu
- získávat číselné údaje měřeními reálnými měřidly, prováděním odhadů, zaokrouhlováním, studiem a vyhodnocováním tabulek, grafů a diagramů
- při řešení úloh hledat podobnosti a odlišnosti a vést žáky k efektivnímu učení
- nechat žáky vysvětlovat objevené závislosti a pravidla, klást si navzájem otázky, odpovídat, přemýšlet o praktickém využití učiva
- prakticky poznat a ve vztahu s fyzikou porozumět hlavním jednotkám fyzikálních veličin, se kterými se v matematice setkávají
- upozorňovat žáky na postupy a učivo, které znají z nižších ročníků, z výuky jiných předmětů, z vlastních pozorování, z praktického života, vytvářet návaznosti v učivu (na základě užívaných metod výuky organizovat a řídit proces vlastního učení)
- vést žáky k sebehodnocení, aby si každý uvědomoval, které učivo ovládá, co sám dokáže vyřešit, co si dokáže samostatně ověřit, aby to, co chápe a umí, dovedl předávat druhým a sám věděl, co si z předávaných poznatků potřebuje doplnit (práce s chybou)

Kompetence k řešení problémů

Matematika využívá řešení úloh, které mají často charakter problémových situací a umožňují žákům objevovat a volit různé postupy řešení. Dbáme na to, aby výuka matematiky byla pokud možno co nejvíce názorná, praktická, založená na dobrém porozumění učivu všemi žáky. Pro postupný rozvoj kompetence k řešení problémů je třeba:

- každém předloženém problému s žáky hovořit, kde je to možné, nechat žáky provést nákres, situaci vymodelovat – umožnit jim postupně si osvojovat vhodné metody zobrazování řešených situací
- problémy důkladně rozebrat – hledat podobnosti v reálném světě, formulovat podstatu problému, popřípadě identifikovat informace chybějící pro řešení problému nebo vyloučit informace nadbytečné a teprve poté navrhnout způsoby a možnosti řešení
- vyslovovat domněnky o pozorovaných jevech, ověřovat si správnost svých domněnek a závěrů, uvědomovat si, že znovuobjevujeme a dále rozvíjíme poznatky matematiky
- dát žákům prostor pro vhodné pojmenování problému

- učit žáky nevzdávat se při prvním nezdaru, učit je hledat pomoc v učebnicích (znovu zopakováním učiva) nebo dalších materiálech, a to ve vzájemné spolupráci se spolužáky, s učitelem, ale i doma v rodině
- naučit žáky identifikovat chybu a hledat variantní cesty k jejímu odstranění
- řádně si osvojit matematické pojmy, algoritmy, matematickou terminologii a užívat je
- uvědomovat si vzájemnou polohu objektů v rovině a prostoru, dokázat si cokoli dostupnými prostředky vymodelovat
- nechat žáky samostatně vyhledávat, zkoumat a vyhodnocovat různé grafické prezentace problémů a závislostí
- umožnit žákům využívat vhodných pomůcek, nástrojů a technických zařízení k vyhledávání informací a řešení problémů (internet, výpočetní technika)
- ověřovat správnost řešení prakticky a osvědčené postupy aplikovat při řešení podobných nebo nových situací
- nastolovat problémové situace tak, aby bylo možné poznané metody řešení uplatnit i v jiných (nematematických) oblastech jejich vzdělání
- pro vedení žáka ke kritickému usuzování a srozumitelné a věcné argumentaci je třeba rozvíjet kombinatorické a logické myšlení, nechat žáky obhajovat vlastní závěry a rozhodnutí

Kompetence komunikativní

Pro rozvíjení této klíčové kompetence jsou v předmětu matematika ideální možnosti, neboť samo činnostní učení vyžaduje neustálou komunikaci, a to jak mezi žáky navzájem, tak mezi žáky a učitelem. Žákům proto umožňujeme:

- v klidu, pozorně a s porozuměním číst zadání řešených problémů
- vyjadřovat svoje názory (např. formou domněnek), navrhnout různé možnosti řešení, hledat argumenty pro jejich zdůvodnění
- modelovat, popisovat a matematizovat reálné situace při práci s pomůckami, dotazovat se na vzniklé nejasnosti, komunikovat se spolužáky a sledovat jejich závěry
- porovnávat svoje výsledky řešení se závěry spolužáků, argumentovat, obhajovat své způsoby řešení, poučit se od druhých, naslouchat upřesnění učitele
- postupně poznávat odborný matematický jazyk a provádět správné matematické zápisy
- osvojovat si dovednost převádět matematické znaky a symboly do slov běžného jazyka a postupně se učit logickému a přesnému vyjadřování
- rozvíjet komplexní pohled na daný problém, vidět souvislost mezi reálnou situací a jejím formalizovaným popisem
- rozumět různým typům záznamů v pracovních materiálech a učebnicích, vybrané způsoby záznamů používat při zpracování svých závěrů

Kompetence pracovní

Tato kompetence se rozvíjí v matematice zvláště v součinnosti s praktickými činnostmi a výtvarnou výchovou, a to především:

- měřením veličin, zaokrouhlováním hodnot, porovnáváním, získáváním a tříděním dat, kdy se žáci přibližují k běžně užívaným postupům

- tím, jak žáci získávají zručnost při výrobě didaktických pomůcek z různých materiálů a při práci s modely, kdy se rozvíjí jejich prostorová představivost a tvůrčí fantazie
- čtením a rýsováním výkresů a schémat, které vedou k osvojování a rozvíjení technické gramotnosti
- tvorbou náčrtů a přesným rýsováním, zdokonalujícím žáky v preciznosti práce
- na základě řešení aplikačních a praktických úloh využívají získané zkušenosti a znalosti v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy pro budoucnost
- umožněním žákům racionálně poznávat své schopnosti a činit podložená rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence sociální a personální

Tato kompetence je utvářena průběžně od samého začátku výuky matematiky, kdy systematicky podporujeme a rozvíjíme sebedůvěru žáků ve vlastní schopnosti a vytváříme tak předpoklady pro zdravý sociální vývoj. Žákům umožňujeme průběžně komunikovat, doplňovat se, spolupracovat. Individuální práci žáka při řešení složitějších matematických úloh často střídáme s prací ve dvojicích či skupinovou prací. Některé postupy a metody jsou pro skupinové činnosti přímo koncipovány a spolupráci žáků vyžadují. Skupinovou prací můžeme rovněž řešit nedostatek vhodných pomůcek. Pokud je to možné, snažíme se o maximální podíl žáků na zhotovení osvědčených pomůcek. Pro činnostní způsob učení je to naprostá nutnost. Pro rozvoj a utváření kompetence sociální a personální žákům umožňujeme:

- podílet se společně s učitelem na vytvoření pravidel pro práci ve skupině
- při práci ve dvojicích nebo skupinách převzít určitou roli, za kterou každý sám zodpovídá
- přispívat k diskusi při řešení úkolu v malé skupině i v kolektivu třídy
- podílet se na vytváření příjemné atmosféry v týmu, žáky přitom vedeme k ohleduplnosti a k uznávání druhých, k poskytnutí rady nebo pomoci druhému při společné práci
- spolupracovat při řešení problémových a aplikovaných úloh, kdy žáci vyjadřují situace z běžného života a následně využívají nabytých dovedností v praxi (žáci tak docházejí k poznávání možností a významu matematiky pro praktický život a skutečnosti, že ke správnému výsledku lze dospět různými způsoby)
- vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, docházet ke správným závěrům a ústně i písemně vyjadřovat své názory, obhajovat svůj způsob řešení
- postupně poznávat význam studia matematiky pro porozumění globálním souvislostem a multikulturním pohledům na naši civilizaci

Kompetence občanská

V matematice se rozvíjení této kompetence uplatňuje zvláště:

- rozvíjením důvěry ve vlastní schopnosti a poznáváním svých možností (např. při řešení úloh)
- vedením žáka k soustavné sebekontrolě, a to při každém kroku v celém postupu řešení
- postupným rozvojem systematickosti, vytrvalosti, přesnosti žáků
- získáním dovednosti vyslovovat hypotézy na základě vlastní zkušenosti, dříve získaných znalostí, prováděním pokusů, měřeními a ověřováními nebo vyvracením získaných poznatků a výsledků za pomoci protipříkladů

- když je žáku dáвана možnost, aby sám rozhodoval, které dovednosti již dobře ovládá, co ještě potřebuje udělat a zjistit, aby svoje úkoly zvládl
- když podporujeme tvořivé nápady žáků a pozitivně je hodnotíme

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět:: Matematika	Období: 1. Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>Dílčí očekávané výstupy:</p> <p>M-3-1-01 spočítá prvky daného souboru vytvoří skupinu s daným počtem prvků podle obrázku rozhodne o vztahu více, méně, porovnává soubory (i bez počítání) využívá univerzální modely čísel</p> <p>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 20; doplní chybějící čísla v řadě; užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p> <p>M-3-1-03 využívá číselnou osu, orientuje se na ní, zobrazí na ní číslo; správně používá pojmy před, za, hned před, hned za, mezi</p> <p>M-3-1-04 sčítá a odčítá z paměti bez přechodu přes desítku</p> <p>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Číselný obor 0 – 20: • Čísllice 0 – 9 • Znaky >, <, = • Číselná osa • Číselný obor 0 -10, 10 -20 • Jednoduché slovní úlohy 	<p>.Finanční gramotnost</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí - náš životní styl</p> <p>ČJL: Psaní číslic a znaků. Orientace na stránce knihy, počet slabik. Čtení slovní úlohy s porozuměním</p>
<p>M-3-2-01 čte a nastavuje celé hodiny; orientuje se v čase</p> <p>M-3-2-02 zaznamenává jednoduché situace související s časem pomocí tabulek a schémat</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pojmy hodina, den, týden, měsíc, rok • Tabulky a schémata 	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
M-3-2-03 doplní zadanou tabulku; orientuje se v jednoduchých schématech		
M-3-3-01 rozezná, pojmenuje a načrtne základní rovinné útvary, uvede příklady těchto útvarů ve svém okolí; rozezná a pojmenuje základní tělesa, uvede příklady těchto těles ve svém okolí; orientuje se v prostoru, užívá prostorové pojmy; pomocí stavebnic modeluje rovinné i prostorové útvary;	Geometrie v rovině a v prostoru <ul style="list-style-type: none"> • Rozezná základní útvary v rovině: čtverec, obdélník, trojúhelník, kruh • Tělesa: krychle, kvádr, koule, válec • Orientace v prostoru: před, za, vpravo, vlevo, nahoře, dole 	ČJL: Vyjádření jednoduché prostorové orientace (např. procházkou po čtvercové síti). Rozšiřující učivo: - plán krychlové stavby při sestavování prostorového útvaru složeného z jednotkových krychlí
M-3-3-02 porovná rovinné útvary stejného typu podle velikosti; porovná tělesa stejného typu podle velikosti; odhaduje a srovnává délky úseček s využitím pomůcek;	<ul style="list-style-type: none"> • Porovnávání: menší, stejný, nižší, vyšší • Délka úsečky • Poměrování úseček 	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)

<p>Oblast: Matematika a její aplikace</p>	<p>Předmět: Matematika</p>	<p>Období: 1. Ročník: 2.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>Dílčí očekávané výstupy:</p> <p>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>M-3-1-02 zapisuje a čte čísla v daném oboru; počítá po jednotkách a desítkách, rozliší sudá a lichá čísla; porovnává čísla, chápe rovnost a nerovnost i v různých významových kontextech (délka, čas, peníze);</p> <p>M-3-1-03 zobrazí číslo na číselné ose využívá číselnou osu k porovnání čísel</p> <p>M-3-1-04 orientuje se v zápisu desítkové soustavy, sčítá a odčítá z paměti dvojciferné číslo s jednociferným i dvojciferným číslem s přechodem násobků deseti; násobí z paměti formou opakovaného sčítání i pomocí násobilky, dělí z paměti v oboru osvojených násobků;</p> <p>M-3-1-05 řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání a odčítání, násobení a dělení; řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> • Přirozená čísla 1 – 100• • Počítání s penězi • Peníze: způsoby placení <ul style="list-style-type: none"> • Číselný obor 0 – 100• • Lichá a sudá čísla <ul style="list-style-type: none"> • Řád jednotek a desítek <ul style="list-style-type: none"> • Násobilka 2, 3, 4, 5, 10• • Součet a rozdíl <ul style="list-style-type: none"> • Strategie řešení úloh z běžného života 	<p>Finanční gramotnost</p> <p>OSV - rozvoj schopností poznávání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí -náš životní styl – spotřeba věcí, množství odpadu ve spojení s „o x více (méně)“)</p> <p>ČJL: Orientace v textu, práce s knihou, čtení s porozuměním, věta oznamovací a tázací, odpověď na otázku.</p>
<p>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>M-3-2-02 zachycuje výsledky</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Hodiny, převody jednotek času – den, hodina, minuta • Časové údaje: čtvrt hodiny, půl hodiny, tři čtvrtě hodiny, celá hodina 	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – zkušenosti s časovými údaji při cestování</p>

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>měření pomocí tabulek • a schémat; provádí odhady délky a množství</p> <p>M-3-2-03 navrhne a použije tabulku k organizaci údajů; třídí soubor objektů</p>	<ul style="list-style-type: none"> Měření délky, hmotnosti, objemu, jednotky Doplňování a navrhování jednoduchých tabulek; tabulková evidence zadaných údajů 	<p>Objevujeme Evropu a svět -život Evropanů – odlišnosti při vážení a měření</p>
<p>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; rozezná a pojmenuje základní tělesa; uvede příklady těchto těles ve svém okolí; pomocí stavebnic modeluje rovinné a prostorové útvary podle zadání; porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>M-3-3-02 změří délku úsečky, používá jednotky délky; provádí odhad délky úsečky</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> Rovinné útvary: lomená čára, křivá čára, bod, • úsečka, přímka, polopřímka Tělesa: kužel, jehlan Práce s pravítkem Jednotky délky: milimetr, centimetr, metr, kilometr 	<p>PČ – stavebnice VV- skládání z geometrických tvarů</p>

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>M-3-1-01 používá přirozená čísla k modelování reálných situací, počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků</p> <p>M-3-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1 000, užívá a zapisuje vztah rovnosti a nerovnosti</p>	<p>Číslo a početní operace</p> <ul style="list-style-type: none"> Početní operace s přirozenými čísly Násobení a dělení v oboru malé násobilky Rozšíření číselného oboru do 1000: názorná představa o čísle název čísla a čtení čísel rozvoj čísla v desítkové soustavě 	<p>OSV - rozvoj schopností poznávání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, cvičení smyslového vnímání, pozornosti a soustředění</p>

<p>Oblast: Matematika a její aplikace</p>	<p>Předmět: Matematika</p>	<p>Období: 1. Ročník: 3.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>M-3-1-03 užívá lineární uspořádání; zobrazí číslo na číselné ose</p> <p>M-3-1-04 provádí z paměti jednoduché početní operace s přirozenými čísly; rozloží číslo v desítkové soustavě v oboru do tisíce; sčítá a odčítá z paměti čísla bez přechodu násobků sta; násobí a dělí z paměti v oboru osvojených násobků; násobí z paměti dvojciferná čísla jednociferným činitelem mimo obor malé násobilky; násobí a dělí součet nebo rozdíl dvou čísel; používá závorky při výpočtech</p> <p>M-3-1-05 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje a modeluje osvojené početní operace</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Číselná osa • Zápis čísla v desítkové soustavě • Násobilka 6, 7, 8, 9 • Nejbližší, nižší a vyšší násobek čísla • Řešitelské strategie: pokus-omyl, řetězení od konce, vyčerpání všech možností, zjednodušování 	<p>Finanční gramotnost</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí - náš životní styl – spotřeba energie ve spojení s „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“</p>
<p>M-3-2-01 orientuje se v čase, provádí jednoduché převody jednotek času</p> <p>M-3-2-02 popisuje jednoduché závislosti z praktického života</p> <p>M-3-2-03 doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednotky času, převádění základních jednotek času • Změna teploty • Jízdní řád • Doplňování do tabulky, jednoduchý graf, násobky čísel 	<p>VMEGS – Evropa a svět nás zajímá - zážitky a zkušenosti z Evropy a světa – cestujeme letadlem, lodí, autobusem, vlakem</p> <p>Prvouka – počasí</p>
<p>M-3-3-01 rozezná, pojmenuje, vymodeluje a popíše základní rovinné útvary a jednoduchá tělesa; nachází v realitě jejich reprezentaci</p> <p>M-3-3-02 porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>M-3-3-03 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bod, přímka, polopřímka, úsečka • Geometrické tvary v rovině a v prostoru • Klasifikace trojúhelníků (obecný, rovnostranný, rovnoramenný) • Rovinné útvary: mnohoúhelník (čtyřúhelník, pětiúhelník, šestiúhelník) • Vrchol, strana, úhlopříčka mnohoúhelníku • Délka úsečky, jednotky délky • Osově souměrné útvary 	<p>VV- osově souměrné objekty</p>

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 1. Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2. Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
Dílní očekávané výstupy: M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komutativnost a asociativnost sčítání a násobení M-5-1-02 čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 100 000, počítá po statisících, desetitisících a tisících, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích; sčítá a odčítá čísla v daném oboru (z paměti pouze čísla, která mají nejvýše dvě číslice různé od nuly) písemně násobí jednociferným a dvojciferným činitelem, písemně dělí jednociferným dělitelem; účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulátoru); používá římské číslice při zápisu čísel M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla na statisíce, desetitisíce, tisíce, sta a desítky; provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací (sčítání a jeho kontrola záměnou sčítanců, odčítání a jeho kontrola sčítáním, dělení a jeho kontrola násobením); provádí kontrolu výpočtů	Číslo a početní operace <ul style="list-style-type: none"> • Komunikativnost a asociativnost • Číselný obor 0 – 1 000 000• • Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení • a dělení • Římské číslice • Hospodaření domácnosti: rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti • Zaokrouhlování čísel• • Odhad a kontrola výsledku• • Práce s kalkulátorem 	

<p>Oblast: Matematika a její aplikace</p>	<p>Předmět: Matematika</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>pomocí kalkulačtoru</p> <p>M-5-1-04 řeší a tvoří slovní úlohy na sčítání, odčítání, násobení, dělení a slovní úlohy se dvěma početními operacemi; řeší a tvoří slovní úlohy vedoucí ke vztahu „o x více (méně)“ a „xkrát více (méně)“</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Matematizace reálné situace 	
<p>M-3-2-01 provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (např. měření teploty)</p> <p>M-5-2-02 používá tabulky k evidenci, modelování a řešení různých situací; doplňuje údaje, které chybí ve strukturované tabulce; vytvoří na základě jednoduchého textu tabulku a sloupkový diagram doplňuje tabulky, schémata, posloupnosti čísel</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • Zásady sběru a třídění dat • Strukturovaná tabulka • Sloupkové diagramy 	<p>VI- počasí, nadmořská výška, hory a pohoří ČR</p> <p>Př – porovnávání hmotností, délky věku živočichů</p>
<p>M-5-3-01 dodržuje zásady rýsování; narýsuje přímkou, vyznačí polopřímku; narýsuje různoběžky a označí jejich průsečík; narýsuje kružnici s daným středem a poloměrem; narýsuje čtverec, obdélník, trojúhelník ve čtvercové síti porovnává velikost útvarů, měří a odhaduje délku úsečky</p> <p>M-5-3-02 měří vzdálenosti, používá vhodné jednotky délky a převodní vztahy mezi nimi;</p> <p>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky, porovná úsečky podle délky; určí délku lomené čáry a obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran;</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Základní útvary v rovině • Kruh a kružnice • Různoběžky, rovnoběžky a kolmice • Trojúhelník, obdélník a čtverec • Pravoúhlý trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> • Trojúhelníková nerovnost • Výpočet obvodu 	<p>VV- práce s geometrickými tvary</p>

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2. Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
určí obvod obrazce		
M-5-3-05 rozezná a modeluje jednoduché souměrné útvary v rovině	<ul style="list-style-type: none"> Osově souměrné útvary 	
M-5-4-01 využívá úsudek pro řešení jednoduchých slovních úloh a problémů	Nestandardní aplikační úlohy a problémy <ul style="list-style-type: none"> Řešení úloh úsudkem Číselné a obrázkové řady 	OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání -cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů; Kreativita -cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity – skupinová práce žáků

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2. Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
M-5-1-01 využívá při pamětném i písemném počítání komunikativnost a asociativnost sčítání a násobení	Číslo a početní operace <ul style="list-style-type: none"> Pamětné násobení mimo obor násobilky; vlastnosti početních operací s přirozenými čísly Číselný obor 0 – miliarda Písemné algoritmy sčítání, odčítání, násobení a dělení 	OSV - rozvoj schopností poznávání, pozornosti a soustředění, cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení ČJL: Správný zápis slovních úloh, stylizace a reprodukce odpovědí, čtení s porozuměním.
M-5-1-02 provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel čte a zapisuje čísla v daném oboru;• počítá po milionech, používá rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; porovnává čísla a znázorní je na číselné ose a jejich úsecích; písemně sčítá tři až čtyři přirozená čísla; písemně odčítá dvě přirozená čísla;• písemně násobí až čtyřciferným činitelem; písemně dělí jednociferným nebo dvojciferným		

<p>Oblast: Matematika a její aplikace</p>	<p>Předmět: Matematika</p>	<p>Období: 2. Ročník: 5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>dělitelem; účelně propojuje písemné i pamětné počítání (i s použitím kalkulačtoru)</p> <p>M-5-1-03 zaokrouhluje přirozená čísla, provádí odhady a kontroluje výsledky početních operací v oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-04 řeší a tvoří úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace v celém oboru přirozených čísel</p> <p>M-5-1-05 modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku</p> <p>M-5-1-06 porovná, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel</p> <p>M-5-1-07 přečte zápis desetinného čísla a vyznačí na číselné ose desetinné číslo dané hodnoty</p> <p>M-5-1-08 porozumí významu znaku „-“ pro zápis celého záporného čísla a toto číslo vyznačí na číselné ose</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Zaokrouhlování • Fáze řešení problému: zápis, grafické znázornění, stanovení řešení, odhad a kontrola výsledku, posouzení reálnosti výsledku, formulace odpovědi • Zlomky: celek, část, zlomek, čítec, jmenovatel, zlomková čára • porovnávání, sčítání a odčítání zlomků se stejným jmenovatelem • Desetinná čísla: zavedení desetinných čísel, desetinná čárka, desetiny, tisícin • Teplota, osa, finanční dluh 	<p>HV - takt</p> <p>Finanční gramotnost</p> <p>EV – Vztah člověka k prostředí (naše obec: přírodní zdroje, náš životní styl: energie a odpady – komplexní pojetí úloh včetně pochopení významu a nezbytnosti ekologického chování)</p>
<p>M-5-2-01 vyhledává, sbírá a třídí data</p> <p>M-5-2-02 čte a sestavuje jednoduché tabulky a grafy</p>	<p>Závislosti, vztahy a práce s daty</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádí a zapisuje jednoduchá pozorování (měření teploty, průjezd aut za daný časový limit) porovnává zadaná data podle daného kritéria posuzuje reálnost vyhledaných údajů • Doplní údaje do připravené tabulky nebo diagramu vyhledá v tabulce nebo diagramu požadovaná data 	<p>MV – Kritické čtení a vnímání mediálních sdělení - pěstování kritického přístupu ke zpravodajství a reklamě – využití jednoduchých diagramů; Interpretace vztahů mediálních sdělení a reality -identifikace zjednodušení mediálních sdělení</p> <p>VI- měřítko mapy, rozloha států Evropy, počet obyvatel,</p>

<p>Oblast: Matematika a její aplikace</p>	<p>Předmět: Matematika</p>	<p>Období: 2. Ročník: 5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
	<p>vyhledá údaje z různých typů diagramů (sloupcový a kruhový diagram bez použití procent) používá jednoduché převody jednotek času při práci s daty (např. v jízdních řádech)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Převody jednotek obsahu s pomocí tabulky • Kruhový diagram • Finanční produkty: úspory 	<p>nadmořská výška Př – měření teploty, počasí, podnebí</p>
<p>M-5-3-01 narýsuje a znázorní základní rovinné útvary (čtverec, obdélník, trojúhelník a kružnici); užívá jednoduché konstrukce</p> <p>M-5-3-02 sčítá a odčítá graficky úsečky; určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku sečtením jeho stran</p> <p>M-5-3-03 sestrojí k dané přímce rovnoběžky a kolmice vedoucí daným bodem pomocí trojúhelníku s ryskou;</p> <p>M-5-3-04 určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě a užívá základní jednotky obsahu</p> <p>M-5-3-05 rozpozná a znázorní ve čtvercové síti jednoduché osově souměrné útvary a určí osu souměrnosti útvaru překládáním papíru</p>	<p>Geometrie v rovině a v prostoru</p> <ul style="list-style-type: none"> • Konstrukce čtverce a obdélníku • Konstrukce pravoúhlého, rovnostranného a rovnostranného trojúhelníku • Obvody a obsahy obdélníku a čtverce • Konstrukce rovnoběžky a kolmice daným bodem • Složené obrazce ve čtvercové síti • Střed a osa úsečky 	<p>VV – osově souměrné obrazce</p>
<p>M-5-4-01 řeší jednoduché praktické slovní úlohy a problémy, jejichž řešení je do značné míry nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky</p>	<p>Nestandardní aplikační úlohy a problémy</p> <ul style="list-style-type: none"> • Slovní úlohy, číselné a obrázkové řady, magické čtverce, sudoku, pyramidy, prostorová představivost, 	<p>OSV – Osobnostní rozvoj – Rozvoj schopností poznávání cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů; Kreativita - cvičení pro rozvoj základních rysů kreativity PČ – stavby z krychlí</p>

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Období: 2. Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<ul style="list-style-type: none"> čte, zapíše a porovná desetinná čísla a zobrazí je na číselné ose ovládá a používá pravidla pro zaokrouhlování desetinných čísel dovede desetinná čísla sčítat, odčítat, násobit a dělit (písemné algoritmy) převádí desetinné číslo na desetinný zlomek a naopak dokáže převádět jednotky délky a obsahu umí pro výpočty využít kalkulátor 	<p>Opakování a upevňování učiva z 5.ročníku</p> <p>Desetinná čísla</p> <ul style="list-style-type: none"> zavedení desetinných čísel tisíciny, desetitisíciny porovnávání desetinných čísel zaokrouhlování desetinných čísel sčítání, odčítání, násobení a dělení desetinných čísel 	
<ul style="list-style-type: none"> určí podle znaků dělitelnosti, čím je dané přirozené číslo dělitelné pozná číslo složené a prvočíslo dokáže rozložit číslo na součin prvočísel umí určit $D(a,b)$, $n(a,b)$ dvou až tří přirozených čísel dokáže určit všechny dělitele čísla 	<p>Dělitelnost</p> <ul style="list-style-type: none"> násobek, dělitel znaky dělitelnosti prvočíslo, číslo složené, čísla soudělná a nesoudělná rozklad čísla na prvočinitele největší společný dělitel, nejmenší společný násobek 	
<ul style="list-style-type: none"> žák pozná, narýsuje a popíše úhel, odhaduje jeho velikost M-9-3-03 určuje velikost úhlu měřením a výpočtem rýsuje úhel dané velikosti umí rozdělit úhly podle velikosti rozlišuje úhly vedlejší a vrcholové sestrojí osu úhlu používá pro označení úhlů písmena řecké abecedy 	<p>Úhel a jeho velikost</p> <ul style="list-style-type: none"> velikost úhlu, jednotky velikosti úhlu určení velikosti úhlu měřením druhy úhlů jednoduché konstrukce: osa úhlu, přenášení úhlu úhly vedlejší a vrcholové, určení velikosti úhlu výpočtem konstrukce úhlu 	<ul style="list-style-type: none"> Zeměpis – azimut, zeměpisné měření

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<ul style="list-style-type: none"> přiřadí k sobě vzor a obraz, rozezná samodružný bod rozpozná útvary souměrné podle osy, určí osu souměrnosti umí narýsovat obrazy jednoduchých geometrických útvarů v osově souměrnosti 	Osová souměrnost <ul style="list-style-type: none"> shodnost geometrických útvarů osa souměrnosti, osová souměrnost osově souměrné obrazce jednoduché konstrukce: osa úsečky, osa úhlu 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarná výchova – souměrnost v umění • Biologie - souměrnost v přírodě
<ul style="list-style-type: none"> je schopen trojúhelník popsat a narýsovat zná trojúhelníkovou nerovnost umí rozdělit trojúhelníky podle délek stran a podle velikostí úhlů a zná jejich vlastnosti je schopen dopočítat vnitřní úhly trojúhelníku a délky stran v rovnoramenném trojúhelníku v trojúhelníku umí narýsovat výšky a těžnice, zná jejich vlastnosti 	Trojúhelník <ul style="list-style-type: none"> trojúhelník, popis, zobrazení vnitřní úhly trojúhelníku trojúhelníková nerovnost konstrukce: výšky, těžnice, střední příčky, kružnice opsaná a vepsaná výpočty v rovnoramenném trojúhelníku 	
<ul style="list-style-type: none"> žák pozná daná tělesa, umí je popsat a zná jejich jednotlivé vlastnosti načrtne a sestrojí síť krychle a kvádrů, tělesa vymodeluje užívá základní jednotky povrchu a objemu a umí je převádět vypočítá objem a povrch a využívá znalostí při řešení slovních úloh z praxe účelně využívá při výpočtech kalkulátor načrtne a sestrojí krychli a kvádr ve volném rovnoběžném promítání 	Krychle a kvádr <ul style="list-style-type: none"> rozlišování těles, jejich popis zobrazení krychle a kvádrů objem a povrch krychle a kvádrů jednotky povrchu a objemu využití učiva ve slovních úlohách 	<ul style="list-style-type: none"> Výtvarná výchova Fyzika

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
	Opakování a upevňování učiva z 6.ročníku	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>žák umí zapisovat zlomkem část celku M-9-1-03 modeluje a řeší situaci s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel dovede porovnávat, rozšiřovat a krátit zlomky provádí početní operace se zlomky (sčítání, odčítání, násobení a dělení) zná čísla smíšená a umí s nimi počítat řeší jednoduché slovní úlohy se zlomky dokáže upravit složený zlomek na základní tvar</p>	<p>Zlomky</p> <ul style="list-style-type: none"> • čtení a zápis čísla • zobrazení na číselné ose • rovnost, rozšiřování, krácení a porovnávání zlomků • sčítání, odčítání, násobení a dělení zlomků • zlomek-složený zlomek-číslo smíšené-desetinné číslo • slovní úlohy 	
<p>dokáže číst, zapsat, porovnat celá čísla a zobrazit je na číselné ose rozdělí číslo kladné a záporné, určí číslo opačné je schopen určit absolutní hodnotu celého čísla provádí zpaměti jednoduché početní operace s celými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) je schopen uspořádat racionální čísla a provádět početní operace s racionálními čísly umí řešit úlohy, ve kterých aplikuje osvojené početní operace s celými a racionálními čísly M-9-1-02 zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulačtor</p>	<p>Čísla celá a racionální</p> <ul style="list-style-type: none"> • čísla kladná a záporná, navzájem opačná • uspořádání celých čísel, znázornění na číselné ose, porovnávání • početní operace s celými čísly (sčítání, odčítání, násobení, dělení) • čísla racionální • slovní úlohy 	
<p>dokáže dělit celek na části v daném poměru, zvětšovat a zmenšovat veličiny v daném poměru M-9-1-05 řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem, pracuje s měřítky map a plánů</p>	<p>Poměr</p> <ul style="list-style-type: none"> • poměr, postupný poměr • zvětšování, zmenšování v daném poměru, dělení v poměru • měřítko plánu a mapy • slovní úlohy vedoucí k užití poměru 	
<p>M-9-2-03 určuje vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti je schopen řešit slovní úlohy pomocí trojčlenky vyznačí bod v pravouhlé soustavě souřadnic, zapíše</p>	<p>Přímá a nepřímá úměrnost</p> <ul style="list-style-type: none"> • přímá a nepřímá úměrnost • pravouhlá soustava • trojčlenka • slovní úlohy řešené trojčlenkou 	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
souřadnice daného bodu doplňuje tabulky a orientuje se v nich		
rozlišuje a používá pojmy procento, základ, počet procent a promile procentového počtu umí vypočítat procentovou část, základ a určit počet procent zná základní pojmy finanční matematiky M-1-04 užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem)	Procenta <ul style="list-style-type: none"> • procento, procentová část, základ • výpočet přes 1% • slovní úlohy na procenta • úrok 	
žák provádí náčrty, zvládá konstrukce trojúhelníku podle vět o shodnosti, dovede popsat a provést konstrukci zná podmínky, za kterých se dají konstrukce trojúhelníku provést (podle vět sss, sus, usu) používá věty o shodnosti trojúhelníků k řešení geometrických úloh	Shodnost trojúhelníku <ul style="list-style-type: none"> • opakování učiva o trojúhelníku z 6.ročníku • shodnost trojúhelníků – věty sss,sus,usu • konstrukce trojúhelníku podle vět sss, sus, usu 	
rozezná samodružný bod M-9-3-08 načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určí osově a středově souměrný útvar	Středová souměrnost <ul style="list-style-type: none"> • středová souměrnost • útvary středově souměrné 	<ul style="list-style-type: none"> • Výtvarná výchova

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
	Opakování a upevňování učiva z 7.ročníku	
rozlišuje pojmy umocňování a odmocňování určí druhou mocninu a odmocninu pomocí tabulek a kalkulačtoru (u čísel do 20 z paměti)	Mocniny a odmocniny druhá mocnina a odmocnina určení druhé mocniny a odmocniny pomocí tabulek a kalkulačtorů třetí mocnina	fyzika

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
ovládá pravidla pro počítání s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení) umí zapsat číslo v desítkové soustavě pomocí mocnin deseti má základní znalost mocnin se záporným mocnitelem	slovní úlohy z praxe mocniny s přirozeným mocnitelem, rozvinutý zápis čísla číselné výrazy s mocninami početní operace s mocninami (sčítání, odčítání, násobení, dělení, umocňování)	
M-9-1-01 provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel, užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu vysvětlí pojem proměnná, výraz s proměnnou, jednočlen, mnohočlen vypočte hodnotu výrazu pro dané hodnoty proměnných M-9-1-07 určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním	Výrazy s proměnnou číselné výrazy a výrazy s proměnnou dosazování do výrazu, hodnota výrazu zápis slovního textu pomocí výrazu mnohočleny sčítání a odčítání mnohočlenů násobení mnohočlenů dělení mnohočlenu jednočlenem rozklad na součin – vytýkání před závorku vzorce $a^2 - b^2$, $(a \pm b)^2$	fyzika, chemie
žák řeší přiměřeně náročné lineární rovnice a provádí zkoušku správnosti řešení rozhodne, jestli má rovnice jedno řešení, nekonečně mnoho řešení nebo žádné řešení řeší slovní úlohy pomocí sestavení a vyřešení lin.rovnice M-9-1-07 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných žák umí vyjádřit neznámou z jednoduchých vzorců M-9-1-09 analyzuje a řeší jednoduché problémy, modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel	Lineární rovnice o jedné neznámé rovnost, rovnice úpravy rovnic, zkouška řešení přiměřeně náročných lin.rovnic se zlomkem a se závorkami slovní úlohy řešené pomocí lin.rovnic výpočet neznámé ze vzorce	fyzika, chemie
vysvětlí pojmy přepona a odvěsna v pravouhlém trojúhelníku žák zná Pythagorovu větu v základním tvaru $c^2 = a^2 + b^2$ využívá Pythagorovu větu pro	Pythagorova věta pravouhlý trojúhelník Pythagorova věta, věta obrácená užití Pyth. věty v praxi a v životě kolem nás	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
výpočet třetí strany pravoúhlého trojúhelníku M-9-3-01 zdůvodňuje a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů, využívá potřebnou matematickou symboliku		
žák umí kružnici a kruh zobrazit, popsat, narýsovat, vysvětlí vztah mezi poloměrem a průměrem určí délku kružnice, obvod kruhu a obsah kruhu umí určit tečnu, sečnu, vnější přímku sestrojí tečnu kružnice M-9-3-02 charakterizuje a třídí základní rovinné útvary M-9-3-04 odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů	Kruh, kružnice zobrazení, popis délka kružnice, obsah kruhu vzájemná poloha přímky a kružnice vzájemná poloha dvou kružnic tečna, tětíva slovní úlohy – výpočet délky kružnice, obsah kruhu	
načrtne a sestrojí síť válce, načrtne obraz rotačního válce v rovině umí vypočítat povrch a objem válce dokáže využít znalostí (S, V) při řešení úloh účelně využívá kalkulačtor	Válec válec – síť, popis tělesa, modely S, V válce – odvození vzorců slovní úlohy	výtvarná výchova fyzika
používá pojmy podstava, hrana, stěna, vrchol, stěnová a tělesová úhlopříčka načrtne a sestrojí síť kolmých hranolů vypočítá povrch a objem hranolu dokáže využít znalostí (S,V) při řešení úloh	Hranoly popis hranolů síť hranolů povrch a objem, odvozování vzorců úlohy z praxe	
žák je schopen číst tabulky, grafy a interpretovat jejich výsledky M-9-2-01 vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data je schopen sestřit různé grafy a diagramy určí četnost, aritmetický průměr,	Základy statistiky základní pojmy aritmetický průměr statistická šetření diagramy, grafy úlohy z praxe	fyzika zeměpis občanská výchova

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
modus a medián využívá média jako zdroj informací M-9-2-02 porovnává soubory dat		

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
	Opakování a upevňování učiva z 8.ročníku	
žák umí řešit lineární rovnice se zlomky a závorkami řeší slovní úlohy z praxe (o pohybu, společné práci) umí řešit soustavu dvou lineárních rovnic metodou sčítací nebo dosazovací, provádí zkoušku řešení M-9-1-08 formuluje a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav M-9-4-01 užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předpokládaných nebo zkoumaných situací	Lineární rovnice rovnice se zlomkem a závorkami slovní úlohy – o pohybu, společné práci, směsích soustava rovnic o dvou neznámých a jejich řešení, slovní úlohy	
umí určit definiční obor funkce a množinu hodnot funkce, funkční hodnotu umí sestavit graf lineární funkce řeší graficky soustavu dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými M-9-2-04 vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem M-9-2-05 matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	Funkce funkce jako závislost dvou veličin, definiční obor, obor hodnot způsob vyjádření funkce – tabulka, graf (rovnice) lineární funkce přímá, nepřímá úměrnost	
rozlišuje shodné a podobné útvary umí určit a použít poměr podobnosti zná věty o podobnosti trojúhelníku a umí je aplikovat M-9-3-13 analyzuje a řeší	Podobnost podobnost rovinných útvarů, poměr podobnosti podobnost trojúhelníků, věty o podobnosti trojúhelníků podobnost kolem nás: plány, mapy	Zeměpis – práce s mapou, měřítko

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu umí rozdělit a změnit úsečku v daném poměru M-9-3-07 užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků</p>		
<p>M-9-3-09 určuje a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti M-9-3-10 odhaduje a vypočítá objem a povrch těles M-9-3-11 načrtne a sestrojí síť základních těles M-9-3-12 načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině účelně využívá kalkulátor M-9-4-02 řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikuje a kombinuje poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí</p>	<p>Jehlan, kužel, koule opakování: zobrazení, popis těles, modely krychle, kvádr, hranol, válec – S, V jehlan, kužel, koule – zobrazení, popis těles, modely povrchy a objemy těles aplikační úlohy, úlohy řešící reálné situace</p>	
<p>žák používá základní pravidla přesného rýsování dodržuje algoritmus konstrukční úlohy náčrt, rozbor, provedení konstrukce (zápis popisu – rozšiřující učivo) M-9-3-05- využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh je schopen sestrojít tečnu ke kružnici v daném bodě, tečnu ke kružnici z daného bodu ležícího vně kružnice zvládá konstrukce trojúhelníku podle vět sss, sus, usu je schopen diskuze při řešení úloh M-9-3-06 načrtne a sestrojí rovinné útvary</p>	<p>Konstrukční úlohy jednoduché konstrukce postup řešení konstrukční úlohy, zápis, symbolika množina bodů dané vlastnosti Thaletova kružnice konstrukce trojúhelníků, čtyřúhelníků</p>	

Oblast: Matematika a její aplikace	Předmět: Matematika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
používá základní pojmy z této oblasti – úrok, jistina, úroková míra, úrokovací období umí vypočítat úrok z dané jistiny za určité období při dané úrokové míře určí hledanou jistinu provádí jednoduché a složené úrokování využívá média jako zdroj informací M-9-1-06 řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek)	Základy finanční matematiky úrokový počet, základní pojmy jednoduché úrokování: výpočet úroku, určení jistiny úvěr, půjčka valuty, devizy, převody měn složené úrokování	Občanská nauka rozpočty finance mediální výchova – kritické čtení

5.3 Informatika

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vyučovacího předmětu INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsahové, časové a organizační vymezení

Vzdělávací oblast bude realizována v 5. a 6. ročníku po jedné hodině týdně (všichni žáci v 5. ročníku získají základy práce na počítači pro vstup na 2. stupeň nebo pro výstup na víceleté gymnázium). Žáci mohou být v hodině děleni do dvou skupin. Učební osnovy v 6. ročníku vychází z toho, že žák zvládá základy práce na počítači, a vytváří tak podmínky pro zpracování jednoduchých projektů.

Žáci jsou vedeni k chápání a správnému užívání pojmů z oblasti hardware, software a práce v síti. Dále jsou vedeni k praktickému zvládnutí práce s grafikou, textem, jednoduchými tabulkami a k tvorbě prezentací. Všechny tyto nástroje se žáci učí používat pro zpracování informací, které se učí vyhledávat na Internetu. Pro vzájemnou komunikaci a předávání souborů se učí používat elektronickou poštu.

Nejdůležitějšími integrovanými průřezovými tématy jsou mediální výchova, výchova demokratického občana, osobnostní a sociální výchova, environmentální výchova

Kompetence k učení

- zadávanými úkoly jsou žáci vedeni k samostatnému objevování možností využití informačních a komunikačních technologií v praktickém životě, pro toto poznávání využívají zkušeností s jiným SW, spolupráci s ostatními žáky, nápovědu (help) u jednotlivých programů, literaturu apod.
- tím, že žáci mohou využívat svých poznámek při praktických úkolech, se žáci učí pořizovat si takové poznámky, které jim pak pomohou při praktické práci s technikou

Kompetence k řešení problémů

- žáci jsou vedeni zadáváním úloh a projektů k tvořivému přístupu při jejich řešení, učí se chápat, že v životě se při práci s informačními a komunikačními technologiemi budou často setkávat s problémy, které nemají jen jedno správné řešení, ale že způsobů řešení je více
- vyučující v roli konzultanta – žáci jsou vedeni nejen k nalézání řešení, ale také k jeho praktickému provedení a dotažení do konce

Kompetence komunikativní

- žáci se také učí pro komunikaci na dálku využívat vhodné technologie – některé práce odevzdávají prostřednictvím elektronické pošty
- při komunikaci se učí dodržovat vžitá konvence a pravidla (forma vhodná pro danou technologii, náležitosti apod.)

Kompetence sociální a personální

- při práci jsou žáci vedeni ke kolegiální radě či pomoci, případně při projektech se učí pracovat v týmu, rozdělit a naplánovat si práci, hlídat časový harmonogram apod.
- žáci jsou přizváni k hodnocení prací – žák se učí hodnotit svoji práci i práci ostatních, při vzájemné komunikaci jsou žáci vedeni k ohleduplnosti a taktu, učí se chápat, že každý člověk je různě chápavý a zručný

Kompetence občanské

- žáci jsou seznamováni s vazbami na legislativu a obecné morální zákony (SW pirátství, autorský zákon, ochrana osobních údajů, bezpečnost, hesla ...) tím, že je musí dodržovat (citace použitého pramene, ve škole není žádný nelegální SW, žáci si chrání své heslo ...)
- při zpracovávání informací jsou žáci vedeni ke kritickému myšlení nad obsahy sdělení, ke kterým se mohou dostat prostřednictvím Internetu i jinými cestami

Kompetence pracovní

- žáci dodržují bezpečnostní a hygienická pravidla pro práci s výpočetní technikou
- žáci mohou využít ICT pro hledání informací důležitých pro svůj další profesní růst

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
ICT-5-1-01 využívá základní funkce počítače a jeho běžných periferí	základní pojmy informačních technologií, funkce a ovládání počítače, operační systém využití školní sítě základy práce s grafikou a textem	

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
ICT-5-1-02 respektuje pravidla bezpečné práce s hardware a software a postupuje poučeně v případě jejich závady	zásady bezpečné práce a prevence zdravotních rizik spojených s dlouhodobým užíváním výpočetní techniky, jednoduchá údržba a postupy při běžných problémech	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj studijních dovedností
ICT-5-1-03 chrání data před poškozením, ztrátou a zneužitím	práce se soubory, ukládání, kopírování a mazání dat, autorská práva a bezpečnost práce s daty	Výchova demokratického občana – respektování právních norem
ICT-5-2-01 vyhledává informace na internetu, volí jednoduché a vhodné cesty ICT-5-2-02 vyhledává informace na portálech, v knihovnách, databázích	informace ze školních webových stránek a stránek obce využití internetových vyhledávačů a portálů bezpečné chování na internetu	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
ICT-5-2-03 komunikuje pomocí internetu či jiných běžných komunikačních zařízení	zřízení a provoz mailové schránky, komunikace pomocí elektronické pošty, zasílání příloh	Multikulturní výchova – lidské vztahy
ICT-5-3-01 pracuje s textem a obrázkem v grafickém editoru	vyhledání informací na internetu a jejich zpracování v textovém editoru vkládání obrázků do textu, vytvoření referátu do vyučovací hodiny	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
ICT-9-1-01 ověřuje věrohodnost informací a informačních zdrojů, posuzuje jejich závažnost a vzájemnou návaznost.	historie zpracování informací, vývoj počítačů a trendy informačních technologií základní funkce počítačového hardware, přídatná zařízení zdroje informací na internetu a orientace v nich	Mediální výchova – kritické čtení a vnímání mediálních sdělení
ICT-9-2-01 ovládá práci s textovými a grafickými editory i tabulkovými editory a využívá vhodných aplikací.	zpracování textu v textovém editoru, tvorba a úprava textového dokumentu tvorba jednoduché tabulky v tabulkovém editoru a	Osobnostní a sociální výchova – rozvoj studijních dovedností

Oblast: Informační a komunikační technologie	Předmět: Informatika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
	pochopení její funkce	
ICT-9-2-02 uplatňuje základní estetická a typografická pravidla pro práci s textem a obrazem.	práce s grafikou, kombinace textu s obrazem práce s grafickým editorem, rastrová a vektorová grafika	
ICT-9-2-03 pracuje s informacemi v souladu se zákony o duševním vlastnictví	autorský zákon a používání citací	Výchova demokratického občana – respektování právních norem
ICT-9-2-04 používá informace z různých informačních zdrojů a vyhodnocuje jednoduché vztahy mezi údaji.	základy práce s prezentačním programem	
ICT-9-2-05 zpracuje a prezentuje na uživatelské úrovni informace v textové, grafické a multimediální formě.	vytvoření jednoduché prezentace na zvolené téma	Mediální výchova – tvorba mediálních sdělení

5.4 Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast Člověk a jeho svět je zařazena na 1. stupni ZŠ. Cíle jsou naplňovány prostřednictvím využívání vlastních zkušeností žáků. Učitel řídí vyučování tak, aby žáci docházeli k novým poznatkům zejména na základě vlastních činností a přímého pozorování. Žáci mohou různé věci a jevy pozorovat např. při řízených činnostech, na vycházkách, při pokusech, při zacházení s různými nástroji a předměty. Činnostní vyučování podněcuje aktivitu všech žáků. Průběžně a v souvislosti s různými vyučovacími předměty vedeme žáky k tomu, aby výsledky svých pozorování, zjištění a objevování zaznamenávali různými způsoby, tj. výtvarně i písemně. Poznávají, jak se lidé sdružují, baví, jakou vytvářejí kulturu. Seznamují se se základními právy a povinnostmi, se světem financí, ale i s problémy, které provázejí soužití lidí, celou společnost nebo i svět (globální problémy).

V tomto období využíváme co nejvíce regionálních přírodních i společenských jevů.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního rozpočtu.

Vzdělávací oblast je v 1. – 3. ročníku realizována prostřednictvím vzdělávacího předmětu Prvouka, ve 4. a 5. ročníku prostřednictvím vzdělávacího předmětu Vlastivěda a Přírodověda.

5.4.1 Prvouka (1. – 3. ročník)

Charakteristika vyučovacího předmětu

Obsah učiva se týká člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, kultury, techniky, zdraví a dalších témat. Uplatňuje pohled do historie i současnosti a směřuje k dovednostem pro praktický život. Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci, jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si prvotní ucelený obraz světa. Učí se vyjadřovat své myšlenky, poznatky a dojmy, reagovat na myšlenky a názory jiných. Podmínkou úspěšného vzdělávání je vlastní prožitek žáků, který vychází z konkrétních nebo modelových situací. Důležité je propojení této vzdělávací oblasti s reálným životem a s praktickou zkušeností žáků.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Prvouka vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je propojen se všemi ostatními vyučovacími předměty.

Charakteristické pro výuku prvouky v 1. období základního vzdělávání je její prolínání s učivem ostatních předmětů.

Časové vymezení

Předmět Prvouka se vyučuje ve všech třech ročnících 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

- Vzdělávací obsah prvouky je členěn do pěti tematických okruhů:
- Místo, kde žijeme - žáci poznávají nejbližší okolí svého bydliště, případně školy, obec a život v ní. Důraz je v tomto tematickém celku kladen i na dopravní výchovu.
- Lidé kolem nás - žáci si osvojují a upevňují základy správného chování a jednání mezi lidmi, seznamují se základními právy a povinnostmi jedince v ohledu na společnost.
- Lidé a čas - žáci se učí orientovat v čase a dějích. Výchozí jsou události v rodině a obci, podstatou okruhu je vyvolat u žáků zájem o historii v regionu, o kulturní bohatství. Je důležité, aby žáci samostatně vyhledávali, získávali a zkoumali informace z dostupných zdrojů.
- Rozmanitost přírody - žáci poznávají rozmanitost a proměnlivost živé i neživé přírody nejbližšího okolí. Na základě praktického poznávání okolní krajiny se učí hledat důkazy o proměnách přírody, sledovat vliv lidské činnosti na přírodu, hledat možnosti, jak ve svém věku přispívat k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.
- Člověk a jeho zdraví - žáci poznávají, jak se člověk vyvíjí od narození do dospělosti, co je vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, výživy, hygieny atd. Získávají poučení o zdraví, nemocech, o zdravotní prevenci, první pomoci, o bezpečném chování v různých i kritických životních situacích. Uvědomují si odpovědnost za své zdraví, ale i za zdraví a bezpečnost ostatních lidí.

Realizovaná průřezová témata:

V rámci předmětu Prvouka jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření klíčových kompetencí jsou využívány následující postupy:

- učitel podporuje samostatnost a tvořivost žáků, jejich aktivní znalosti a dovednosti

- učitel vede žáky k otevřenému vyjadřování svých názorů
- učitel klade důraz na úroveň komunikace a pozitivní vnímání svého okolí
- učitel dohlíží na dodržování pravidel stanovených řádem školy a vnímá je jako přípravu na dodržování zákonných norem a morálky společnosti

5.4.2 Přírodověda (4., 5. ročník)

Charakteristika vzdělávacího předmětu Přírodověda

Výuka přírodovědy ve 2. vzdělávacím období navazuje na učivo prvouky, prohlubuje ho a rozšiřuje. Charakter výuky je činnostní, to předpokládá provádění žákovských pokusů, hovor o pozorovaných pokusech i jiných sledovaných přírodních úkazech. Žáci mají možnost v přírodovědném vyučování využívat vědomosti z prvouky i své zkušenosti z vlastních pozorování přírody. Tím, že žákům umožňujeme, aby své vlastní zkušenosti a poznatky spojovali s novým učivem, snadno dosahujeme toho, že se učí se zájmem a mají dobré znalosti z přírodovědy.

Při činnostech se žáci učí spolupracovat, organizovat práci ve skupině a zodpovídat za splnění určitého úkolu. Při přírodovědném vyučování se ve velké míře uplatňují mezipředmětové vztahy s výukou českého jazyka, matematiky, výtvarné i hudební výchovy, praktických činností. Těchto možností velmi snadno využíváme při realizaci krátkodobých projektů. Je to jedna z příležitostí, při které mají žáci možnost uplatnit své individuální schopnosti a nápady.

Při poznávání přírody a jejich zákonitostí dochází žáci k poznání, že Země a život na ní tvoří celek, ve kterém jsou všechny hlavní děje v rovnováze. Je třeba, aby si žáci uvědomili, že tuto rovnováhu může člověk svou činností snadno narušit, ale obvykle jen velmi obtížně obnovit. Učí se využívat svých poznatků, hodnotit svá pozorování a záznamy, hledat možnosti, jak i oni mohou přispět k zlepšení životního prostředí a k ochraně přírody. Významnou roli při činnostní výuce přírodovědy mají žákovské pokusy.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Přírodověda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět a je propojen se všemi ostatními vyučovacími předměty, zejména s českým jazykem a literaturou, výtvarnou výchovou a praktickými činnostmi.

Časové vymezení

Hodinová dotace je ve 4. ročníku 1 hodina týdně, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tvoří základ pro výuku předmětů Přírodopis, Chemie, Fyzika ve vyšších ročnících.

Obsah je členěn do tematických okruhů:

- Rozmanitost přírody - žáci poznávají Zemi jako jednu z planet Sluneční soustavy a seznamují se se základními moderními vědeckými poznatky o vzniku a zkoumání vesmíru. Poznávají rozmanitosti přírody živé i neživé v různých ročních obdobích, v různých podnebných pásích. Hledají možnosti, jak ve svém věku přispějí k ochraně přírody a zlepšení životního prostředí.
- Člověk a jeho zdraví - žáci poznávají především sama sebe na základě poznávání člověka jako živé bytosti. Poznávají, jak se člověk vyvíjí od narození do dospělosti, co je vhodné a nevhodné z hlediska denního režimu, výživy, hygieny atd. Získávají poučení o zdraví, nemocech, o zdravotní prevenci, první pomoci, o bezpečném chování v různých i kritických

životních situacích. Uvědomují si odpovědnost za své zdraví, ale i za zdraví a bezpečnost ostatních lidí. Výuka probíhá převážně ve třídách.

Realizovaná průřezová témata:

V rámci předmětu Přírodověda jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření klíčových kompetencí jsou využívány následující postupy:

- učitel vede žáky k objevování a poznávání všeho, co je zajímavé
- učitel vede žáky k řešení problémových situací porovnáním s veřejně dostupnými zdroji
- učitel podporuje různé formy komunikace s místními obyvateli, pamětníky a pracovníky muzeí
- učitel vede žáky k práci v týmu

5.4.3 Vlastivěda (4., 5. ročník)

Charakteristika vzdělávacího předmětu Vlastivěda

Vyučovací předmět vlastivěda zahrnuje ve 4. a 5. ročníku učivo zeměpisné a historické. Vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět RVP ZV. Zeměpisné učivo navazuje na poznatky z prvouky. Od pozorování nejbližšího okolí bydliště a školy žáci přecházejí k zeměpisnému pozorování svého kraje a republiky až po její začlenění do Evropy. Seznamují se s nejvýznamnějšími osobnostmi a událostmi regionálních, národních a evropských dějin. Vlastivědné učivo spojuje poznatky, dovednosti a zkušenosti z vyučování a osobního života žáků s dalšími informacemi z tisku, rozhlasu, televize, uvádí je do souvislostí a v potřebné míře zobecňuje. Vzdělávací obsah předmětu a převážně činnostní charakter výuky směřují zejména k tomu, aby si žáci přirozeným způsobem vytvořili kladný vztah ke své rodině, škole, obci, regionu a zemi, ve které žijí a současně aby nabyli povědomí sounáležitosti se zeměmi integrované Evropy a s jinými demokratickými zeměmi světa.

Žáci se učí pozorovat a pojmenovávat věci jevy a děje, jejich vzájemné vztahy a souvislosti a utváří se tak jejich prvotní ucelený obraz světa. Učí se vnímat lidi, a vztahy mezi nimi, všítat si podstatných věcných stránek i krásy lidských výtvarů a přírodních jevů, soustředěně je pozorovat, přemýšlet o nich a chránit je. Na základě poznání sebe, svých potřeb a porozumění světu kolem sebe se žáci učí vnímat základní vztahy ve společnosti, porozumět současnému způsobu života, jeho přednostem i problémům, včetně situací ohrožení, učí se vnímat současnost jako výsledek minulosti a východisko do budoucnosti.

Výuku vlastivědy vhodně doplňují návštěvy vlastivědných muzeí, výstav, významných historických míst a památek; zeměpisné nebo historické filmy a videoukázky.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Vlastivěda vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět, navazuje na žákovské výstupy z předmětu Prvouka v 1. a 2. ročníku a je propojen s ostatními vyučovacími předměty, zejména s českým jazykem a literaturou.

Časové vymezení

Hodinová dotace je ve 4. ročníku 3 hodiny, v 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu tvoří základ pro výuku předmětů Dějepis, Zeměpis, Občanská a rodinná výchova ve vyšších ročnících.

Je členěn do tří základních tematických okruhů:

- Místo, kde žijeme - žáci se seznamují se základními poznatky o krajině, minulosti a současnosti regionu, vlasti, získávají informace o Evropě i jiných světadílech, orientují se v terénu, pracují s mapou.
- Lidé kolem nás – žáci poznávají různé druhy lidské činnosti, jejich souvislost s přírodními podmínkami, poznávají, jak lidské činnosti ovlivňují vzhled okolní krajiny. Poznávají také, kulturu různých společností, seznamují se s právy a povinnostmi občanů našeho státu. Poznávají problémy doprovázející soužití lidí, společnost, svět.
- Lidé a čas - žáci se učí orientovat v dějích a čase, vytváří si základní představy o historii, kultuře, kulturních památkách a to i v jiných evropských státech. Výuka probíhá převážně ve třídách, ale jsou zařazovány, vycházky, exkurze, návštěvy památek.

Realizovaná průřezová témata:

V rámci předmětu Vlastivěda jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Pro utváření klíčových kompetencí jsou využívány následující postupy:

- učitel podporuje samostatnost a tvořivost žáků, jejich aktivní znalosti a dovednosti
- učitel podporuje přijatelná řešení problémů
- učitel vede žáky k tomu, aby své získané poznatky předávali svým spolužákům
- učitel klade důraz na úroveň komunikace
- učitel vytváří situace, kdy se žáci vzájemně potřebují, tím podporuje vzájemnou pomoc žáků

Kompetence k učení

- motivujeme žáky k poznávání
- usilujeme o budování pozitivního vztahu žáka ke vzdělávání používáním zajímavých učebních metod
- učíme žáky pozorovat přírodní a společenské jevy a orientovat se v prostoru a čase

- vedeme žáky k hledání souvislostí mezi historickými, kulturními, přírodovědnými a zeměpisnými informacemi
- vedeme žáky k dovednosti orientovat se v informacích a pracovat s nimi

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme žákům problémové úkoly, snažíme se ukázat více řešení a propojenost jednotlivých problémů
- aplikujeme osvědčené postupy při řešení problémových situací (rébusy, tajenky, hádanky,...)
- vedeme žáky k praktickému ověřování správnosti řešení daného úkolu
- vytváříme pro žáky problémové úkoly, učíme je poznat, hodnotit a hledat podstatu zjištěného problému
- vedeme žáky k využití dosavadních znalostí k odstranění výsledků, umožňuje vybrat nejvhodnější způsob
- řešení problému
- učíme žáky vyhledávat informace potřebné k vyřešení problému
- umožňujeme ověřit správnost řešení problému
- vedeme žáky k jednoduchému zaznamenávání svých pozorování a objevů

Kompetence komunikativní

- dbáme na rozvoj slovní zásoby žáků, vedeme k vyšší kultuře vyjadřování
- rozvíjíme u žáků komunikační schopnosti (didaktickou hrou, dramatizací,...)
- vyhledáváme a nabízíme žákům informační a komunikační prostředky (obrázkové encyklopedie, výukové programy na PC)
- umožňujeme žákům vyjadřovat své myšlenky a názory a to jak ústně tak písemnou formou
- umožňujeme žákům rozvíjet komunikaci ve skupině, komunikaci při spolupráci
- vedeme žáky k porozumění sdělovaného, učíme je naslouchat svým spolužákům a patřičně na názory reagovat
- vedeme žáky k používání odborných termínů
- učíme žáky naslouchat názorům spolužáků, využívat možností o názorech diskutovat, respektovat se navzájem

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáka k účinné spolupráci ve skupině, zadáváme žákům rozličné úkoly, které skládají v jeden celek
- usměrňujeme a ovlivňujeme kvalitu společné práce žáků
- kladným přístupem a častými pochvalami podporujeme zdravou sebedůvěru a harmonický rozvoj žáka
- vedeme žáky k naslouchání názorům svých spolužáků a respektování těchto názorů
- vedeme žáky k toleranci a k poskytnutí rady nebo pomoci spolužákovi při společné práci
- umožňujeme žákům nenásilné prosazování a respektování jejich názorů

Kompetence občanská

- seznámíme žáky s některými podobami a způsoby sdružování lidí

- názorně vedeme žáky k osvojení pravidel chování mezi lidmi při různých příležitostech
- dbáme na dodržování pravidel slušného chování žáků
- vedeme žáky k toleranci a vzájemné pomoci
- motivujeme žáky k ochraně zdraví a životního prostředí
- vede žáky k pravidelné přípravě do hodiny
- učíme žáky všimnout si svého okolí a neničit ho
- snažíme se u žáků rozvinout smysl pro pozorování a zaznamenání svých poznatků

Kompetence pracovní

- učíme žáky používat různé pomůcky, nástroje, vybavení a materiály
- dohlížíme na dodržování stanovených pravidel
- vedeme žáky k rozplánování zadaného úkolu a v průběhu práce kontrolujeme výsledky práce
- dohlížíme na utváření správných pracovních návyků v jednoduchých samostatných i skupinových činnostech žáka
- zohledňujeme soudobý stav a poznání technického rozvoje
- vedeme žáky k používání bezpečnostních pomůcek
- vedeme žáky k dodržování bezpečnostních pravidel při práci s přírodninami a pomůckami nezbytnými pro různá pozorování
- snažíme se u žáků rozvinout smysl pro pořádek při práci

Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. Ročník: 1.
--------------------------------------	----------------------------	--

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova • škola – prostředí školy, činnosti ve škole, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV- základní podmínky života Vztah člověka k prostředí</p>
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p> <p>Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina – život v rodině, role členů rodiny, příbuzenské vztahy • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod • chování lidí – pravidla slušného chování • právo a spravedlnost – práva a povinnosti žáků školy • kultura – podoby a projevy kultury 	
<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti</p>	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času 	
<p>ČJS-3- 4-01 pozoruje, popíše a porovnává viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • rostliny a živočichové – během čtyř ročních období • ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů 	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. Ročník: 1.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastník a silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p> <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla • péče o zdraví – správná výživa, • osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená 	<p>Dbáme na mezipředmětové vztahy se čtením, hudební a výtvarnou výchovou i matematikou a pracovními činnostmi.</p>

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště • škola – prostředí školy, činnosti ve 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
nebezpečí v nejbližším okolí	škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace	Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí EV- základní podmínky života Vztah člověka k prostředí EV-vztah člověka k prostředí
ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností Uplatňuje elementární poznatky o sobě, rodině a činnostech člověka, lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí	Lidé kolem nás <ul style="list-style-type: none"> rodina – život v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod chování lidí – pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, rizikové situace, rizikové chování právo a spravedlnost – základní lidská práva, práva a povinnosti žáků školy kultura – podoby a projevy kultury 	
ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	Lidé a čas <ul style="list-style-type: none"> orientace v čase a časový řád – určování času současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby 	
ČJS-3-4-01 pozoruje, popisuje a porovnává viditelné proměny přírody v jednotlivých ročních obdobích ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků	Rozmanitost přírody <ul style="list-style-type: none"> rostliny a živočichové – během čtyř ročních období ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů 	
ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje	Člověk a jeho zdraví <ul style="list-style-type: none"> lidské tělo – stavba těla, životní potřeby člověka péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, 	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. Ročník: 2.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastník a silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepříjemná; v případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě</p> <p>ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech</p>	<ul style="list-style-type: none"> partnerství, manželství, rodičovství – rodina, vztahy v rodině přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – správný způsob přivolání pomoci osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená 	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJS-3-1-01 vyznačí v jednoduchém plánu místo svého bydliště a školy, cestu na určené místo a rozliší možná nebezpečí v nejbližším okolí</p> <p>ČJS-3-1-02 začlení svou obec (město) do příslušného kraje a</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> domov – prostředí domova, orientace v místě bydliště škola – prostředí školy, činnosti ve škole, okolí školy, bezpečná cesta do školy, riziková místa a situace obec, místní krajina – její části, poloha v krajině, minulost a 	<p>OSV – rozvoj schopnosti poznávání Mezilidské vztahy Řešení problémů a rozhodovací dovednosti sociální rozvoj, mezilidské vztahy Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí</p>

<p>Oblast: Člověk a jeho svět</p>	<p>Předmět: Prvouka</p>	<p>Období: 1. Ročník: 3.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>obslužného centra ČR, pozoruje a popíše změny v nejbližším okolí, obci</p> <p>ČJS-3-1-03 rozliší přírodní a umělé prvky v okolní krajině a vyjádří různými způsoby její estetické hodnoty a rozmanitost</p>	<p>současnost obce, význačné budovy</p> <ul style="list-style-type: none"> • okolní krajina – vliv krajiny na život lidí, orientace v krajině, světové strany 	<p>EV- základní podmínky života vztah člověka k prostředí, základní podmínky života</p>
<p>ČJS-3-2-01 rozlišuje blízké příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům</p> <p>ČJS-3-2-02 odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • rodina – život v rodině, role členů rodiny, příbuzenské a mezigenerační vztahy • soužití lidí – mezilidské vztahy, komunikace, obchod • chování lidí – pravidla slušného chování – ohleduplnost, etické zásady, rizikové situace, rizikové chování • právo a spravedlnost – základní lidská práva a práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání a korupce, právní ochrana občanů a majetku včetně nároku na reklamaci, soukromého vlastnictví, duševních hodnot • kultura – podoby a projevy kultury 	
<p>ČJS-3-3-01 využívá časové údaje při řešení různých situací v denním životě, rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti,</p> <p>ČJS-3-3-02 pojmenuje některé rodáky, kulturní či historické památky, významné události regionu, interpretuje některé pověsti nebo báje spjaté s místem, v němž žije</p> <p>ČJS-3-3-03 uplatňuje elementární poznatky o sobě, o rodině a činnostech člověka, o lidské společnosti, soužití, zvycích a o práci lidí; na příkladech porovnává minulost a současnost</p>	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • orientace v čase a časový řád – určování času • současnost a minulost v našem životě – předměty denní potřeby • průběh lidského života • regionální památky – péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost 	

<p>Oblast: Člověk a jeho svět</p>	<p>Předmět: Prvouka</p>	<p>Období: 1. Ročník: 3.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>ČJS-3-4-01 pozoruje, popíše a porovná viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích</p> <p>ČJS-3-4-02 roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě</p> <p>ČJS-3-4-03 provádí jednoduché pokusy u skupiny známých látek, určuje jejich společné a rozdílné vlastnosti a změří základní veličiny pomocí jednoduchých nástrojů a přístrojů</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • rostliny a živočichové – během čtyř ročních období • ochrana přírody – ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadů • voda a vzduch – výskyt, vlastnosti a formy vody, oběh vody v přírodě, vlastnosti, složení, proudění vzduchu, význam pro život • Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období • Životní podmínky – rozmanitost podmínek života na Zemi • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – likvidace odpadů 	
<p>ČJS-3-5-01 uplatňuje základní hygienické, režimové a jiné zdravotně preventivní návyky s využitím elementárních znalostí o lidském těle; projevuje vhodným chováním a činnostmi vztah ke zdraví</p> <p>ČJS-3-5-02 rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a trávení volného času; uplatňuje základní pravidla bezpečného chování účastník a silničního provozu, jedná tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných</p> <p>ČJS-3-5-03 chová se obezřetně při setkání s neznámými jedinci, odmítne komunikaci, která je mu nepřijemná; v</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • lidské tělo – stavba těla, životní potřeby člověka • péče o zdraví – zdravý životní styl, správná výživa, • partnerství, manželství, rodičovství – rodina, vztahy v rodině • přivolání pomoci v případě ohrožení fyzického a duševního zdraví – správný způsob přivolání pomoci • osobní bezpečí, krizové situace - vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v silničním provozu • mimořádné události a rizika ohrožení s nimi spojená 	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Prvouka	Období: 1. Ročník: 3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
případě potřeby požádá o pomoc pro sebe i pro jiné dítě ČJS-3-5-04 reaguje adekvátně na pokyny dospělých při mimořádných událostech		

Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 2. Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí Rozezná nebezpečí různého charakteru ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu ČJS-5-4-04 porovnává na	Rozmanitost přírody <ul style="list-style-type: none"> Přírodní společenstva – les, louka, rybník, okolí lidského obydlí, pole, park na podzim, v zimě, na jaře a v létě Neživá příroda Měření, jednotky – délka, hmotnost, teplota, čas 	EV – základní podmínky života, ekosystémy Ochrana člověka za běžných rizik a mimořádných událostí EV- podmínky života

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 2. Ročník: 4.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy	<ul style="list-style-type: none"> Živá příroda – rostliny, živočiškové 	
ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodec a cyklista	<p>Člověk a jeho zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> Pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty, účastník železniční přepravy 	VV – dopravní situace, dopravní značky

Vzdělávací oblast vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 2. Ročník: 4
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrtly, plány a základními</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> Naše vlast Česká republika, poloha, obyvatelstvo, členění ČR – kraje a krajská města ČR – demokratický stát, politický systém ČR, státní správa a samospráva, součást EU, státní symboly, státní svátky, armáda ČR Právo a spravedlnost Mapy a plány, orientace v krajině, orientační body a linie, světové strany Ochrana přírody, přírodní zajímavosti a národní památky 	<p>EGS – jsme Evropané VDO – občan, občanská společnost, stát Obrana vlasti OSV – rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>PŘ- ochrana přírody</p>

<p>Oblast: Člověk a jeho svět</p>	<p>Předmět: Vlastivěda</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí</p> <p>ČJS-5-1-06 rozlišuje hlavní orgány státní moci a některé jejich zástupce, symboly našeho státu a jejich význam</p>	<p>ČR</p> <ul style="list-style-type: none"> Česká republika – povrch, vodstvo, počasí a podnebí, půda a zemědělství, nerostné bohatství a průmysl, obsah, grafika, vysvětlivky Základy státního zřízení a politického systému ČR, státní symboly, armáda ČR. Okolní krajina- působení lidí na krajinu 	
<p>ČJS-5-2-03- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p> <p>ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> Zákony, Ústava ČR vlastnictví – soukromé, veřejné, osobní, společné; hmotný a nehmotný majetek; rozpočet, příjmy a výdaje domácnosti; hotovostní a bezhotovostní forma peněz, způsoby placení; banka jako správce peněz, úspory, půjčky Významné sociální problémy, konzumní společnost 	<p>Den Země</p>
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p>	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> Časová osa, kalendáře, letopočet, generace 	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 2. Ročník: 4
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reálních minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost • Historie českého státu, vybrané události a osobnosti našich dějin • Způsob života v pravěku, středověku (po rod Habsburků) • Báje, mýty, pověsti- minulost kraje a předků • Státní svátky a významné dny 	ČJL – literatura - pověsti

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 2. Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJS-5-4-01 objevuje a zjišťuje propojenost prvků živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a nachází souvislosti mezi konečným vzhledem přírody a činnosti člověka</p> <p>ČJS-5-4-02 vysvětlí na základě elementárních poznatků o Zemi jako součásti vesmíru souvislost s rozdělením času a střídáním ročních období</p>	<p>Rozmanitost přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rovnováha v přírodě - význam, vzájemné vztahy mezi organismy • Vesmír a Země – sluneční soustava, den a noc, roční období 	<p>EV -chování za mimořádných událostí – přírodní katastrofy (povodně, požáry)</p> <p>VV- planety, rostliny, živočichové</p>

<p>Oblast: Člověk a jeho svět</p>	<p>Předmět: Přírodověda</p>	<p>Období: 2. Ročník: 5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>ČJS-5-4-03 zkoumá základní společenstva ve vybraných lokalitách regionů, zdůvodní podstatné vzájemné vztahy mezi organismy a nachází shody a rozdíly v přizpůsobení organismů prostředí</p> <p>ČJS-5-4-04 porovnává na základě pozorování základní projevy života na konkrétních organismech, prakticky třídí organismy do známých skupin, využívá k tomu i jednoduché klíče a atlasy</p> <p>ČJS-5-4-05 zhodnotí některé konkrétní činnosti člověka v přírodě a rozlišuje aktivity, které mohou prostředí i zdraví člověka podporovat nebo poškozovat</p> <p>ČJS-5-4-06 stručně charakterizuje specifické přírodní jevy a z nich vyplývající rizika vzniku mimořádných událostí, v modelových situacích prokáže schopnost se účinně chránit</p> <p>ČJS-5-4-07 založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Základní společenstva • Rostliny, houby, živočichové znaky života, životní potřeby a projevy, průběh života, výživa, stavba těla u některých nejznámějších druhů • Význam přírody pro člověka • Životní podmínky – rozmanitost života na Zemi; význam ovzduší, vodstva, půd, rostlinstva a živočišstva na Zemi • Podnebí a počasí • Ohleduplné chování k přírodě a ochrana přírody – ochrana a tvorba životního prostředí, ochrana rostlin a živočichů, likvidace odpadků, živelné pohromy a ekologické katastrofy • Rizika v přírodě – sezónní činnosti, mimořádné přírodní události a ochrana před nimi • Látky a jejich vlastnosti – měření veličin, základní jednotky délky, hmotnosti, teploty a času, používání měřících přístrojů 	
<p>ČJS-5-5-01 využívá poznatků</p>	<p>Člověk a jeho zdraví</p>	

<p>Oblast: Člověk a jeho svět</p>	<p>Předmět: Přírodověda</p>	<p>Období: 2. Ročník: 5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>o lidském těle k vysvětlení základních funkcí jednotlivých orgánových soustav a podpoře vlastního zdravého způsobu života</p> <p>ČJS-5-5-02 rozlišuje jednotlivé etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození</p> <p>ČJS-5-5-03 účelně plánuje svůj čas pro učení, práci, zábavu a odpočinek podle vlastních potřeb s ohledem na oprávněné nároky jiných osob</p> <p>ČJS-5-5-04 uplatňuje účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví a v modelových situacích simulujících mimořádné události; vnímá dopravní situaci, správně ji vyhodnotí a vyvodí odpovídající závěry pro své chování jako chodce a cyklista</p> <p>ČJS-5-5-05 předvede v modelových situacích osvojené jednoduché způsoby odmítání návykových látek</p> <p>ČJS-5-5-06 uplatňuje základní dovednosti a návyky související s podporou zdraví a jeho preventivní ochranou</p> <p>ČJS-5-5-07 rozpozná život ohrožující zranění; ošetří drobné poranění a zajistí lékařskou pomoc</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Lidské tělo – stavba těla, základní funkce a projevy, životní potřeby člověka • Vývoj jedince • Péče o zdraví – zdravý životní styl, denní režim, správná výživa • Osobní bezpečí, krizové situace – vhodná a nevhodná místa pro hru, bezpečné chování v rizikovém prostředí, bezpečné chování v silničním provozu, dopravní značky, předcházení rizikovým situacím v dopravě a dopravních prostředcích • Šikana, týrání, sexuální a jiné zneužívání, brutalita a jiné formy násilí v médiích • Označení nebezpečných látek, hrací automaty a počítače, závislost, odmítání návykových látek, nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií • Nemoci přenosné a nepřenositelné, • Ochrana před infekcemi přenosnými krví • Prevence nemocí a úrazů <p>duševní a intimní hygiena pitný režim</p> <ul style="list-style-type: none"> • Drobné úrazy a poranění, první pomoc • Přivolání pomoci v případě ohrožení duševního a fyzického zdraví – čísla tísňového volání 	<p>OSV- hygienické návyky</p>

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Přírodověda	Období: 2. Ročník: 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
ČJS-5-5-08 uplatňuje ohleduplné chování k druhému pohlaví a orientuje se v bezpečných způsobech sexuálního chování mezi chlapci a děvčaty v daném věku	<ul style="list-style-type: none"> • Pohlavní rozdíly mezi mužem a ženou, biologické a psychické změny v dospívání, základy lidské reprodukce • Partnerství, manželství, rodičovství, základy sexuální výchovy 	

Oblast: Člověk a jeho svět	Předmět: Vlastivěda	Období: 2. Ročník: 5
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČJS-5-1-01 určí a vysvětlí polohu svého bydliště nebo pobytu vzhledem ke krajině a státu</p> <p>ČJS-5-1-02 určí světové strany v přírodě i podle mapy, orientuje se podle nich a řídí se podle zásad bezpečného pohybu a pobytu v přírodě</p> <p>ČJS-5-1-03 rozlišuje mezi náčrty, plány a základními typy map; vyhledává jednoduché údaje o přírodních podmínkách a sídlištích lidí na mapách naší republiky, Evropy a polokoulí</p> <p>ČJS-5-1-04 vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, jednoduchým způsobem posoudí jejich význam z hlediska přírodního, historického, politického, správního a vlastnického</p>	<p>Místo, kde žijeme</p> <ul style="list-style-type: none"> • Česká republika • Sousední státy ČR • Evropa – jeden ze světadílů <ul style="list-style-type: none"> • Evropa a svět- kontinenty, evropské státy, EU, cestování <ul style="list-style-type: none"> • Vybrané oblasti ČR- surovinové zdroje, výroba, služby, obchod 	<p>Výchova demokratického občana OSV – rozvoj schopnosti poznávání, řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p> <p>M – měna, rozloha, vodstvo, pohoří</p>

<p>Oblast: Člověk a jeho svět</p>	<p>Předmět: Vlastivěda</p>	<p>Období: 2. Ročník: 5</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>ČJS-5-1-05 zprostředkuje ostatním zkušenosti, zážitky a zajímavosti z vlastních cest a porovná způsob života a přírodu v naší vlasti i v jiných zemích</p>	<ul style="list-style-type: none"> • Cestujeme po Evropě 	
<p>ČJS-5-2-01 vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi, vyvodí a dodržuje pravidla pro soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci (městě)</p> <p>ČJS-5-2-02 rozlišuje základní rozdíly mezi lidmi, obhájí a odůvodní své názory, připustí svůj omyl a dohodne se na společném postupu řešení</p> <p>ČJS-5-2-03- rozpozná ve svém okolí jednání a chování, která se už tolerovat nemohou a která porušují základní lidská práva nebo demokratické principy</p> <p>ČJS-5-2-04 orientuje se v základních formách vlastnictví; používá peníze v běžných situacích, odhadne a zkontroluje cenu nákupu a vrácené peníze, na příkladu ukáže nemožnost realizace všech chtěných výdajů, vysvětlí, proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy</p> <p>ČJS-5-2-05 poukáže v nejbližším</p>	<p>Lidé kolem nás</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rodina- postavení jedince v rodině, příbuzenské a mezigenerační vztahy • Pravidla slušného chování, etické zásady, rizikové chování, předcházení konfliktům • Národnostní menšiny, podoby a projevy kultury, kulturní instituce, subkultura • Mezilidské vztahy, komunikace, principy demokracie • Rizikové chování, předcházení konfliktům, • Lidská práva, práva dítěte, práva a povinnosti žáků školy, protiprávní jednání, korupce, ochrana občanů a majetku • Soukromé vlastnictví, používání peněz • Rozpočet, vrácené peníze, reklamace, půjčky, úspory • Základní globální problémy 	<p>MV - literatura EV – vztah člověka k prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>VV – rodina</p> <p>ČJ - komunikace</p>

<p>Oblast: Člověk a jeho svět</p>	<p>Předmět: Vlastivěda</p>	<p>Období: 2. Ročník: 5</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>společenském a přírodním prostředí na změny a některé problémy a navrhne možnosti zlepšení životního prostředí obce (města)</p>		
<p>ČJS-5-3-01 pracuje s časovými údaji a využívá zjištěných údajů k pochopení vztahů mezi ději a mezi jevy</p> <p>ČJS-5-3-02 využívá archivů, knihoven, sbírek muzeí a galerií jako informačních zdrojů pro pochopení minulosti; zdůvodní základní význam chráněných částí přírody, nemovitých i movitých kulturních památek</p> <p>ČJS-5-3-03 rozeznává současné a minulé a orientuje se v hlavních reáliích minulosti a současnosti naší vlasti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-04 srovnává a hodnotí ve vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím regionálních specifik</p> <p>ČJS-5-3-05 objasní historické důvody pro zařazení státních svátků a významných dnů</p>	<p>Lidé a čas</p> <ul style="list-style-type: none"> • Časová osa, kalendáře, letopočet, generace • Péče o památky, lidé a obory zkoumající minulost, bydlení v průběhu času • historie českého státu, vybrané události a osobnosti našich dějin od Habsburků po současnost • Báje, mýty, pověsti- minulost kraje a předků, domov, vlast, rodný kraj • proměny způsobu života • Státní svátky a významné dny 	<p>VDO – občan, občanská společnost, stát</p> <p>EGS – jsme Evropané</p> <p>VV- národní památky</p> <p>ČJ- L – sloh – vypravování o vlasti</p> <p>VV – ilustrace</p> <p>ČJ – L- báje, pověsti</p>

5.5 Člověk a společnost

Vzdělávací oblast je v 6.- 9. ročníku realizována prostřednictvím vzdělávacích předmětů:
DĚJEPIS A OBČANSKÁ VÝCHOVA

Charakteristika vzdělávací oblasti

Oblast je zařazena na 2. stupni ZŠ. Rovněž vědomosti získané v rámci této vzdělávací oblasti mají především ambice být v přímém vztahu k reálnému životu. Vzdělávací činnosti jsou směřovány k podněcování zájmu o další činnosti a bádání. Učení v souvislostech napomáhá lepšímu chápání celistvosti světa a stává se tak přirozenou cestou k celoživotnímu vzdělávání se. Jde především o poznávání podstaty existence člověka na Zemi (rovněž s ohledy na různé výklady stvoření světa). Zaměřuje se na utváření pozitivních občanských postojů, rozvíjí vědomí příslušnosti k evropskému civilizačnímu a kulturnímu okruhu a podporuje přijetí hodnot, na nichž je současná demokratická Evropa budována, včetně kolektivní obrany. Důležitou součástí vzdělávání v dané vzdělávací oblasti je prevence rasistických, xenofobních a extrémistických postojů, výchova k toleranci a respektování lidských práv, k rovnosti mužů a žen a výchova k úctě k přírodnímu a kulturnímu prostředí i k ochraně uměleckých a kulturních hodnot. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech.

Vzdělávací obor Výchova k občanství se zaměřuje na vytváření kvalit, které souvisejí s orientací žáků v sociální realitě a s jejich začleňováním do různých společenských vztahů a vazeb. Otevírá cestu k realistickému sebepoznání a poznávání osobnosti druhých lidí a k pochopení vlastního jednání i jednání druhých lidí v kontextu různých životních situací. Tato vzdělávací oblast přispívá také k rozvoji finanční gramotnosti a k osvojení pravidel chování při běžných rizikových situacích i při mimořádných událostech. Seznamuje žáky se vztahy v rodině a širších společenstvích, s hospodářským životem, a rozvíjí jejich orientaci ve světě financí. Přibližuje žákům úkoly důležitých politických institucí a orgánů včetně činností armády, a ukazuje možné způsoby zapojení jednotlivců do občanského života.

Učí žáky respektovat a uplatňovat mravní principy a pravidla společenského soužití a přebírat odpovědnost za vlastní názory, chování a jednání i jejich důsledky. Rozvíjí občanské a právní vědomí žáků, posiluje smysl jednotlivců pro osobní i občanskou odpovědnost a motivuje žáky k aktivní účasti na životě demokratické společnosti.

Cílové zaměření vzdělávací oblasti

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- orientaci v problematice peněz a cen a k odpovědnému spravování osobního (rodinného) rozpočtu s ohledem na měnící se životní situaci.

V této vzdělávací oblasti chceme rozvíjet klíčové kompetence strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- Chápat probírané oblasti v dějepisně-zeměpisném kontextu,
- vyhledávat a třídit informace o probíraných oblastech podle zadaných kritérií,
- seznámit se s obecně používanými znaky, termíny a symboly vzdělávacích oborů, dějepis, informační a komunikační technologie, výchova k občanství a dávat je do vzájemných souvislostí.

Kompetence k řešení problémů

- Vnímat nejrůznější společenské problémy v jejich vývoji,
- při řešení problémů objevovat paralely s historií,
- svá řešení posuzovat z nejrůznějších společenských aspektů.

Kompetence komunikativní

- Souvisle a výstižně formulovat své názory na společenské dění,
- pochopit potřebu vyslechnout odlišný názor a zabývat se jím,
- osvojit si postupy při užívání informačních a komunikačních prostředků a naučit se je tvořivě využívat jako nástroje poznání,
- využívat získané komunikační dovednosti k vytváření kvalitních vztahů.

Kompetence sociální a personální

- Chápat význam týmové práce a postavení samostatné práce,
- uvědoměle přijímat, získávat role v různých skupinách,
- seznámit se s možnostmi utváření příjemné atmosféry v týmu,
- naučit se diskutovat.

Kompetence občanské

- Přijmout základní principy, na kterých spočívají zákony a společenské normy,
- poznat naše kulturní tradice a historické dědictví a tímto poznáním cítit potřebu je chránit,
- respektovat přesvědčení druhých lidí a vážit si jejich vnitřních hodnot,
- nacházet nenásilné cesty k řešení konfliktů.

Kompetence pracovní

- Nacházet způsoby, jak využívat znalostí získané ve škole i mimo ni pro svůj další rozvoj,
- orientovat se v základních aktivitách, které jsou potřebné pro uskutečnění podnikatelského záměru a jeho realizaci,
- chápat cíl a riziko podnikání,
- rozvíjet své myšlení a nacházet nová řešení.

5.5.1 Dějepis

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
D-9-1-01 uvede konkrétní příklady důležitosti a potřebnosti dějepisných poznatků.	historie, archeologie, pomocné vědy historické, kroniky, pověsti, mýty, legendy, znalost okolí - muzea, knihovny	
D-9-1-02 uvede příklady zdrojů informací o minulosti, pojmenuje instituce, kde jsou tyto zdroje shromažďovány.		
D-9-1-03 orientuje se na časové ose a v historické mapě, řadí hlavní historické epochy v chronologickém sledu.	práce s časovou osou (přímkou), přiřazování dějů k ose	
D-9-2-01 charakterizuje život pravěkých sběračů a lovců, jejich materiální a duchovní kulturu.	vývoj člověka - lovec, zemědělec, řemeslník a vývoj jeho náboženských představ	
D-9-2-02 objasní význam zemědělství, dobytkařství a zpracování kovů pro lidskou společnost.	faktory, které ovlivňují vývoj společnosti (poloha, podnebí...)	
D-9-2-03 uvede příklady archeologických kultur na našem území.	doba kamenná, bronzová a železná	
D-9-3-01 rozpozná souvislost mezi přírodními podmínkami a vznikem prvních velkých zemědělských civilizací.	starověké civilizace - Mezopotámie, Egypt, Čína, Indie	
D-9-3-02 uvede nejvýznamnější typy památek, které se staly součástí světového kulturního dědictví.	starověká kultura a její vývoj, olympiáda	
D-9-3-03 demonstruje na konkrétních příkladech přínos antické kultury a uvede osobnosti antiky důležité pro evropskou civilizaci, zrod křesťanství a souvislost s judaismem.	antické Řecko a Řím - Athény, Sparta, Alexandr Veliký, království X republika X císařství, náboženství	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
D-9-3-04 porovnává formy vlády a postavení společenských skupin v jednotlivých státech a vysvětlí podstatu antické demokracie.		
D-9-4-01 popíše podstatnou změnu evropské situace, která nastala v důsledku příchodu nových etnik, christianizace a vzniku států.	stěhování národů, vznik a vývoj raně středověkých státních útvarů, základy křesťanství, jeho šíření, další významná náboženství středověku	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
D-9-4-02 porovná základní rysy západoevropské, byzantsko-		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
slovanské a islámské kulturní oblasti.		
D-9-4-04 vymezí úlohu křesťanství a víry v životě středověkého člověka, konflikty mezi světskou a církevní mocí, vztah křesťanství ke kacířství a jiným věroukám.		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
D-9-4-03 objasní situaci Velkomoravské říše a vnitřní vývoj českého státu a postavení těchto státních útvarů v evropských souvislostech.	první státní útvary na našem území v 9. a 10. století	
D-9-4-05 ilustruje postavení jednotlivých vrstev středověké společnosti, uvede příklady románské a gotické kultury.	feudalismus, vývoj středověké společnosti - kulturní slohy	
D-9-5-01 vysvětlí znovuzrození antického ideálu člověka, nové myšlenky žádající reformu církve včetně reakce církve na tyto požadavky.	renesance, humanismus, stav a vývoj středověké společnosti, husitství, reformace X protireformace, zámořské objevy, počátky dobývání světa a důsledky objevů	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
D-9-5-02 vymezí význam husitské tradice pro český politický a kulturní život		
D-9-5-03 popíše a demonstuje průběh zámořských objevů, jejich příčiny a důsledky.		
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci a Habsburkové na českém trůně	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
D-9-5-04 objasní postavení českého státu v podmínkách Evropy rozdělené do řady mocenských a náboženských center a jeho postavení uvnitř habsburské monarchie.	Přemyslovci, Lucemburkové, Jagellonci a Habsburkové na českém trůně	
D-9-5-05 objasní příčiny a důsledky vzniku třicetileté války a posoudí její důsledky.	třicetiletá válka	
D-9-5-06 na příkladech evropských dějin konkretizuje absolutismus, konstituční monarchii, parlamentarismus.	historie a státní zřízení ve Francii, Anglii, Rusku a habsburské říši	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování
D-9-5-07 rozpozná základní znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a příklady významných kulturních památek.	barokní kultura, osvícenství	
D-9-6-01 vysvětlí podstatné ekonomické, sociální, politické a kulturní změny ve vybraných zemích a u nás, které charakterizují modernizaci společnosti.	industrializace a její důsledky pro společnost, sociální problémy 18. a 19. století	
D-9-6-02 objasní souvislost mezi událostmi francouzské revoluce a napoleonských válek na jedné straně a rozbití starých společenských struktur v Evropě na straně druhé.	Velká francouzská revoluce, změna společenské struktury společnosti, průmyslový rozvoj	
D-9-6-03 porovná jednotlivé fáze utváření novodobého českého národa v souvislosti s národními hnutími vybraných evropských národů.	Národní obrození, revoluční rok 1848 v Evropě a u nás, národní probuzení	
D-9-6-04 charakterizuje emancipační úsilí významných sociálních skupin, uvede požadavky formulované ve vybraných evropských revolucích.	vznik USA, vývoj ve Francii, sjednocení Itálie a Německa	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané
D-9-6-05 na vybraných příkladech demonstruje základní politické proudy.	vznik Rakousko-Uherska, vznik hnutí, spolků a nových politických stran; konzervatismus, liberalismus, demokraticismus a socialismus, občanská práva	Výchova demokratického občana – občan, občanská společnost a stát
D-9-6-06 vysvětlí rozdílné tempo modernizace a prohloubení nerovnoměrnosti vývoje jednotlivých částí Evropy a světa včetně důsledků, ke kterým tato nerovnoměrnost vedla,	kolonialismus, monopoly, konflikty mezi velmocemi, průmyslová revoluce	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – Jsme Evropané

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
charakterizuje soupeření mezi velmocemi a vymezí význam kolonií.		

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
D-9-7-01 na příkladech demonstruje zneužití techniky ve světových válkách a jeho důsledky.	příčiny a vznik 1. a 2. sv. války, politické, sociální a kulturní důsledky válek	
D-9-7-02 rozpozná klady a nedostatky demokratických systémů.	demokracie, totalitní režimy, tržní ekonomika v kapitalismu, hospodářské krize a jejich příčiny, antisemitismus, rasismus, holocaust, boj za lidská práva	Výchova demokratického občana – principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování Multikulturní výchova – princip sociálního smíru a solidarity, etnický původ
D-9-7-03 charakterizuje jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich nastolení v širších ekonomických a politických souvislostech a důsledky jejich existence pro svět, rozpozná destruktivní sílu totalitarismu a vypjatého nacionalismu.		
D-9-7-04 na příkladech vyloží antisemitismus, rasismus a jejich nepřijatelnost z hlediska lidských práv.		
D-9-7-05 zhodnotí postavení Československa v evropských souvislostech a její vnitřní sociální, politické, hospodářské a kulturní prostředí.	vznik Československa a jeho vývoj do roku 1948	
D-9-8-01 vysvětlí příčiny a důsledky vzniku bipolárního světa, uvede příklady střetávání obou bloků.	ukončení 2. sv. války, rozdělení světa, bipolarita, studená válka	
D-9-8-02 vysvětlí a na příkladech doloží mocenské a politické důvody euroatlantické, hospodářské a vojenské spolupráce.		
D-9-8-03 posoudí postavení rozvojových zemí.	60. a 70. léta - boj za nezávislost jednotlivých států ve světě, rozpad koloniálního systému	
D-9-8-04 prokáže základní orientaci v problémech současného světa.	revoluce 1989, vznik České republiky a jeho postavení ve světě, faktory pro zdravý	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – mezilidské vztahy

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Dějepis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
	vývoj světa	

5.5.2 Občanská výchova

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
VO-9-1-01 objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání	naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny	
VO-9-1-02 rozlišuje projevy vlastenectví od projevů nacionalismu.		
VO-9-1-03 zdůvodní nepřijatelnost vandalského chování a aktivně proti němu přistupuje.	zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí	
VO-9-1-08 objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám.	lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti	Multikulturní výchova – kulturní diference
VO-9-1-09 rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti.	vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti	Multikulturní výchova - multikulturalita
VO-9-1-10 posoudí a na příkladech doloží přínos spolupráce lidí při řešení konkrétních úkolů a dosahování některých cílů v rodině, ve škole, v obci.	naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; vklad vzdělání pro život	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – poznávání lidí

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník: 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	naše obec, region, kraj – důležité instituce, zajímavá a památná místa, významní rodáci, místní tradice; ochrana kulturních památek, přírodních objektů a majetku	
VO-9-2-01 objasní, jak může realističtější poznání a hodnocení vlastní osobnosti a potenciálu pozitivně ovlivnit jeho rozhodování, vztahy s druhými lidmi i kvalitu života.	podobnost a odlišnost lidí – projev chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
VO-9-2-02 posoudí vliv osobních vlastností na dosahování individuálních i společných cílů, objasní význam vůle při dosahování cílů a překonávání překážek.	osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, sebezměna; význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
VO-9-2-03 rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání.		Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu
VO-9-2-04 popíše, jak lze usměrňovat a kultivovat charakterové a volní vlastnosti, rozvíjet osobní přednosti, překonávat osobní nedostatky a pěstovat zdravou sebedůvěru	vnitřní svět člověka – vnímání, prožívání, poznávání a posuzování skutečnosti, sebe i druhých lidí, systém osobních hodnot, sebehodnocení; stereotypy v posuzování druhých lidí	
VO-9-3-01 rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, uvede příklady	majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví	

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
VO-9-3-02 sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti, a vyhýbá se rizikům při hospodaření s penězi	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	Výchova demokratického občana - vede k uvažování o problémech v širších souvislostech a ke kritickému myšlení
VO-9-3-03 na příkladech ukáže vhodné využití různých nástrojů hotovostního a bezhotovostního placení, uvede příklady použití debetní a kreditní platební karty, vysvětlí jejich omezení	peníze – funkce a podoby peněz, formy placení	
VO-9-3-04 vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít	banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků	
VO-9-3-05 uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí deficitu	hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní	
VO-9-3-06 na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz	principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání	
VO-9-3-08 rozlišuje a porovnává úlohu výroby, obchodu a služeb, uvede příklady jejich součinnosti	výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost	
VO-9-4-02 rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, uvede příklady	právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma,	Výchova demokratického občana- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů

Oblast: Člověk a společnost	Předmět: Občanská výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
institucí a orgánů, které se podílejí na správě obcí, krajů a států.	předpis, publikování právních předpisů	pro fungování společnosti
VO-9-4-05 přiměřeně uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele a respektuje práva a oprávněné zájmy druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod, rozumí povinnostem občana při zajišťování obrany státu	právní základy státu – znaky státu, typy a formy státu; státní občanství ČR; Ústava ČR; složky státní moci, jejich orgány a instituce, obrana státu	
VO-9-4-06 objasní význam právní úpravy důležitých vztahů- vlastnictví, pracovní poměr, manželství.	právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	
VO-9-4-07 provádí jednoduché právní úkony a chápe jejich důsledky, uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy- osobní přeprava, koupě, oprava či pronájem věci.	protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postížitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví	Výchova demokratického občana- vede k pochopení významu řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
VO-9-4-08 dodržuje právní ustanovení, která se na něj vztahují, a uvědomuje si rizika jejich porušování		

5.6 Člověk a příroda

V této vzdělávací oblasti dostávají žáci příležitost poznávat přírodu jako systém, jehož součástí jsou vzájemně propojeny, působí na sebe a ovlivňují se. Na takovém poznání je založeno i pochopení důležitosti udržování přírodní rovnováhy pro existenci živých soustav i člověka, včetně možných ohrožení plynoucích z přírodních procesů, z lidské činnosti a zásahů člověka do přírody. Vzdělávací oblast také významně podporuje vytváření otevřeného myšlení (přístupného alternativním názorům), kritického myšlení a logického uvažování.

Vzdělávací oblast je v 6.- 9. ročníku realizována prostřednictvím vzdělávacích předmětů: FYZIKA, CHEMIE, PŘÍRODOPIS A ZEMĚPIS.

5.6.1 Fyzika

Charakteristika vyučovacího předmětu

Fyzika je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se v 6. - 9. ročníku vždy dvě hodiny týdně. Předmět je vyučován v odborné učebně.

V 6. ročníku se probírají tato témata: látka a těleso, elektrické pole, magnetické pole, fyzikální veličiny a jejich měření. V 7. ročníku se probírají tato témata: pohyb tělesa, síla, mechanické vlastnosti kapalin a plynů. V 8. ročníku se probírají tato témata: energie, elektrické děje a zvukové jevy. V 9. ročníku se probírají tato témata: elektromagnetické děje, světelné děje, jaderná energie a vesmír.

Vyučování fyziky vede žáky k osvojování nových fyzikálních pojmů a poznatků v návaznosti na přírodovědná poznávání žáků. Žáci si osvojují fyzikální poznatky, pokud je to možné, vždy aktivní činností. Jsou vedeni k vyhodnocování a smysluplné interpretaci výsledků experimentů, k přijímání poznatků s porozuměním.

Žáci jsou podněcováni k samostatnosti a tvořivosti při řešení konkrétních problémů, jsou vedeni k poznávání významu fyziky v životě kolem nich a k objevování a chápání zákonitostí přírody i k postupnému pochopení přínosu fyziky pro rozvoj techniky a moderních technologií v současnosti, jsou upozorňováni na historii technických vynálezů a život vynálezců.

Průběžně jsou zařazovány základní metody práce, kterých fyzika používá při poznávání fyzikálních jevů, tj. pozorování, měření, sestavování pokusů, zpracovávání získaných údajů, vytváření grafů, vyvozování závěrů a hodnocení na základě komunikace mezi žáky i mezi žáky a učitelem

Žáci jsou vedeni k tomu, aby využívali osvojené poznatky a dovednosti k řešení fyzikálních problémů a úloh samostatně i ve skupinové práci.

Žáci dostávají co nejvíce příležitostí k rozvoji jejich logického uvažování, k vyjadřování s jasně vymezenými pojmy.

Samozřejmostí je kritické hodnocení a ověřování získaných a předkládaných informací z hlediska správnosti a přesnosti, upozorňování na pozitivní i negativní důsledky civilizačního vývoje, na možnosti využití i zneužití techniky a vedení k osvojování a dodržování základních pravidel bezpečnosti při provádění fyzikálních pozorování, měření a experimentů.

Kompetence k učení

- vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie
- vyhledává a třídí informace, efektivně je využívá v procesu učení
- propojuje poznatky do širších celků, vytváří si komplexnější pohled na přírodní jevy
- samostatně pozoruje a experimentuje, získané poznatky porovnává a vyvozuje z nich závěry
- má pozitivní vztah k učení

Kompetence k řešení problémů

- rozpozná a pochopí problém, promyslí a naplánuje způsob řešení, využívá vlastní úsudek a zkušenost
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, využívá získané dovednosti a vědomosti k objevování různých variant, vytrvale hledá řešení problémů
- samostatně řeší problém, při řešení využívá logické postupy
- ověřuje prakticky správnost řešení problémů, je schopen obhájit své řešení

- diskutuje o výsledcích řešení problémů

Kompetence komunikativní

- formuluje myšlenky v logickém sledu, vyjadřuje se výstižně
- účinně se zapojuje do diskuze, obhájí svůj názor, vhodně argumentuje

Kompetence sociální a personální

- účinně spolupracuje ve skupině, podílí se na vytváření pravidel práce ve skupině, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- přispívá k diskuzi, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, čerpá poučení z toho, co si druzí myslí, říkají a dělají
- vytváří si pozitivní představu o sobě samém

Kompetence občanské

- respektuje přesvědčení druhých lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému a psychickému násilí
- je si vědom svých práv i povinností ve škole i mimo školu
- chápe základní ekologické souvislosti, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí

Kompetence pracovní

- používá bezpečně vybavení učebny, dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
F-9-1-01 změří vhodně zvolenými měřidly některé důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa F-9-1-03 předpoví, jak se změní délka či objem tělesa při dané změně jeho teploty F-9-1-04 využívá s porozuměním vztah mezi hustotou, hmotností a objemem při řešení praktických	Látky a tělesa Fyzikální veličiny Délka, jednotky délky, měření Hmotnost, jednotky hmotnosti, měření Čas, jednotky času, měření Objem, jednotky objemu, měření Teplota, měření Roztažnost látek Hustota, výpočet hustoty	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
problémů F-9-1-02 uvede konkrétní příklady jevů dokazujících, že se částice látek neustále pohybují a vzájemně na sebe působí Rozliší dva druhy elektrického náboje.	Skupenství - souvislost skupenství látek s jejich částicovou stavbou; (atom, jeho model, molekula), difúze Elektrování třením Elektrické pole	
Předpoví chování dvou magnetů při přiblížení.	Magnety a jejich vlastnosti Magnetická indukce Magnetické pole Magnetické pole Země, busola	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
F-9-2-01 rozhodne, jaký druh pohybu těleso koná vzhledem k jinému tělesu F-9-2-02 využívá s porozuměním při řešení problémů a úloh vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles F-9-2-03 změří velikost působící síly F-9-2-04 určí v konkrétní jednoduché situaci druhy sil působících na těleso, jejich velikosti, směry a výslednici F-9-2-05 využívá Newtonovy zákony pro objasnění či předvídání změn pohybu těles při působení stálé výsledné síly v jednoduchých situacích F-9-2-06 aplikuje poznatky o otáčivých účincích síly při řešení praktických problémů	Pohyb těles. Síly Pohyb, druhy pohybu Rychlost Průměrná rychlost Rovnoměrný, nerovnoměrný pohyb Dráha rovnoměrného pohybu Čas rovnoměrného pohybu Síla, měření síly Skládání sil Gravitační pole a grav. síla Těžiště Newtonovy zákony Páka, pevná kladka Tlak, tlaková síla Třecí síla	M rychlost M dráha rovnom. pohybu M čas rovnom. pohybu M těžiště
F-9-3-01 využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení konkrétních praktických problémů F-9-3-02 předpoví z analýzy sil působících na těleso v klidné tekutině chování tělesa v ní	Mechanické vlastnosti tekutin Vlastnosti kapalin Hydrostatický tlak Archimédův zákon Pascalův zákon Vlastnosti plynů Atmosférický tlak Archimédův zákon pro plyny	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>F-9-4-01 určí v jednoduchých případech práci vykonanou silou a z ní určí změnu energie tělesa</p> <p>F-9-4-02 využívá s porozuměním vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem</p> <p>F-9-4-03 využívá poznatky o vzájemných přeměnách různých forem energie a jejich přenosu při řešení konkrétních problémů a úloh</p> <p>F-9-4-04 určí v jednoduchých případech teplo přijaté či odevzdané tělesem</p> <p>F-9-4-05 zhodnotí výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí</p>	<p>Energie</p> <p>Práce Výkon Energie, druhy energie Vnitřní energie Teplo Skupenské přeměny</p>	<p>Ch skupenství</p> <p>Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí (projekt)</p>
<p>F-9-5-01 rozpozná ve svém okolí zdroje zvuku a kvalitativně analyzuje příhodnost daného prostředí pro šíření zvuku</p> <p>F-9-5-02 posoudí možnosti zmenšování vlivu nadměrného hluku na životní prostředí</p>	<p>Zvukové jevy</p> <p>Zvuk, zdroje zvuku Rychlost šíření zvuku Odraz zvuku Pohlcování zvuku</p>	<p>Environmentální výchova – vztah člověka k prostředí (tvorba prezentace)</p>
<p>F-9-6-01 sestaví správně podle schématu elektrický obvod a analyzuje správně schéma reálného obvodu</p> <p>F-9-6-04 využívá Ohmův zákon pro část obvodu při řešení praktických problémů</p>	<p>Elektrické děje</p> <p>Elektrický náboj Bezpečné zacházení s elektrickým proudem Elektrický proud, elektrické napětí Jednoduchý el. obvod Účinky el. proudu Složitější el. obvod Měření elektrického proudu a napětí Ohmův zákon Elektrický odpor Reostat Elektrická práce a výkon</p>	<p>Ch zdroje energie</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>F-9-6-05 využívá prakticky poznatky o působení magnetického pole na magnet a cívku s proudem a o vlivu</p>	<p>Elektromagnetické děje</p> <p>Zdroje el. proudu</p>	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Fyzika	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
změny magnetického pole v okolí cívky na vznik indukovaného napětí v ní F-9-6-02 rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí F-9-6-03 rozliší vodič, izolant a polovodič na základě analýzy jejich vlastností F-9-6-06 zapojí správně polovodičovou diodu	El. proud v kapalině a v plynu Magnetické pole cívky s proudem Působení mag. pole na cívku s proudem Stejnosměrný elektromotor Elektromagnetická indukce Vznik střídavého proudu Transformátor Rozvodná el. síť Polovodiče Polovodičová dioda Ochrana před účinky el. proudu	
F-9-6-07 využívá zákona o přímočarém šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí a zákona odrazu světla při řešení problémů a úloh F-9-6-08 rozhodne ze znalosti rychlostí světla ve dvou různých prostředích, zda se světlo bude lámat ke kolmici či od kolmice, a využívá této skutečnosti při analýze průchodu světla čočkami	Světelné děje Zdroj světla, stín Rychlost světla Zatmění Slunce a Měsíce Odraz světla na rovinném, dutém a vypuklém zrcadle Lom světla tenkou spojkou a rozptylkou Rozklad světla hranolem	
	Jaderná energie Elektromagnetické záření Radioaktivita Jaderné reakce Jaderný reaktor Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Ch jaderné reakce Environmentální výchova – základní podmínky života (projekt)
F-9-7-01 objasní (kvalitativně) pomocí poznatků o gravitačních silách pohyb planet kolem Slunce a měsíců planet kolem planet F-9-7-02 odliší hvězdu od planety na základě jejich vlastností	Vesmír Sluneční soustava Měsíční fáze Hvězdy	Př Sluneční soustava

5.6.2 Chemie

Charakteristika vyučovacího předmětu

Chemie je součástí vzdělávací oblasti Člověk a příroda. Vyučuje se v 8. a 9. ročníku vždy 2 hodiny týdně. Předmět je vyučován v odborné učebně. V 8. ročníku se probírají tato témata: pozorování, pokus a bezpečnost práce, směsi, částicové složení látek a chemické prvky, chemické reakce (reaktant, produkt, typy), anorganické sloučeniny. V 9. ročníku se probírají tato

témata: chemické reakce (redoxní reakce, výpočty z chemických rovnic), organické sloučeniny, chemie a společnost.

Vyučování chemie vede žáky k poznávání vybraných chemických látek a reakcí, které jsou součástí přírody a každodenního života. Žáci získávají informace o bezpečném, účelném a ekonomickém zacházení s chemickými látkami a jsou vedeni k ochraně přírody a vlastního zdraví. Výuka je řízena tak, aby žáci postupně: - získávali základní poznatky z různých oborů chemie - osvojovali si dovednosti spojené s pozorováním látek a chemických reakcí, s prováděním jednoduchých chemických pokusů a učili se nacházet vysvětlení chemických jevů, zdůvodňovat vyvozené závěry a uvádět je do širších souvislostí s praktickým využitím - poznávali zásady bezpečné práce s chemikáliemi a uměli poskytnout první pomoc při úrazech způsobených těmito látkami - byli seznamováni s mnohostranným využitím chemie v nejrůznějších oblastech lidské činnosti (v průmyslu, zemědělství, energetice, zdravotnictví, potravinářství a ve výživě člověka)

Výuka chemie, tak jako ostatní přírodovědné předměty, přispívá k rozvoji poznávacích schopností žáků. Učí je hledat příčinné souvislosti a řešit problémy související s poznáváním přírody a s praktickým životem. V tomto předmětu je realizováno průřezové téma environmentální výchova, částečně i výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

V předmětu Chemie budeme rozvíjet klíčové kompetence strategiemi, které žákovi umožní:

Kompetence k učení

- Osvojit si obecně užívané termíny, symboly a znaky v chemii používané,
- vyhledávat v zadání slovních a logických úloh relevantní údaje,
- prostřednictvím vhodně volených zadání poznat smysl osvojovaných postupů pro běžný život,
- vytvářet si komplexní pohled na matematické a přírodní vědy,
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky.

Kompetence k řešení problémů

- Chápat význam kontroly dosažených výsledků,
- hledat vlastní postup při řešení problémů,
- získávat informace, které jsou potřebné k dosažení cíle,
- vyjadřovat závěry na základě ověřených výsledků a umět je obhajovat.

Kompetence komunikativní

- Sestavovat znění vypočítaných výsledků srozumitelně a v logickém sledu,
- spolupracovat při řešení složitějších zadání ve dvojici, menší skupině,
- při společné práci komunikovat způsobem, který umožní kvalitní spolupráci a tak i dosažení společného cíle.

Kompetence sociální a personální

- Samostatným řešením přiměřeně náročných úkolů dosahovat pocitu sebeuspokojení a sebeúcty,

- stanovovat pravidla pro práci skupiny i samostatnou práci a dodržovat je.

Kompetence občanské

- Uvědomovat si své školní povinnosti a souvislost se zodpovědností za svou domácí přípravu,
- chápat základní ekologické souvislosti a environmentální problémy a pohlížet na ně komplexně,
- poskytovat podle svých možností účinnou pomoc a chovat se zodpovědně v krizových situacích,
- pochopit výhody dodržování pravidel zdravého životního stylu.

Kompetence pracovní

- Naučit se bezpečně používat potřeby a pomůcky a udržovat je v pořádku, tak aby byla zajištěna jejich funkčnost,
- přistupovat kriticky k výsledkům, které dosáhl, naučit se stanovovat si kritéria hodnocení vlastní práce,
- dodržovat pravidla hygieny a bezpečnosti práce.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>Žák:</p> <p>CH-9-1-01 určí společné a rozdílné vlastnosti látek CH-9-1-02 pracuje bezpečně s vybranými dostupnými a běžně používanými látkami a hodnotí jejich rizikovost; posoudí nebezpečnost vybraných dostupných látek, se kterými zatím pracovat nesmí</p>	<p>Pozorování, pokus, bezpečnost práce vlastnosti látek - skupenství, barva, vzhled, rozpustnost, bod varu, hustota, hořlavost, toxicita, zásady bezpečné práce – v laboratoři i životě, první pomoc</p>	<p>F skupenství látek</p>
<p>CH-9-2-01 rozlišuje směsi a chemické látky CH-9-2-02 vypočítá složení roztoků, připraví roztok daného složení CH-9-2-03 vysvětlí faktory ovlivňující rozpouštění pevných látek CH-9-2-04 navrhuje a provádí oddělování složek směsí, uvede příklady z praxe CH-9-2-05 rozlišuje různé druhy vody a uvede příklady jejich výskytu a použití CH-9-2-06 uvede příklady znečišťování vody a vzduchu v pracovním prostředí a domácnosti, navrhne nejvhodnější preventivní opatření a způsoby likvidace znečištění</p>	<p>Směsi druhy směsí, roztoky, koncentrace, vliv na rozpouštění látek oddělování složek směsí voda vzduch</p>	<p>Z znečištění životního prostředí M procenta Environmentální výchova – základní podmínky života Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech – důsledky globálních vlivů</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>CH-9-3-01 používá pojmy atom a molekula ve správných souvislostech</p> <p>CH-9-3-02 rozlišuje chemické prvky a chemické sloučeniny a pojmy užívá ve správných souvislostech</p> <p>CH-9-3-03 orientuje se v periodické soustavě chemických prvků, rozpozná vybrané kovy a nekovy a usuzuje na jejich možné vlastnosti</p>	<p>Částicové složení látek a chemické prvky</p> <p>částicové složení látek</p> <p>prvky – názvy, značky, použití a vlastnosti nejběžnějších prvků, periodická soustava, protonové číslo</p> <p>chemické sloučeniny – chemická vazba, názvosloví jednoduchých sloučenin</p>	F složení látek
<p>CH-9-4-01 rozliší výchozí látky a produkty chemických reakcí, uvede příklady prakticky důležitých chemických reakcí, provede jejich klasifikaci a zhodnotí jejich využívání</p> <p>CH-9-4-02 přečte chemické rovnice a s užitím zákona zachování hmotnosti vypočítá hmotnost výchozí látky nebo produktu</p> <p>CH-9-4-03 aplikuje poznatky o faktorech ovlivňujících průběh chemických reakcí v praxi a při předcházení jejich nebezpečnému průběhu</p>	<p>Chemické reakce</p> <p>chemická reakce, chemická rovnice, látkové množství</p> <p>klasifikace chemických reakcí</p> <p>faktory ovlivňující rychlost chemických reakcí</p> <p>chemie a elektřina – výroba elektrického proudu</p>	F – zdroje elektrického proudu
<p>CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných oxidů, kyselin, hydroxidů a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p>	<p>Anorganické sloučeniny</p> <p>oxidy – názvosloví, vlastnosti, využití</p> <p>kyseliny, hydroxidy – vlastnosti, vzorce, názvy a použití</p>	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>CH-9-1-03 objasní nejefektivnější jednání v modelových případech havárie s únikem nebezpečných látek</p>	<p>Bezpečnost práce</p> <p>zásady bezpečnosti práce – v laboratoři i životě</p> <p>nebezpečné látky a přípravky – H-věty, P-věty, piktogramy a jejich význam</p> <p>mimořádné události – havárie, úniky nebezpečných látek</p>	<p>Environmentální výchova – ochrana životního prostředí</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Chemie	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředm. vztahy, průřezová témata
<p>CH-9-5-01 porovná vlastnosti a použití vybraných prakticky významných solí a posoudí vliv významných zástupců těchto látek na životní prostředí</p> <p>Ch-9-5-02 vysvětlí vznik kyselých dešťů, uvede jejich vliv na životní prostředí a uvede opatření, kterými jim lze předcházet</p> <p>CH-9-5-03 orientuje se na stupnici pH, změří reakci roztoku univerzálním indikátorovým papírkem a uvede příklady uplatňování neutralizace v praxi</p>	<p>Anorganické sloučeniny kyseliny a hydroxidy – vlastnosti, vzorce, názvy a použití soli kyslíkaté i bezkyslíkaté – oxidační číslo, názvosloví, vlastnosti, použití vybraných významných solí</p>	<p>Př - mineralogie</p>
<p>CH-9-6-01 rozliší nejjednodušší uhlovodíky, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>CH-9-6-02 zhodnotí užívání fosilních paliv a vyráběných paliv jako zdrojů energie a uvede příklady produktů průmyslového zpracování ropy</p> <p>CH-9-6-03 rozliší vybrané deriváty uhlovodíků, uvede jejich zdroje, vlastnosti a použití</p> <p>CH-9-6-04 orientuje se ve výchozích látkách a produktech fotosyntézy a koncových produktů biochemického zpracování, především bílkovin, tuků, sacharidů.</p> <p>CH-9-6-05 určí podmínky postačující pro aktivní fotosyntézu</p> <p>CH-9-6-06 uvede příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitaminů</p>	<p>Organické sloučeniny uhlovodíky – alkany, vícenásobné vazby, aromatické uhlovodíky paliva – ropa, uhlí, zemní plyn, průmyslově vyráběná paliva deriváty uhlovodíků – alkoholy a kyseliny přírodní látky – bílkoviny, tuky, sacharidy, vitamíny</p>	<p>Environmentální výchova – obnovitelné zdroje energie</p>
<p>CH-9-7-01 zhodnotí využívání prvotních a druhotných surovin z hlediska trvale udržitelného rozvoje na Zemi</p> <p>CH-9-7-02 aplikuje znalosti o principech hašení požárů na řešení modelových situací z praxe</p> <p>CH-9-7-03 orientuje se v přípravě a využívání různých látek v praxi a jejich vlivech na životní prostředí a zdraví člověka</p>	<p>Chemie a společnost chemický průmysl v ČR, okolí bydliště – riziko pro životní prostředí, recyklace, koroze průmyslová hnojiva tepelně zpracovávané materiály – cement, vápno, sádra, keramika plasty a syntetická vlákna - separace detergenty, pesticidy, insekticidy hořlaviny – význam tříd nebezpečnosti léčiva a návykové látky</p>	<p>Environmentální výchova – znečištění životního prostředí</p>

5.6.3 Přírodopis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

V předmětu přírodopis je realizován obsah vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** – oboru **přírodopis**.

Předmět přírodopis svým činnostním a badatelským charakterem výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat i užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v běžném životě. Zaměřuje se na poznávání přírody jako systému, chápání důležitosti udržování přírodní rovnováhy, rozvíjení dovednosti objektivně a spolehlivě pozorovat. Zvláště významné je, že při studiu přírody specifickými poznávacími metodami si žáci osvojují i důležité dovednosti. Jedná se především o rozvíjení dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit, vytvářet a ověřovat hypotézy a podstatě pozorovaných přírodních jevů, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry. Žáci se tak učí zkoumat příčiny přírodních procesů, souvislosti i vztahy mezi nimi, klást si otázky (Jak? Proč? Co se stane jestliže?) a hledat na ně odpovědi, vysvětlovat pozorované jevy, hledat a řešit poznávací nebo praktické problémy, využívat poznávání zákonitostí přírodních procesů pro jejich předvídání či ovlivňování.

V předmětu přírodopis žáci postupně poznávají složitost a mnohotvárnost skutečnosti, podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, především pak závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví. Učí se zkoumat změny probíhající v přírodě, odhalovat příčiny a následky ovlivňování důležitých místních i globálních ekosystémů a uvědoměle využívat své přírodovědné poznání ve prospěch ochrany životního prostředí a principu udržitelného rozvoje. Významnou součástí komplexního pohledu na vztah mezi člověkem a přírodou je i uvědomování si pozitivního vlivu přírody na citový život člověka.

Výuka přírodopisu společně s ostatními předměty vzdělávací oblasti **Člověk a příroda** přispívá k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáka takto:

Kompetence k učení:

- Nabízet žákům různé způsoby, metody a strategie učení, které jim umožní samostatně organizovat a řídit vlastní učení,
- vést žáky k aktivnímu vyhledávání a třídění informací, jejich propojování a systematizaci,
- vést žáky k samostatnému pozorování a porovnávání získaných výsledků,
- umožnit žákům poznávat smysl a cíl učení a umět posuzovat vlastní pokrok,
- v týmu i samostatně experimentovat a porovnávat dosažené výsledky.

Kompetence k řešení problémů:

- Vést žáky k tomu, aby vnímali problémové situace ve škole i mimo ni, učit je rozpoznávat a chápat problémy a nesrovnalosti,
- ukázat žákům různé zdroje informací, které mohou vést k řešení problémů a vést je k jejich ověřování a srovnání,
- vést žáky k ověřování správnosti řešení problémů.

Kompetence komunikativní:

- Rozvíjet u dětí dovednost správně, výstižně a logicky formulovat své myšlenky a názory a to jak ústně tak písemně,
- seznámit žáky s různými typy textů a obrazových materiálů o probíraných tématech (kroniky, encyklopedie, internet, učebnice, návody),
- vést žáky k využívání širokých možností informačních a komunikačních prostředků.

Kompetence sociální a personální:

- Vést žáky ke schopnosti pracovat ve dvojici a v menší pracovní skupině při vyhledávání informací a zpracování výstupů přírodovědného charakteru.

Kompetence sociální a personální:

- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu, na základě ohleduplností a úcty při jednání s druhými lidmi přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů, v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá;
- Přispívá k diskusi v malé skupině i k debatě celé třídy, chápe potřebu efektivně spolupracovat s druhými při řešení daného úkolu, oceňuje zkušenosti druhých lidí, respektuje různá hlediska a čerpá poučení z tohoto, co si druzí lidé myslí, říkají a dělají.

Kompetence občanské:

- respektuje přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, je schopen vcítit se do situací ostatních lidí, odmítá útlak a hrubé zacházení, uvědomuje si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí;
- rozhoduje se zodpovědně podle dané situace, poskytne dle svých možností účinnou pomoc a chová se zodpovědně v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví člověka;
- chápe základní ekologické souvislosti a environmentální problémy, respektuje požadavky na kvalitní životní prostředí, rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví a trvale udržitelného rozvoje společnosti.

Kompetence pracovní:

- používá bezpečně a účinně materiály, nástroje a vybavení, dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na změněné nebo nové pracovní podmínky;
- přistupuje k výsledkům pracovní činnosti nejen z hlediska kvality, ale i z hlediska ochrany svého zdraví i zdraví druhých a ochrany životního prostředí;
- využívá znalostí a zkušeností získané v jednotlivých vzdělávacích oblastech v zájmu vlastního rozvoje i své přípravy na budoucnost.

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>Objasní vliv jednotlivých sfér Z na vznik a trvání života</p> <p>Uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Z</p> <p>Uvede příklady rozmanitosti přírody</p> <p>Žák ví, co je buňka, dokáže ji popsat, vysvětlí funkci organel</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi rostlinnou a živočišnou buňkou</p> <p>Pracuje s mikroskopem, připraví jednoduchý mikropreparát</p> <p>Vysvětlí rozdíl mezi nebuněčnými, jednobuněčnými a mnohobuněčnými organismy, uvede příklady</p> <p>Vymezí základní projevy života, uvede jejich význam</p>	<p>Neživá příroda Planeta Země a vznik života na Zemi</p> <p>Živá příroda Život na Zemi Projevy života Podmínky života Rozmanitost přírody Základní struktura života Buňka</p>	<p>EV – rozmanitost přírody, probudit citový vztah</p>
<p>Dokáže rozřadit organismy do říší</p> <p>Vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování</p> <p>Pochopí nebuněčnost</p> <p>Zná vybrané zástupce a jejich význam</p> <p>Zná význam a vybrané zástupce</p> <p>Umí rozlišit mezi buňkou rostlina hub</p> <p>Umí popsat jednotlivé části hub</p> <p>Zná význam a vybrané zástupce hub</p> <p>Rozliší pojem parazitismus a symbióza</p> <p>Pozná mapovník zeměpisný</p>	<p>Přehled organismů Viry Jednobuněčné organismy Bakterie Sinice Houby(kvasinky) Lišejníky Řasy Živočichové (prvoci) Mnohobuněčné organismy</p>	<p>EGS – očkování EV – antibiotika</p> <p>EV – symbióza, indikátoři čistoty ovzduší</p>
<p>Popíše vnitřní a vnější stavbu</p> <p>Zná význam a vybrané zástupce</p> <p>Rozlišuje vnitřní a vnější parazity</p>	<p>Nižší živočichové (Bezobratlí) .Žahavci .Ploštěnci Hlísti</p>	<p>OSV-základní hygienické návyky</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>Rozlišuje plže, mlže, hlavonožce Pochopí vývojové zdokonalení těla Zná význam a vybrané zástupce</p> <p>Rozděluje na mnohoštětinatce a o páskovce Zná význam a vybrané zástupce</p>	<p>Měkkýši</p> <p>Kroužkovci</p>	
<p>Dokáže popsat vnější i vnitřní stavbu těla členovců Rozlišuje jednotlivé třídy členovců podle charakteristických znaků Zná význam a vybrané zástupce Dokáže popsat tělo včely medonosné jako modelový př. Stavby těla hmyzu Rozlišuje proměnu dokonalou a nedokonalou Orientuje se v nejznámějších řádech hmyzu a pozná vybrané zástupce Zhodnotí pozitivní i negativní význam Zná význam a vybrané druhy</p>	<p>Členovci</p> <p>Pavoukovci Korýši</p> <p>Hmyz</p> <p>Ostnokožci</p>	<p>Př. – 8.r. – roztoči, onemocnění NS EV, CH – insekticidy</p> <p>EV – narušení př. rovnováhy</p>
<p>Orientuje se v základní ekologických pojmech (ekosystém, potravní řetězec, populace, společenstvo, biom) Rozlišuje živé a neživé složky ŽP Uvede konkrétní příklady potravního řetězce a vysvětlí důsledky oslabení 1 článku řetězce Vysvětlí základní vztahy mezi populacemi a uvede konkrétní př. parazitismu a symbiózy</p>	<p>Základy ekologie</p>	<p>EV – narušení př. rovnováhy</p>

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
Vysvětlí význam a zásady třídění organismů	Třídění organismů	
Zná jednotlivé taxonomické jednotky Dokáže charakterizovat tento nejvyspělejší živ. kmen Dokáže rozdělit do jednotlivých tříd a chápe vývojové zdokonalení Vysvětlí přizpůsobení živočichů danému ŽP Pozná vybrané zástupce a jejich význam v potravním řetězci Vysvětlí přizpůsobení životu ve vodě i na souši Zná vybrané zástupce a jejich význam v potravním řetězci Dokáže charakterizovat tuto živočišnou třídu Zná vybrané zástupce a jejich význam v potravním řetězci Dokáže zdůvodnit přizpůsobení k letu a ŽP Pozná vybrané zástupce a dokáže je zařadit do řádů Zná zástupce tažných a přezimujících	Strunatci Obratlovci Kruhoústí Paryby Ryby Obojživelníci Plazi Ptáci	Z – rozšíření org., migrace EGS – mez. smlouvy o rybolovu D – rybníkářství v ČR EV – zámořské vodní plochy, ek. havárie EV – krmítka Z – cesty ptáků EV – chov ptáků EGS – ptačí chřipka
Vysvětlí vývoj rostlin Dokáže rozlišit nižší a vyšší rostlinu Zná příklady výtrusných rostlin Vysvětlí jejich význam v přírodě Vysvětlí funkce jednotlivých částí rostlinného těla (kořen, stonek, list, květ, plod) Pochopí význam char. znaků pro určování rostlin	Botanika Vývoj rostlin, přechod rostlin na souš Rostliny výtrusné Mechorosty Plavuně, přesličky Kapradiny Semenné rostliny Stavba rostlinného těla	EV – producenti, potravní řetězec
Vysvětlí rozdíl mezi výtrusnými a semennými rostlinami Dokáže charakterizovat hlavní zástupce NR	Nahosemenné rostliny	EV – význam lesa, ochrana lesů EGS – hosp. význ. rostliny, import,

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
Zná význam společenstev a způsob jejich ochrany Vysvětlí rozdíl mezi N a K rostlinou a uvede konkrétní příklady Rozliší podle morf. znaků základní čeledi rostlin Zná vybrané zástupce jednotl. Čeledí a jejich význam Pracuje s atlasy a klíči rostlin Dokáže si založit herbář rostlin	Krytosemenné rostliny Společenstva	potravinové zdroje EV – léčivé rostliny BIO - produkty

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Vysvětlí původ a základní charakteristiku Dokáže rozlišit základní řády savců a znát vybrané zástupce a jejich přizpůsobení ŽP	Savci	
Dokáže zařadit člověka do systému živočiš. říše a odlišit člověka od ostatních savců Umí vysvětlit vývoj člověka Zná lidské rasy	Biologie člověka Vývoj člověka	MKV – rasy, nár. menšiny VDO – tolerance k odlišnostem D – vývoj člověka
Umí vysvětlit pojmy (B, T, O, OS, ORG.) Zná stavbu a funkci jednotlivých tkání lidského těla	Stavba a funkce lidského těla Buňky, tkáně, orgány	
Zná význam soustav Dovede pojmenovat jejich zákl. části Zná příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci Dovede vysvětlit jak tělo získává energii Zná význam soustav Vysvětlí jejich činnost Umí pojmenovat jejich zákl. části Zná příčiny nemocí, zásady jejich prevence a léčby, objasní význam zdravého způsobu	Soustava opěrná Soustava pohybová Energie Soustava trávicí Soustava dýchací Soustava oběhová Soustava vylučovací Soustava kožní Soustava nervová Smyslové orgány Soustava žláz s vnitřní sekrecí	TV – význam posilování, udržování kondice CH – aerobní procesy, oxidace F – zákon zachování energie, její přeměna EGS – hladomor, 3. svět. CH – cukry, tuky, bílkoviny EV – znečištěné ovzduší exhalace

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>života</p> <p>Zná stavbu NS a umí popsat její činnost</p> <p>Zná příčiny nemocí NS, jejich prevence a zásady první pomoci</p> <p>Zná jejich stavbu a funkci, příčiny nemocí, jejich prevence a zásady první pomoci</p> <p>Zná nejdůležitější hormony lidského těla a jejich vliv na řízení lidského org.</p>		<p>CH – oxidy, spalování</p> <p>MDV – využití médií, stav ovzduší, pylové zpravodajství</p> <p>EV – pitný režim, ochr. vodních zdrojů</p>
<p>Umí popsat stavbu a funkci mužské a ženské pohlavní soustavy</p> <p>Vysvětlí způsob plození</p> <p>Zná nebezpečí přenosu pohl. chorob</p>	<p>Reprodukce</p> <p>Soustava pohlavní</p>	<p>VZ – sexualita, pohlavně přenosné choroby</p> <p>EGS – AIDS</p>
<p>Popíše jednotlivé etapy života</p>	<p>Vývoj jedince</p>	
<p>Zná vliv vnějšího prostředí na zdraví člověka</p> <p>Zná návykové látky a jejich nebezpečí</p> <p>Zná zásady první pomoci</p>	<p>Člověk a zdraví</p> <p>Životní styl-positivní a negativní dopad prostředí a živ. stylu na zdraví člověka</p> <p>Praktické zásady a postupy při závažných poraněních a život ohrožujících stavech a epidemiích</p>	<p>VZ – nebezpečí návykových látek, kouření, alkoholismus</p>
<p>Vysvětlí význam dědičnosti a proměnlivosti organismu</p>	<p>Genetika</p>	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
<p>Dokáže vysvětlit význam studia neživé přírody a zároveň vysvětlit vztah neživé přírody</p>	<p>Geologie-věda o Zemi</p>	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
k organismům a možnosti jejího využití pro potřeby člověka		
Dokáže char. minerál Rozliší prvky souměrnosti krystalu Orientuje se ve stupnici tvrdosti Podle char. vlastností rozpozná vybrané nerosty Zná význam některých důležitých nerostů (руды)	Minerály	F,CH – terminologie, rozpustnost CH – vzorce, značky prvků
Dokáže char. horninu Rozlišuje horniny vyvřelé, usazené a přeměněné a popíše způsob jejich vzniku Zná význam a použití důležitých hornin (žula, vápenec, břidlice)	Horniny	Z – vznik pohoří, pohoří v ČR, ve světě
Zná jednotlivé geosféry z kterých se skládá planeta Země	Stavba Země	Z-stavba Země
Rozlišuje důsledky vnitřních a vnějších dějů Uvede konkrétní příklad vnitř. a vnějš. geol. dějů Popíše druhy zvětrávání Rozlišuje hlavní půdní typy a půdní druhy, dovede posoudit vliv člověka na kvalitu půdy	Geologické děje vnitřní Geologické děje vnější	MV – přírodní katastr., zeměměření CH – působení vody ve vápencích
Dovede posoudit vliv čl. na kvalitu vody Dovede posoudit vliv čl. na kvalitu ovzduší Dokáže vysvětlit koloběh látek v přírodě Uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj různých ekosystémů a char. mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími př. jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Modrá planeta voda vzduch koloběh látek Význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití př. zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé org. a na člověka	
Rozlišuje obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie	Přírodní zdroje	

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Přírodopis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
Orientuje se v globálních problémech biosféry	Mimořádné události způsobené př. vlivy- příčiny vzniku mimořádných události, př. světové katastrofy, nejčastější mimořádné př. události v ČR (povodně,větrné bouře,sněhové kalamity,laviny,náledí) a ochrana před nimi	
Popíše teorii o vzniku a vývoji života na Zemi Rozlišuje jednotlivá geologická období podle char. znaků a pro ně typických organismů	Historie Země	
Zná geologické jednotky území ČR(ČM,ZK) Dokáže rozdělit Český masiv i Západní Karpaty-východní okraj našeho území na menší geologické jednotky	Geologická mapa ČR	Z –povrch ČR

5.6.4 Zeměpis

Charakteristika vzdělávacího předmětu

Zeměpis jako předmět vychází z odborných východisek (pojmosloví, lokalizace na mapě a geografického myšlení), ale i z interdisciplinárních vztahů k fyzice, chemii, přírodopisu, ale i dějepisu a sociokulturním i politickým jevům všeobecné kultury. Navazuje na vlastivědné poznatky a vědomosti z 1. stupně ZŠ a vertikálně staví na

- postavení planety Země ve vesmíru v 6. třídě
- zeměpisu Oceánů (moří) a světadílů Afriky, Austrálie, Oceánie, Antarktidy, Jižní a Severní Ameriky, Asie a Evropy v 6. a 7. třídě
- zeměpisu České republiky včetně regionů v 8. třídě
- socioekonomickém a politickém zeměpisu světa v 9. ročníku.

Podstatou práce je motivační a intelektuálně názorná práce s učebnicí, mapami a atlasem. Pomocnou formou pak je činnost na PC programech a internetu (webové stránky časopisu Dnešní svět, Vesmír a National Geographic). Završením jsou samostatné projekty a kreslené mapy jako žákovské samostatné či skupinové projekty a projekty mezioborové, které spojí geografická specifika v místní krajině s přírodopisnými a kulturně společenskými i ekologickými prvky lokálního prostředí, např. náš katastr, naše obec, stromy, kulturní krajina Jižní Moravy, vinařské chodníčky a ptáčích rezervace EU projektu Natura, ideální krajina.

Kompetence k učení:

- osvojit si obecně užívané pojmy, symboly a znaky
- práce s učebnicí = stručně, jasně, výstižně vyvozovat podstatu výpovědi – charakteristika podstaty
- vytvářet si vizuální paměť (mapa, grafy, fotodokumentace) jevů a krajin
- srovnávat a porovnávat dosažené výsledky (sebehodnocení)

Kompetence k řešení problémů:

- získávání a ověřování informací z různých zdrojů (mapa, učebnice, internet, PC programy)
- začleňování do širších souvislostí, vyvozování důsledků a srovnávání
- zeměpisné – krajinotvorné – ekologické vědomí, zpětná vazba mezi teoretickými východisky a praktickými (společenskými) důsledky

Kompetence komunikativní:

- graficky (kresebně) si osvojit různá schémata, řezy krajin a grafy, pojmově je vysvětlit druhým
- při skupinové nebo společné práci participovat na dosažení společného cíle

Kompetence sociální a personální:

- vyvíjet iniciativu a snahu o samostatné řešení úkolů, být na získanou úroveň hrdý
- aktivně se zapojovat do práce ve skupinách, stanovovat pravidla, ale též je dodržovat

Kompetence občanské:

- vytvářet soulad mezi domácí přípravou a školními povinnostmi = celoživotního vzdělávání
- respektovat pravidla občanské společnosti: mít úctu k přírodnímu a sociálnímu prostředí, kriticky promýšlet stavy zátěže přírody, ohrožené rostliny a zvířata
- mít environmentální a ekologické vědomí, chovat se s úctou ke všemu živému
- a respektovat vývoj v přírodě a zákony společnosti

Kompetence pracovní:

- projevovat snahu o vyšší a dokonalejší (hlubší) poznávání příčin a souvislostí jevů, sebekriticky hodnotit svoje dosažené výsledky
- rozumově posuzovat svoje začlenění do užší i širší sociální komunity, zvyšovat si nároky na vlastní vzdělávání

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-1-01 Organizuje a přiměřeně hodnotí geografické informace a zdroje dat z dostupných kartografických produktů a elaborátů, z grafů, diagramů, statistických a dalších informačních zdrojů.	geografické a topografické pojmy, druhy map	
Z-9-1-02 Používá s porozuměním základní geografickou, topografickou a kartografickou terminologii.		
Z-9-1-03 Přiměřeně hodnotí geografické objekty, jevy a procesy v krajinné sféře, jejich určité pravidelnosti, zákonitosti a odlišnosti, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává hranice (bariéry) mezi podstatnými prostorovými složkami v krajině.	statistická data, tabulky, zdroje dat, teplotní výkyvy, podnebí, počasí	
Z-9-1-04 Vytváří a využívá osobní myšlenková schémata a myšlenkové mapy pro orientaci v konkrétních regionech, pro prostorové vnímání a hodnocení míst, objektů, jevů a procesů v nich, pro vytváření postojů k okolnímu světu.	glóbus, určování zeměpisné polohy, vztahy mezi státy	Environmentální výchova – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Z-9-2-01 Zhodnotí postavení Země ve Vesmíru a srovnává podstatné vlastnosti Země s ostatními tělesy sluneční soustavy.	Vesmír, Slunce, sluneční soustava, planety, hvězdy, galaxie	Environmentální výchova - základní podmínky života
Z-9-2-02 Prokáže na konkrétních příkladech tvar Země, zhodnotí důsledky pohybů Země na život lidí a organismů.	pohyb Země a jeho důsledky, roční období, časová pásma, vodstvo Evropy	
Z-9-2-03 Rozlišuje a porovnává složky a prvky přírodní sféry, jejich vzájemnou souvislost a podmíněnost, rozeznává,	krajinná sféra a prvky přírodní sféry, jednotlivé složky přírody	Environmentální výchova - ekosystémy

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
pojmenuje a klasifikuje tvary zemského povrchu.		
Z-9-2-04 Porovná působení vnitřních a vnějších procesů přírodní sféry a jejich vliv na přírodu a na lidskou společnost.	přírodní oblasti a podnebná pásma, základní podmínky života na Zemi	
Z-9-3-01 rozlišuje zásadní přírodní a společenské atributy jako kritéria pro vymezení, ohraničení a lokalizaci regionů světa	světadíly, oceány, makroregiony světa – určující a porovnávací kritéria; jejich přiměřená charakteristika z hlediska přírodních a socioekonomických poměrů s důrazem na vazby a souvislosti (přírodní oblasti, podnebné oblasti, sídelní oblasti, jazykové oblasti, náboženské oblasti, kulturní oblasti)	Environmentální výchova - biosystémy
Z-9-3-02 lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony světa podle zvolených kritérií, srovnává jejich postavení, rozvojová jádra a periferní zóny		
Z-9-3-03 porovnává a přiměřeně hodnotí polohu, rozlohu, přírodní, kulturní, společenské, politické a hospodářské poměry, zvláštnosti a podobnosti, potenciál a bariéry jednotlivých světadílů, oceánů, vybraných makroregionů světa a vybraných (modelových) států	vybrané modelové přírodní, společenské, politické, hospodářské a environmentální problémy, možnosti jejich řešení	Environmentální výchova – prostředí, multikulturní výchova
Z-9-3-04 zvažuje, jaké změny ve vybraných regionech světa nastaly, nastávají, mohou nastat a co je příčinou zásadních změn v nich		Multikulturní výchova – umění a kultura

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na	obyvatelstvo světa – základní kvantitativní a kvalitativní geografické, demografické hospodářské a kulturní charakteristiky	Environmentální výchova Výchova v globálních souvislostech

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa		
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel	globalizační společenské, politické a hospodářské procesy – aktuální společenské, sídelní, politické a hospodářské poměry současného světa, sídelní systémy, urbanizace, suburbanizace	Environmentální výchova
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech		
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	světové hospodářství – sektorová a odvětvová struktura, územní dělba práce, ukazatelé hospodářského rozvoje a životní úrovně	Environmentální výchova, multikulturní výchova
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	regionální společenské, politické a hospodářské útvary – porovnávací kritéria: národní a mnohonárodnostní státy, části států, správní oblasti, kraje, města, aglomerace; hlavní a periferní hospodářské oblasti světa; politická, bezpečnostní a hospodářská seskupení (integrace) států; geopolitické procesy, hlavní světová konfliktní ohniska	Environmentální výchova, multikulturní výchova
Z-9-4-05 porovnává státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajin	krajina – přírodní a společenské prostředí, typy krajin	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů)		Environmentální výchova – přírodní prostředí
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí	vztah příroda a společnost – trvale udržitelný život a rozvoj, principy a zásady ochrany přírody a životního prostředí, chráněná území přírody, globální ekologické a environmentální problémy lidstva	Multikulturní výchova – společnost, umění, kultura
Z-9-6-01 vymezí a lokalizuje místní oblast (region) podle bydliště nebo školy	místní region – zeměpisná poloha, kritéria pro vymezení místního regionu, vztahy k okolním regionům, základní přírodní a socioekonomické charakteristiky s důrazem na specifika regionu důležitá pro jeho další rozvoj (potenciál x bariéry)	Environmentální výchova
Z-9-6-02 hodnotí na přiměřené úrovni přírodní, hospodářské a kulturní poměry místního regionu, možnosti dalšího rozvoje, přiměřeně analyzuje vazby místního regionu k vyšším územním celkům	Česká republika – zeměpisná poloha, rozloha, členitost, přírodní poměry a zdroje; obyvatelstvo: základní geografické, demografické a hospodářské charakteristiky, sídelní poměry; rozmístění hospodářských aktivit, sektorová a odvětvová struktura hospodářství; transformační společenské, politické a hospodářské procesy a jejich územní projevy a dopady; hospodářské a politické postavení České republiky v Evropě a ve světě, zapojení do mezinárodní dělby práce a obchodu	Environmentální a multikulturní výchova
Z-9-6-03 hodnotí a porovnává na přiměřené úrovni polohu, přírodní poměry, přírodní zdroje, lidský a hospodářský potenciál České republiky v evropském a světovém kontextu		
Z-9-6-05 uvádí příklady účasti a působnosti České republiky ve světových mezinárodních		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
a nadnárodních institucích, organizacích a integracích států		

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-6-04 lokalizuje na mapách jednotlivé kraje České republiky a hlavní jádrové a periferní oblasti z hlediska osídlení a hospodářských aktivit	regiony České republiky – územní jednotky státní správy a samosprávy, krajské členění, kraj místního regionu, přeshraniční spolupráce se sousedními státy v euroregionech	Environmentální a multikulturní výchova
Z-9-4-01 posoudí na přiměřené úrovni prostorovou organizaci světové populace, její rozložení, strukturu, růst, pohyby a dynamiku růstu a pohybů, zhodnotí na vybraných příkladech mozaiku multikulturního světa	- politická mapa dnešního světa - obyvatelstvo světa – základní charakteristiky, rozmístění, růst a pohyb obyvatelstva,	MuV (kulturní diference, etnický původ, princip sociálního smíru a solidarity)
Z-9-4-02 posoudí, jak přírodní podmínky souvisí s funkcí lidského sídla, pojmenuje obecné základní geografické znaky sídel - <i>uvede příklady, jak přírodní podmínky souvisejí s funkcí rozmístění lidských sídel</i> - <i>vyhledá na mapách nejznámější oblasti cestovního ruchu a rekreace</i>	- obyvatelstvo světa - sídla	(občanská společnost a stát) MuV (etnický původ)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-4-03 zhodnotí přiměřeně strukturu, složky a funkce světového hospodářství, lokalizuje na mapách hlavní světové surovinové a energetické zdroje	- světové hospodářství – význam a postavení světového průmyslu - zdroje nerostných surovin - průmysl - zemědělství	EV (základní podmínky života)
Z-9-4-04 porovnává předpoklady a hlavní faktory pro územní rozmístění hospodářských aktivit	rozmístění průmyslové výroby, hlavní průmyslové oblasti světa	
Z-9-4-05 porovná státy světa a zájmové integrace států světa na základě podobných a odlišných znaků	skupiny států podle velikosti, hustoty zalidnění	
Z-9-4-06 lokalizuje na mapách jednotlivých světadílů hlavní aktuální geopolitické změny a politické problémy v konkrétních světových regionech	- problémy světových regionů	OSV (mezilidské vztahy) VDO (občan, občanská společnost a stát, principy demokracie jako formy vlády a způsobu rozhodování)
Z-9-5-01 porovnává různé krajiny jakou součást pevninské části krajinné sféry, rozlišuje na konkrétních příkladech specifické znaky a funkce krajiny <i>- umí pojmenovat různé krajiny jako součást pevninské části krajinné sféry, rozliší na konkrétních příkladech</i>	- krajina – přírodní a společenské prostředí	EV (ekosystémy, základní podmínky života)

Oblast: Člověk a příroda	Předmět: Zeměpis	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata, mezipředmětové vztahy
Z-9-5-02 uvádí konkrétní příklady přírodních a kulturních krajinných složek a prvků, prostorové rozmístění hlavních ekosystémů (biomů) <i>- uvede příklady přírodních a kulturních krajinných složek</i>	typy a složky krajín - ekosystémy	EV (ekosystémy)
Z-9-5-03 uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí <i>- uvádí na vybraných příkladech závažné důsledky a rizika přírodních a společenských vlivů na životní prostředí</i>	vlivy na životní prostředí	EV (lidské aktivity a problémy životního prostředí)
Z-9-7-01 ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu <i>- ovládá základy praktické topografie a orientace v terénu</i>	pomůcky a přístroje, určování světových stran	
Z-9-7-02 aplikuje v terénu praktické postupy při pozorování, zobrazování a hodnocení krajiny	krajina – náčrty, plány	
Z-9-7-03 uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu v krajině, uplatňuje v modelových situacích zásady bezpečného chování a jednání při mimořádných událostech <i>- uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</i>	- ochrana člověka při ohrožení života – živelné pohromy, chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom	

5.7 Umění a kultura

5.7.1 Hudební výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu (1. – 5. ročník)

Hlavními složkami hudební výchovy jsou zpěv a poslech hudby. Těžištěm hudebně-výchovné práce je zpěv.

Nejčastější formou tohoto období je zpěv jednohlasný, v tomto období jsou pro zpěv nejvhodnější lidové písně, dětmi oblíbené písně umělé, vhodné je využívat i písní místních nebo krajevých.

Současně s výcvikem pěveckých dovedností rozvíjí zpěv hudební sluch žáků, jejich smysl pro čistou intonaci a rytmus. Smysl pro rytmus snadno a dobře rozvíjíme častým zařazováním jednoduchých doprovodných nástrojů ke zpěvu žáků.

Vnímání hudby se rozvíjí v celé hudebně-výchovné práci, nejvýrazněji při poslechu hudby. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a soustředit se. Přitom jsou žáci vedeni k tomu, aby vyjadřovali a srovnávali své dojmy z poslechu hudebních skladeb.

Zpěv by se měl stát pro děti přirozenou potřebou pro vyjádření pohody a radosti, a to i v jiných předmětech.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Hudební výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura vymezené v RVP ZV a je úzce spjat se všemi vyučovacími předměty.

Časové vymezení

Ve všech ročnících se hudební výchova vyučuje 1 hodinu týdně.

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Hudební výchova je rozdělen do čtyř částí:

- Vokálních činností - práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu a posilování správných pěveckých návyků
- Instrumentální činností - hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci
- Hudebně pohybové činností - ztvárňování hudby tancem, pohybem a gesty
- Poslechové činností - vnímání hudby ve všech žánrových, stylových i funkčních podobách, analýza a interpretace hudby

Realizovaná průřezová témata

V rámci předmětu Hudební výchova jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Osobností a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

- učitel vede žáky k hlasové hygieně, upevňování a posilování správných pěveckých návyků pomocí dechových cvičení, správného držení těla, správného nasazení tónu
- učitel vhodným výběrem instrumentálních nástrojů orffovské řady vede žáky k samostatným instrumentálním doprovodům písní, dodržování rytmu a tempa
- učitel vede žáky k vytváření vlastních netradičních hudebních nástrojů
- učitel vede žáky k naslouchání hudby pomocí poslechových skladeb a učí žáky vnímat hudební projevy druhých
- učitel zajišťuje žákům návštěvy koncertů a besed o hudbě
- učitel zajišťuje žákům videokazety a odbornou literaturu, aby žák mohl získávat vhled do české hudební kultury i kultury jiných národů
- učitel vede žáky k úctě hudebních projevů ostatních žáků, vzájemné toleranci a pomoci

V hodinách hudební výchovy jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

Kompetence k učení

- seznamujeme žáky se základními návyky a dovednostmi v jednotlivých oblastech hudebních činností
- citlivým přístupem pomáháme rozvíjet kvalitu hlasových a pohybových dovedností
- učíme žáky odstraňovat případné nedostatky
- vedeme žáky k práci s notovým záznamem

Kompetence k řešení problémů

- podněcujeme žáky k hudebnímu projevu
- posilujeme žákovi sebedůvěru při aktivních hudebních činnostech
- kladně ho motivujeme
- poukazujeme na jeho zlepšení

Kompetence komunikativní

- učíme žáky formulovat a vyjadřovat své myšlenky
- učíme žáky naslouchat druhým, diskutovat o problému, prezentovat svůj názor, zvládat komunikaci i spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

- pomáháme žákovi získat pocit potřeby, důležitosti, sebedůvěry
- vedeme žáky k uvědomělému vnímání uměleckých děl

Kompetence občanské

- učíme žáky utvářet si žebříček základních hodnot
- napomáháme žákům orientovat se ve společenských normách chování
- vedeme žáky k pozitivnímu vztahu k uměleckým dílům a kulturnímu dědictví
- vedeme žáky k aktivnímu zapojování do kulturního dění ve škole a v místě bydliště

Kompetence pracovní

- seznamuje žáky se základy hlasové hygieny
- demonstrujeme žákům možnosti práce s lidským hlasem
- učíme žáky správně používat doprovodné nástroje
- vedeme žáky k dodržování vymezených pravidel

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 1. Ročník: 1. -3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>HV-3-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu</p> <p>HV-3-1-02 rytmitizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednodušších hudebních forem</p> <p>HV-3-1-03 využívá jednoduché hudební nástroje k doprovodné hře</p> <p>HV-3-1-04 reaguje pohybem na znějící hudbu, pohybem vyjadřuje tempo, metrum, dynamiku, směr melodie</p> <p>HV-3-1-05 rozlišuje jednotlivé kvality tónů, rozpozná výrazné tempové a dynamické změny v proudu znějící hudby</p> <p>HV-3-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé hudební nástroje, odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů) • Hudební rytmus – písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jednoduchý rytmický doprovod – pomocí Orffových hudebních nástrojů <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rytmické a taneční hry, jednoduché lidové tance <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Rozpozná hudbu vokální, instrumentální; lidský hlas a hudební nástroj 	<p>OSV – Rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického</p> <p>VDO – slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost</p> <p>EV – vztah člověka k přírodě vnímání krásy, hudba v přírodě, příroda v hudbě</p> <p>VMEGS – světová hudba</p> <p>MKV – respektování zvláštností různých etnik</p> <p>MV – vliv médií na každodenní život</p> <p>VV- ilustrace písní, výtvarné vyjádření pohybu, rytmu, melodie</p> <p>TV – hudebně- pohybové činnosti</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 2. Ročník: 4. -5.
-----------------------------------	------------------------------------	--

Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>HV-5-1-01 zpívá na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase či dvojhlas v durových i mollových tóninách a při zpěvu využívá získané pěvecké dovednosti</p> <p>HV-5-1-02 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností (zpěvem, hrou, tancem, doprovodnou hrou) jednoduchou melodii či píseň zapsanou pomocí not</p> <p>HV-5-1-03 využívá na základě svých hudebních schopností a dovedností jednoduché popřípadě složitější hudební nástroje k doprovodné hře i k reprodukci jednoduchých motivů skladeb a písní</p> <p>HV-5-1-04 rozpozná hudební formu jednoduché písně či skladby</p> <p>HV-5-1-05 vytváří v rámci svých individuálních dispozic jednoduché přede hry, mezihry a dohry a provádí elementární hudební improvizace</p> <p>HV-5-1-06 rozpozná v proudu znějící hudby některé z užitých hudebních výrazových prostředků, upozorní na metroritmické, tempové, dynamické i zřetelné harmonické změny</p> <p>HV-5-1-07 ztvárňuje hudbu pohybem s využitím tanečních kroků na základě schopností a dovedností individuálních vytváří pohybové</p>	<p>Vokální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Pěvecký a mluvní projev – pěvecké dovednosti (dýchání, výslovnost, nasazení a tvorba tónů) • Hudební rytmus – písně ve 2/4, 3/4 a 4/4 taktu • Dvojhlas a vícehlas – kánon, lidový dvojhlas • Intonace, vokální improvizace – hudební hry – ozvěna, otázka a odpověď • Záznam vokální hudby – nota, rytmus, notový zápis <p>Instrumentální činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Využití jednoduchých hudebních nástrojů (Orffův instrumentář, zobcové flétny • Rytmizace, melodizace a stylizace, hudební improvizace – tvorba přede hry, mezihry a dohry, hudební doprovod, hudební hry • Čtení a zápis rytmického schématu jednoduchého motivu <p>Hudebně pohybové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Taktování, pohybový doprovod • Pohybové vyjádření hudby <p>Poslechové činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • Kvalita tónů – délka, síla, barva, výška • Vztahy mezi tóny – souzvuk, akord • Hudební výrazové prostředky a hudební prvky – rytmus, melodie, barva, kontrast a gradace, melodie vzestupná a sestupná • Hudební styly a žánry – taneční, pochodová, ukolébavka 	<p>OSV – Rozvoj smyslového vnímání, kreativity, vnímání a utváření mimouměleckého estetického</p> <p>VDO – slušnost, tolerance, aktivita, samostatnost</p> <p>EV – vztah člověka k přírodě vnímání krásy, hudba v přírodě, příroda v hudbě</p> <p>VMEGS – světová hudba</p> <p>MKV – respektování zvláštností různých etnik</p> <p>MV – vliv médií na každodenní život</p> <p>VV- ilustrace písní, výtvarné vyjádření pohybu, rytmu, melodie</p> <p>TV – hudebně- pohybové činnosti</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Období: 2. Ročník: 4. -5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
improvizace		

Charakteristika vzdělávacího předmětu na 2. stupni

Hudební výchova je součástí vzdělávací oblasti Umění a kultura. Vyučuje se v 6.-9. ročníku, vždy 1 hodinu týdně. Předmět je vyučován v odborné učebně.

Hudební výchova vede žáka prostřednictvím *vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností* k porozumění hudebnímu umění, k aktivnímu vnímání hudby a zpěvu a jejich využívání jako svébytného prostředku komunikace

Hudební činnosti jako činnosti vzájemně se propojující, ovlivňující a doplňující rozvíjejí ve svém komplexu celkovou osobnost žáka, především však vedou k rozvoji jeho hudebnosti – jeho hudebních schopností, jež se následně projevují individuálními hudebními dovednostmi – sluchovými, rytmickými, pěveckými, intonačními, instrumentálními, hudebně pohybovými, hudebně tvořivými a poslechovými.

Prostřednictvím těchto činností žák může uplatnit svůj individuální hlasový potenciál při sólovém, skupinovém i sborovém zpěvu, své individuální instrumentální dovednosti při souborové hře a doprovodu zpěvního projevu, své pohybové dovednosti při tanci a pohybovém doprovodu hudby a v neposlední řadě je mu dána příležitost „interpretovat“ hudbu podle svého individuálního zájmu a zaměření.

Obsahem *Vokálních činností* je práce s hlasem, při níž dochází ke kultivaci pěveckého i mluvního projevu v souvislosti s uplatňováním a posilováním správných pěveckých návyků.

Obsahem *Instrumentálních činností* je hra na hudební nástroje a jejich využití při hudební reprodukci i produkci.

Obsahem *Hudebně pohybových činností* je ztvárňování hudby a reagování na ni pomocí pohybu, tance a gest.

Obsahem *Poslechových činností* je aktivní vnímání (percepce) znějící hudby, při níž žák poznává hudbu ve všech jejích žánrových, stylových i funkčních podobách, učí se hudbu analyzovat a interpretovat.

Výchovné a vzdělávací strategie pro rozvoj klíčových kompetencí žáků:

Kompetence k učení

- podle individuálních hudebních schopností a dovedností žáci vyhledávají a třídí informace
- používají obecně užívané hudební termíny
- získané znalosti uvádějí do souvislostí

Kompetence k řešení problémů

- na základě individuální hudební vyspělosti postihují z hudebního proudu znějící skladby významné sémantické prvky, srovnávají je, slovně charakterizují, hledají spojitosti mezi vlastní hudební zkušeností a zkušeností autora předávané hudebním dílem
- samostatně a kriticky přemýšlejí
- žákům je předkládán dostatek námětů k samostatnému zpracování a řešení problémů
- při zadání úkolu žáci rozpoznají problém a hledají nejvhodnější způsob řešení

Kompetence komunikativní

- při práci ve skupině dokáže žák vyjádřit svůj názor, vhodnou formou ho obhájit a tolerovat názor druhých

Kompetence sociální a personální

- efektivně spolupracují, respektují názory jiných
- žáci se učí objektivním přístupem zhodnotit svoji práci i práci ostatních, učí se chápat odlišné kvality svých spolužáků
- učí se respektovat pravidla při práci v týmu, dodržovat je a svou pracovní činností kladně ovlivňovat kvalitu práce

Kompetence občanské

- respektují názor druhých
- chrání a oceňují naše kulturní tradice
- aktivně se zapojují do kulturního dění

Kompetence pracovní

- při samostatné práci jsou žáci vedeni ke koncentraci na pracovní výkon, jeho dokončení a dodržují vymezená pravidla
- žáci si vytvářejí pozitivní vztah k hudebním činnostem

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět:: Hudební výchova	Ročník: 6.
Očekávané -dílčí- výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm.vztahy)
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu (pohybem vyjadřuje pochodový, polkový ,příp. valčíkový rytmus,dokáže pohybem vyjádřit	Hudebně pohybové činnosti pochod, polka (příp. valčík) hra na dirigenta a orchestr (sbor) dramatizace písní	OSV – umění jako prostředek komunikace, estetika mezilidských vztahů TV – krok pochodový, polkový

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 6.
Očekávané -díličí- výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm.vztahy)
obsah písně)		
HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (posiluje své rytmické citění a rytmickou paměť, dokáže vytvořit vlastní rytmické motivy, na základě svých individuálních schopností rytmicky reprodukuje, doprovází jednoduchou píseň)	Instrumentální činnosti jednoduchý doprovod písní s využitím Orffova instrumentáře rytmické ozvěny, rytmické hudební formy – pochod (polka , valčík) analytická práce s písní	
HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku (sluchem rozliší zvuk vybraných hudebních nástrojů a dovede je pojmenovat ,rozliší skladbu vokální a instrumentální ,umí rozlišit lidovou a umělou píseň, melodram, muzikál, operu a operetu, seznámí se s vybranými skladbami, vyjadřuje své pocity, svůj posluchačský zážitek po stránce emocionální, výtvarně interpretuje vybranou skladbu)	Poslechové činnosti poznávání hudebních nástrojů – rozdělení do skupin píseň lidová, umělá vokální a instrumentální skladba melodram muzikál opereta, opera (zejm. česká-B. Smetana, A. Dvořák)	OSV – rozvoj smyslového vnímání, obecná kreativita EGS – vnímání evropské hudeb. kultury , emotivnost, prožitek Vv-ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu EV-citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy Vv-ilustrace písní, výtvarný záznam melodie, rytmu EV-citová stránka osobnosti, láska k přírodě, vnímání krásy
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky	Vokální činnosti intonační cvičení --> vzestupná a sestupná řada tónů, pojmy stupnice, tónina zpěv lidových písní	VDO – rozvíjet kritické myšlení, aktivita, kooperace

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 6.
Očekávané -díličí- výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm.vztahy)
přesně v jednohlasu, příp. i vícehlasu, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého (umí slovně charakterizovat rozdíl mezi stupnicí a tóninou, orientuje se v jednoduchém notovém zápisu)	práce s notovým zápisem říkadlo, píseň – rytmické vyjádření textu písně vyhledávání rytmu v zápisu písně	

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 7.
Očekávané -díličí- výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu i vícehlasu, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého	Vokální činnosti lidové a umělé písně – dynamika melodie, rytmus, obsah píseň jako obraz společnosti (písně pracovní, vojenské, duchovní, milostné, vánoční, svatební...)	MKV – lid. písně jiných národů, poznávání kulturních tradic EV – citlivý přístup k okolní krajině, vnímání krásy přírody
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami (při poslechu využívá získané zkušenosti dokáže postihnout výrazové možnosti hudebních nástrojů rozpozná rozdíly mezi hudbou komorní a symfonickou zařadí vybranou skladbu do	Poslechové činnosti výběr reprezentativních ukázek z různých období baroko – Bach, Vivaldi klasicismus - Mozart, Beethoven romantismus – Chopin, Schubert český romantismus – Smetana, Dvořák	OSV – hudba jako prostředek komunikace EGS – vnímání evropské hudeb. kultury

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 7.
Očekávané -díličí- výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
příslušného období)		
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu</p> <p>(pohybem reaguje na znějící hudbu s využitím jednoduchých gest a tanečních kroků dokáže využít získaných znalostí a dovedností k předvedení jednoduché pohybové kompozice)</p>	<p>Instrumentální činnosti a pohybové činnosti</p> <p>prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk. Roku</p> <p>taktování, taneční kroky (2/4, 3/4) - vlastní pohybové ztvárnění – choreografie</p>	<p>OSV – obecná kreativita, rozvoj smyslového vnímání</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 8.
Očekávané -díličí- výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p> <p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu i vícehlasu, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého (dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu, dle svých možností zpívá intonačně čistě, rytmicky přesně, umí zazpívat lidový dvojhlas, respektuje dynamiku písně, používá k doprovodu jednoduché nástroje,</p>	<p>Vokální činnosti</p> <p>hlasová a rytmická cvičení</p> <p>intervaly</p> <p>zpěv lidových i umělých písní (zřetel k našemu regionu)</p> <p>durové a mollové tóniny notový záznam vokální skladby (akord, dynamika, rytmus, tempo...)</p>	<p>EV – citlivý přístup k přírodě, láska k místu, kde bydlím,...</p> <p>ČJ ,D-lidová slovesnost, kultura jako obraz doby (zřetel k životu v našem regionu)</p> <p>Vv-výtvarné ztvárnění písně</p> <p>MKV – tradice a rozmanitost kultur, původ různých stylů</p> <p>EGS – vnímání evropské a světové kultury</p> <p>OSV- umění jako prostředek komunikace</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 8.
Očekávané -díličí- výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
zná pojem akord,příp. jednoduché kytarové akordy, rozliší durovou a mollovou stupnici		
HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami (seznáme se s charakteristickými prvky džezové hudby, postihuje rytmické, dynamické a výrazové změny v hudebním proudu, rozliší základní vlastnosti tónu, sluchem rozliší melodii vzestupnou a sestupnou, umí pojmenovat vybrané hudební formy)	Poslechové činnosti světová hudba (původ hudby- hudba 20. stol.) různé hud. žánry (reprezent.ukázky- autoři, hudeb, formy, hudba artificiální a nonartificiální)	MV- vnímání autora mediálních sdělení
HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace	Instrumentální činnosti Hud. projekt (např. u příležitosti vánočních nebo jiných oslav, příp.hudeb. výročí): pásmo reprodukované hudby, koled,příp. vlastní instrumentální tvorby prezentace hud. Nástroje přednes	VDO-rozvoj kritického myšlení D-hudba jako obraz doby, tradice křesťanství
HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vypěstlosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu (umí podle individuálních dispozic vytleskat obtížnější rytmus)	Hudebně pohybové činnosti prolínají do ostatních hudebních činností v průběhu celého šk .roku taktování, taneční kroky, vlastní pohybové ztvárnění – choreografie	VDO- aktivita, kooperace

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>HV-9-1-02 uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlasu i vícehlasu, dokáže ocenit kvalitní vokální projev druhého (dodržuje správné pěvecké návyky a hlasovou hygienu poznává nejstarší hudební památky a umí je zařadit do historických souvislostí orientuje se v jednotlivých hudebních obdobích zná charakteristické znaky a umí nalézt souvislosti z jiných oborů umělecké činnosti)</p> <p>HV-9-1-03 reprodukuje na základě svých individuálních hudebních schopností a dovedností různé motivy, témata i části skladeb, vytváří a volí jednoduché doprovody, provádí jednoduché hudební improvizace (podle svých individuálních hudebních dispozic zpívá kultivovaně a pěvecky správně písně různých žánrů)</p>	<p>Vokální činnosti</p> <p>píseň v proměnách století shrnutí učiva z předchozích ročníků. lidové i umělé písně (důraz na dynamiku, melodii, rytmus)</p>	<p>EV – citový vztah k přírodě</p>
<p>HV-9-1-06 orientuje se v proudu znějící hudby, vnímá užité hudebně výrazové prostředky a charakteristické sémantické prvky, chápe jejich význam v hudbě a na základě toho přistupuje k hudebnímu dílu jako k logicky utvářenému celku</p> <p>HV-9-1-07 zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období a porovnává ji z hlediska její slohové a stylové příslušnosti s dalšími skladbami</p> <p>HV-9-1-08 vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění</p>	<p>Poslechové činnosti</p> <p>česká hudba v korespondenci s hudbou evropskou, příp. světovou (významní představitelé jednotlivých období- charakterist. ukázky) čeští skladatelé a interpreti, kteří proslavili českou hudbu v zahraničí</p>	<p>EGS – vnímání evropské hudební kultury, objevujeme Evropu a svět</p> <p>MV- vnímání autora mediálních sdělení</p> <p>OSV- smyslové vnímání Vv- výtvarná interpretace D-hudba jako odraz spol. situace</p>
<p>HV-9-1-01 využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách</p>	<p>Instrumentální a pohybové činnosti</p>	<p>VDO – zásady slušnosti, tolerance, odpovědné chování Samostatné a odpovědné řešení</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Hudební výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
HV-9-1-04 realizuje podle svých individuálních schopností a dovedností písně a skladby různých stylů a žánrů HV-9-1-05 rozpozná některé z tanců různých stylových období, zvolí vhodný typ hudebně pohybových prvků k poslouchané hudbě a na základě individuálních hudebních schopností a pohybové vyspělosti předvede jednoduchou pohybovou vazbu	prolínají do vokálních i poslechových činností během celého školního roku hudební výrazové prostředky hudební nástroje historické a současné	problémů Tv-cvičení s hudbou MKV – tradice a rozmanitost kultur

5.7.2 Výtvarná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu (1. -5. ročník)

Výtvarná výchova jako předmět je součástí procesu rozvoje estetických vztahů žáků ke skutečnosti a k umění.

Výuka výtvarné výchovy vychází především z citového vztahu žáků k zobrazované skutečnosti. Výtvarné činnosti rozvíjejí tvořivost, fantazii, estetické cítění, podněcují a uspokojují potřeby žáků vyjadřovat se k různým tématům, situacím, prožitkům.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Výtvarná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Umění a kultura vymezené v RVP ZV a je úzce spjat se všemi vyučovacími předměty.

Časové vymezení

Hodinová dotace je v 1. -3. ročníku 1 hodina, ve 4. a 5. ročníku 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Výtvarná výchova má komplexní charakter a je rozdělen do tří složek:

- Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu
- Uplatňování subjektivity - vede žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření. Vzdělávacím obsahem tématu

- Ověřování komunikačních účinků umožňuje žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

Realizovaná průřezová témata

V rámci předmětu Výtvarná výchova jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat

- Osobnostní a sociální výchova
- Výchova demokratického občana
- Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
- Multikulturní výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchovy

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách Výtvarné výchovy jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učitel vybírá pro žáky vhodné knižní publikace a reprodukce výtvarných děl, čímž umožňuje žákovi získání širších poznatků daných obsahových témat
- učitel zprostředkovává žákům poznávání různých výtvarných technik a vhodných forem práce, podle zadání učitele žáci vybírají vhodnou techniku a formu práce
- učitel učí žáky naslouchat druhým a vnímat výtvarné projevy druhých, jako nezbytný prvek účinné mezilidské komunikace
- učitel vede žáky ke kritice vlastního díla i díla ostatních
- učitel vede žáky k úctě výtvarných projevů ostatních žáků, vzájemné toleranci a pomoci
- učitel vede žáky k tomu, aby se sami podíleli na výzdobě školy

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k individuálnímu zobrazení vnímané skutečnosti a k volbě vhodných výtvarných technik
- učíme žáky experimentovat s výtvarnými prostředky - barvou, linií, plochou
- Na konkrétních ilustracích knih učíme děti rozlišovat osobité styly jednotlivých autorů

Kompetence k řešení problémů:

- vedeme žáky k využívání získaných dovedností z experimentování s různými výtvarnými materiály
- učíme děti při tvorbě využívat různé umělecké postupy
- motivujeme děti k osobitému tvůrčímu přístupu k zadaným tématům
- učíme děti samostatně rozhodovat o užívání výtvarných technik a postupů

Kompetence komunikativní:

- učíme žáky vyjadřovat své myšlenky prostřednictvím výtvarných činností
- vedeme žáky k porozumění různým druhům výtvarného umění
- vedeme žáky ke komunikaci o svém díle i díle jiných, k vyjádření svých pocitů a nálad

Kompetence sociální a personální:

- učíme děti vnímat, chápat a respektovat výtvarné vyjádření druhých

Kompetence občanské:

- vedeme děti k vnímání, chápání a ochraně národních kulturních tradic a hodnot
- vedeme děti k aktivní účasti na kulturním životě školy a obce

Kompetence pracovní:

- učíme děti udržovat své pracoviště i malířské potřeby v pořádku
- vedeme děti k dokončení započatých činností

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1. Ročník: 1. -3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>VV-3-1-01 rozpoznává a pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření (linie, tvary, objemy, barvy, objekty); porovnává je a třídí na základě odlišností vycházejících z jeho zkušeností, vjemů, zážitků a představ</p> <p>VV-3-1-012 v tvorbě projevuje své vlastní životní zkušenosti; uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, barvy, objekty a další prvky jejich kombinace</p> <p>VV-3-1-03 vyjadřuje rozdíly při vnímání události různými smysly a pro jejich vizuálně obrazné vyjádření volí vhodné prostředky</p> <p>VV-3-1-04 interpretuje podle svých schopností různá vizuálně obrazná vyjádření; odlišné interpretace porovnává se svojí dosavadní zkušeností</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření – linie, tvary, textury – jejich jednoduché vztahy • uspořádání objektů do celků uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti, vzájemného postavení • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly – vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností- manipulace s objekty, pohyb těla a jeho umístění v prostoru <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> • osobní postoj v komunikaci- jeho utváření a zdůvodňování, porovnávání s vlastní interpretací 	<p>OSV sebepoznání a sebepojetí - vzájemné poznávání se ve skupině, pěstování dobrých vztahů kreativita - chápe umění jako prostředek komunikace a osvojování si světa</p> <p>VDO občan, občanská společnost a stát -aktivní postoj v životě</p> <p>Člověk a svět práce – práce s drobným materiálem</p> <p>M – zboží k obchodování -kreslené slovní úlohy</p> <p>ČJ - kreslený příběh - význam slov</p>

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 1. Ročník: 1. -3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
VV-3-1-05 na základě vlastní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil		

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Období: 2. Ročník: 4. -5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>VV-5-1-01 při vlastních tvůrčích činnostech pojmenovává prvky vizuálně obrazného vyjádření; porovnává je na základě vztahů (světlostní poměry, barevné kontrasty, proporční vztahy a jiné),</p> <p>VV-5-1-02 užívá a kombinuje prvky vizuálně obrazného vyjádření ve vztahu k celku: v plošném vyjádření linie a barevné plochy; v objemovém vyjádření modelování a skulpturní postup; v prostorovém vyjádření uspořádání prvků ve vztahu k vlastnímu tělu i jako nezávislý model</p> <p>VV-5-1-03 při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se</p>	<p>Rozvíjení smyslové citlivosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • prvky vizuálně obrazného vyjádření - linie, tvary, textury – jejich jednoduché vztahy • uspořádání objektů do celků - uspořádání na základě jejich výraznosti, velikosti, vzájemného postavení • reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly - vizuálně obrazná vyjádření podnětů hmatových, sluchových, pohybových • smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření - umělecká výtvarná tvorba, fotografie, film, tiskoviny, televize, elektronická media, reklama <p>Uplatňování subjektivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností • typy vizuálně obrazných vyjádření 	<p>OSV sebezpoznání a sebepojetí - vzájemné poznávání se ve skupině, pěstování dobrých vztahů kreativita - chápe umění jako prostředek komunikace a osvojování si světa - rozvíjí nápady, pružnost, tvořivost</p> <p>VDO občan, občanská společnost a stát -aktivní postoj v životě</p> <p>EGS Evropa a svět nás zajímá - objevujeme Evropu a svět - rozvíjí schopnost srovnávat odlišné kulturní a náboženské tradice</p> <p>MKV etnický původ</p>

<p>Oblast: Umění a kultura</p>	<p>Předmět: Výtvarná výchova</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4. -5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>vědomě zaměřuje na projevení vlastních životních zkušeností i na tvorbu vyjádření, která mají komunikační účinky pro jeho nejbližší sociální vztahy</p> <p>VV-5-1-04 nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly; uplatňuje je v plošné, objemové i prostorové tvorbě</p> <p>VV-5-1-05 osobitost svého vnímání uplatňuje v přístupu k realitě, k tvorbě a interpretaci vizuálně obrazného vyjádření; pro vyjádření nových i neobvyklých pocitů a prožitků svobodně volí a kombinuje prostředky (včetně prostředků a postupů současného výtvarného umění)</p> <p>VV-5-1-07 porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření a přistupuje k nim jako ke zdroji inspirace</p> <p>VV-5-1-07 nalézá a do komunikace v sociálních vztazích zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil</p>	<p>- jejich rozlišení, výběr a uplatnění – hračky, objekty, ilustrace textů, volná malba, comics, fotografie, elektronický obraz</p> <ul style="list-style-type: none"> přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením - hledisko jejich vnímání, hledisko jejich motivace <p>Ověřování komunikačních účinků</p> <ul style="list-style-type: none"> osobní postoj v komunikaci - - jeho utváření a zdůvodňování, porovnávání s vlastní interpretací komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření – v komunikaci se spolužáky, rodinnými příslušníky a v rámci skupiny, v níž se žák pohybuje, vysvětlování výsledků tvorby podle svých schopností a zaměření proměny komunikačního obsahu – záměry tvorby a obsahu vlastních vizuálně obrazných vyjádření i děl výtvarného umění 	<p>- poznává a toleruje odlišnosti jiných národnostních skupin - získává informace o různých etnických a kulturních skupinách</p> <p>EV lidské aktivity a problémy životního prostředí - přispívá k utváření zdravého životního stylu</p> <p>MV- vnímání autora mediálních sdělení Fungování a vliv médií ve společnosti</p> <p>Př., VI. – pozorování přírody</p> <p>ČJ – obrazové vyjádření literárních děl</p>

Charakteristika vzdělávacího předmětu na 2.stupni

Výtvarná výchova pracuje s vizuálně obraznými znakovými systémy, které jsou nezastupitelným nástrojem poznávání a prožívání lidské existence. Tvořivý přístup k práci s nimi při tvorbě, vnímání a interpretaci vychází zejména z porovnávání dosavadní a aktuální zkušenosti žáka a umožňuje mu uplatňovat osobně jedinečné pocity a prožitky.

V etapě základního vzdělávání je výtvarná výchova postavena na tvůrčích činnostech – tvorbě, vnímání, interpretaci. Tyto činnosti umožňují rozvíjet a uplatnit vlastní vnímání, citění, myšlení, prožívání, představivost, fantazii, intuici, invenci. K jejich realizaci nabízí výtvarná výchova vizuálně obrazné prostředky nejen tradičně ověřené, ale i nově vznikající v současném výtvarném umění a v obrazových médiích. Tvůrčími činnostmi založenými na experimentování je žák veden k odvaze a chuti uplatnit osobně jedinečné pocity a prožitky a zapojit se na své odpovídající úrovni do procesu tvorby a komunikace.

Obsahem Rozvíjení smyslové citlivosti jsou činnosti, které umožňují žákovi rozvíjet schopnost rozeznávat podíl jednotlivých smyslů na vnímání reality a uvědomovat si vliv této zkušenosti na výběr a uplatnění vhodných prostředků pro její vyjádření.

Obsahem Uplatňování subjektivity jsou činnosti, které vedou žáka k uvědomování si a uplatňování vlastních zkušeností při tvorbě, vnímání a interpretaci vizuálně obrazných vyjádření.

Obsahem Ověřování komunikačních účinků jsou činnosti, které umožňují žákovi utváření obsahu vizuálně obrazných vyjádření v procesu komunikace a hledání nových i neobvyklých možností pro uplatnění výsledků vlastní tvorby, děl výtvarného umění i děl dalších obrazových médií.

V 6. a 7. třídě převažuje hravě experimentální práce s výrazovými prostředky, v 8. a 9. třídě spíše rozumově i fantazijně objevitelské práce jako volné interpretace, parafráze a metafory děl moderních směrů a uměleckých stylů.

Podněty pro vizuální výtvarnou experimentaci pocházejí ze světa poezie, hudby klasické i moderní, zadání výtvarných soutěží a improvizčních podnětů učitele.

Výtvarná tvorba tak reflektuje duchovní svět umění, vědy a techniky, krajiny a životního prostředí, svět dítěte i dospělých.

Kompetence k učení:

- osvojit si základní výtvarné a vizuální prostředky, vedoucí k výtvarně vizuálním výrazům
- herními a experimentálními postupy směřovat k osobitě emocionálnímu projevu
- vytvářet si vizuální paměť a představivost, nacházet a ověřovat si subjektivně citlivé řešení
- porovnávat a hodnotit výsledky svého snažení (verbálně srovnávat výsledky – sebereflexe)

Kompetence k řešení problémů:

- získávání a variování podnětů z výtvarných reprodukcí (interpretace), zážitků (komparace) a podnětů učitele
- rozvíjení a subjektivní měnění materiálního předmětného světa – znaky, symboly a výrazy možného ze skutečného

- estetické vědomí, vedoucí od organizace daných výtvarných prostředků k jejich kombinacím, variacím a modifikacím

Kompetence komunikativní:

- procesuálně postupovat od módních (stylingových) vyjádření k promyšleným moderním (designérským) vyjádřením
- při skupinové nebo týmové práci usilovat o originální esteticko zajímavé řešení

Kompetence sociální a personální:

- usilovat o sebereflexi – jedinečné a subjektivně emocionální řešení si obhájit a být na ně hrdý
- snažit se přinést svoje řešení a citlivě je zapojovat do týmové prováděcí realizace

Kompetence občanské:

- inspirovat se vlivy regionálního umění, folklóru a materiálního světa prostředí
- získávat podněty z oblasti historických slohů a směrů umění, orientovat se na podněty moderního a postmoderního umění i mimouměleckých vlivů (technická a informativní realita = „nová příroda“)
- projevovat estetické a tvůrčí vědomí, respektovat multikulturní tvářnost světa

Kompetence pracovní:

- být zvědavý, objevovat svět experimentací a proměnami forem hmoty, vytvářet a konstruovat studijní artefakty, které mohou vést k velkým dílům a projektům
- rozumově i emočně prožívat svoje snažení, respektovat pozitivní příklady hmotného kulturního bohatství světa, snažit se o svoje osobní přispění světu umění a estetiky

Kompetence oborové

- Výtvarné interpretace stěžejních děl českého a světového výtvarného umění.
- Myšlení a cítění v tvarových zkratkách a barevných nadsázkách – znak, symbol, logotyp
- Fascinace neobvyklými – originálními postupy, náměty, pohledy na svět přírody, člověka, mikrokosmu a makrokosmu.
- Reflexe subjektivních pocitů, nálad, emotivních stavů (vizuální poezie).
- Promyšlení, prožívání a realizace v kombinovaných výtvarných materiálech a postupech – zpětnovazebně pojmenování práce.
- Estetizace prostředí: podíl na adjustaci osobních výtvarných výsledků – úprava, popisování, srovnávání a výběr (výstavy ve školní galerii, OÚ, soutěžích)
- Výtvarně – vizuální principy:
 - a) citlivost
 - b) subjektivnost
 - c) komunikativnost

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření	Komplementární barvy - textura. Symbolika barev, mísení barev, působení barev, vztahy mezi barvami. Kontrast (barevný, světelný).	Např. duha.
Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků	Zvětšování, zmnožování, vrstvení tvarů a linií v ploše i prostoru - horizontála, vertikála, kolmost, střed, symetrie, asymetrie, dominanta.	OSV – rozvoj schopností poznávání
Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření	Kategorizace představ, prožitků, zkušeností, poznatků. Např. masky z Asie, Afriky a Ameriky	MKV -multikulturalita OSV -kreativita
Rozvíjí se v estetickém citění - využívá dekorativních postupů.	Tematické práce - Vánoce, Velikonoce - jak se slaví u nás i v jiných zemích. Písmo, užitá grafika, reklama a propagační prostředky (vitraž z barevných papírů).	EGS - Evropa a svět nás zajímá Cestujeme po Evropě OSV – kooperace
Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazových vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Skládání, dotváření kresbou a barvou. Kategorizace poznatků a uplatnění při vlastní tvorbě a interpretaci. Barevné kompozice geometrických tvarů, tvarová kompozice	OSV -kreativita
Zobrazuje vlastní fantazijní představy a kombinuje výtvarné prostředky a experimentuje s nimi.	Práce s netradičními materiály. Např. proměny všedních předmětů -PET lahve.	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
Vybírá a samostatně vytváří bohatou škálu vizuálně obrazných elementů zkušeností z vlastního vnímání, z představ a poznání. Uplatňuje osobitý přístup k realitě.	Techniky kresby - tužka, perko, uhlí, rudka. Dynamická kresba. Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy.	Např. kruh, koloběh vody, zátiší s jablky, kresba hlavy. EV – vztah člověka k prostředí

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Vybírá a samostatně vytváří jednoduchá díla z vlastního vnímání, z představ a poznání. Užívá vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností.	Různé typy zobrazení (podhledy, rovnoběžné promítání). Praktické ověřování a postupné využívání kompozičních principů (dominanty, vertikála, horizontála)	OSV - rozvoj schopností poznávání
Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností získanými ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie.	Rozvíjení smyslové citlivosti. Přenášení prostoru na plochu. Záznam autentických smyslových zážitků, emocí, myšlenek. Přírodní děje jejich vznik a průběh - bouře, mlha, vichřice, mraky, víry, sopky.	EV-vztah člověka k prostředí OSV – rozvoj schopností poznávání
Správně uplatňuje techniku kresby a zachycuje prostor.	Zdokonalování technik kresby - způsoby stínování, kontrast. Např. kresba zátiší s geometrickými a měkkými tvary.	OSV – rozvoj schopností poznávání
Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Užitá grafika. Písmo – zákonitosti užití grafiky, vizuální komunikace a užití písma v experimentálních činnostech, využívání hotového i volně kresleného písma, styly a druhy písma. Např. orientační tabule	MDV – tvorba mediálního sdělení
Správně užívá techniku malby, využívá texturu, míchá a vrství barvy.	Objemové vyjádření námětu barvami - doplňkové a lomené barvy, barvy podobné a příbuzné. Např. zátiší, mnoho zemí - jeden svět, rozdílné kvality obalu Země.	Z - mapa světa, obal Země MKV – lidské vztahy EV – vztah člověka k prostředí
Umí využívat znalostí o základních, druhotných a doplňkových barvách k osobitému výtvarnému vyjádření.	Správná technika malby - zvládnutí větší plochy. Krajinářské školy 19. stol. Např. kubismus, surrealismus, impresionismus	D - historické souvislosti 2. pol. 19. stol. a přelomu 19. a 20. stol.

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
Orientuje se v grafických technikách.	Linoryt. Tisk z koláže, výšky, plochy, hloubky.	ČJ - ex libris OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
Interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Práce s uměleckým dílem. Renesance, baroko, klasicismus - základní stavební prvky architektury (římsa, okno, portál, sloup, sgrafita, mozaika)	D, ČJ - renesance, baroko, klasicismus, romantismus EGS – Jsme Evropané
K tvorbě užívá některé metody současného výtvarného umění - počítačová grafika, fotografie, video, animace - a učí se s nimi zacházet.	Animovaný film - spolupráce, komunikace. Reklama a propagační prostředky (obaly, plakáty, prostředky doplňkové reklamy, jednotlivé propagační materiály)	MDV – práce v realizačním týmu
Užívá perspektivních postupů.	Lineární perspektiva – sbíhavá.	D - renesance - objev perspektivy Výtvarný projekt - renesance a její doba
Zvládá zachycení pomíjivého okamžiku - skicování.	Práce v plenéru. Krajinomalba, frotáž.	EV – vztah člověka k prostředí

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
VV-9-1-01 Vybírá, vytváří a pojmenovává co nejširší škálu prvků vizuálně obrazových vyjádření a jejich vztahů; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků; variuje různé vlastnosti prvků a jejich vztahů pro získání osobitých výsledků.	Prvky vizuálně obrazového vyjádření. Kresebné a barevné studie -linie, tvar, objem jejich rozvržení v obrazové ploše, v prostoru (podobnost, kontrast, rytmus). Jednoduché plošné kompozice z geometrických i abstraktních tvarů. Zachycení vizuálních zkušeností a zaznamenání podnětů z představ a fantazie. Kresba a malba. Dostupné grafické techniky. Prostorové vytváření v různých materiálech. Prostor pro tvorbu vlastních	OSV –rozvoj schopností poznávání, kreativita EV – příroda – inspirace, příroda – měřítko estetických hodnot

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
	výtvarných technik.	
VV-9-1-02 Užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností získanými ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie,	Uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a v časovém průběhu. Rozvíjení smyslové citlivosti. Souvislost zrakového vnímání s vjemy dalších smyslů. Prostorové vytváření pomocí jednoduchých technik. Např. kresba a malba z představy, kombinované techniky	OSV – člověk a jeho svět, člověk a společnost,
VV-9-1-03 Užívá prostředky pro zachycení jevů a procesů v proměnách a vztazích; užívá techniky současného výtvarného umění (počítačová grafika, fotografie, video, apod.)	Smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření. Zobrazování objektů v časovém a prostorovém průběhu. Např. zachycení procesu lidské činnosti (stavby, montáže, destrukce), proměny živé přírody	OSV – člověk a jeho svět, umění a kultura
VV-9-1-04 Vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření; porovnává a hodnotí jeho účinky s účinky již existujících i běžně užívaných vizuálně obrazových vyjádření	Reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly. Plastická a prostorová tvorba Společná práce na jednom objektu - koordinace, komunikace. Např. společná plastika. Výtvarné experimentování	EV – lidské aktivity a problémy životního prostředí OSV -komunikace
VV-9-1-05 Rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku, v rovině subjektivního účinku a v rovině sociálně utvářeného i symbolického obsahu	Prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností. Výtvarný projev doplňovaný pozorováním skutečnosti. Základní kompoziční principy. Např. shon na ulici - vystřihování a lepení postav a objektů na plochu -společná práce, ilustrace	EV-příroda jako zdroj inspirace výtvarného vytváření
VV-9-1-06 Integruje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků.	Přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením. Rozvíjení prostorového vidění vyjadřování na základě pozorování prostorových jevů a vztahů (rovnoběžné zobrazování, perspektivních jevy v uměleckých dílech. Např. vynález století - fantastický stroj technický výkres.	MDV – tvorba mediálního sdělení
VV-9-1-07 Porovnává na konkrétních příkladech různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření; Vysvětluje své postoje k nim s vědomím osobní, společenské a kulturní	Typy k vizuálně obrazným vyjádřením. Elementárního chápání odlišnosti uměleckého vyjadřování skutečnosti od vnějšího optické podoby světa na základě poznávání a srovnávání v prostředí současného i historického	EV-příroda jako zdroj inspirace pro vytváření uměleckých hodnot MKV- vnímat s pochopením kulturní odlišnosti

Oblast: Umění a kultura	Předmět: Výtvarná výchova	Ročník: 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Mezipředmětové vztahy, průřezová témata
podmíněnosti svých budoucích soudů.	výtvarného umění. Poznávání různých způsobů uměleckého vyjadřování, orientace ve výtvarných principech, vnímání estetické stránky předmětů	
VV-9-1-08 Ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazových vyjádření v sociálních vztazích; nalézá vhodnou formu pro jejich prezentaci	Osobní postoj v komunikaci. Komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření. Proměny komunikačního obsahu. Elementární poučení o teorii barev, barevné kompozici. Řešení úkolů dekorativního charakteru. Seznámení s funkcí písma (písmo jako dekorativní prvek). Základní tvary lineárního písma a jeho řazení, řazení prvků v tvarové a barevné kompozici	MDV-vnímání znakové komunikace

5.8 Člověk a zdraví

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví je vymezena a realizována v souladu s věkem žáků ve vzdělávacích oborech Rodinná výchova (pouze na 2. stupni) a Tělesná výchova, do níž je zahrnuta i zdravotní tělesná výchova.

5.8.1 Rodinná výchova

Charakteristika předmětu

Předmět vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný. Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě i k osvojování účelného chování při ohrožení v každodenních rizikových situacích i při mimořádných událostech. Předmět rodinná výchova obsahuje výchovu k mezilidským vztahům a je velmi úzce propojen průřezovým tématem Osobnostní a sociální výchova. Žáci si rozšiřují a prohlubují poznatky o sobě i vztazích mezi lidmi, partnerských vztazích, manželství a rodině, škole a společenství vrstevníků. Rodinná výchova vede žáky k poznávání zdraví jako důležité hodnoty v kontextu dalších životních hodnot a klade důraz na pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Vzdělávání v této vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí žáků tím, že vede žáky k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

- pochopení zdraví jako vyváženého vztahu tělesné, duševní i sociální pohody
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů při ovlivňování zdraví v denním režimu
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví ve škole i v obci

Kompetence k učení

Učitel:

- vede žáky k využívání efektivních způsobů učení
- pomáhá žákům vyhledávat a třídít informace využívané v procesu učení
- motivuje žáky k poznávání smyslu a cíle učení
- vede je k pozitivnímu vztahu k učení, k posouzení vlastního pokroku, k určení překážky či problému bránícímu učení
- pomáhá žákům kriticky zhodnotit výsledky svého učení
- vede žáky k užívání správné terminologie a symboliky

Žáci:

- vyhledávají a třídí informace a na základě jejich pochopení, propojení a systematizace je efektivně využívají v procesu učení, tvůrčích činnostech a praktickém životě
- operují s obecně užívanými termíny, znaky a symboly, uvádí věci do souvislostí
- propojují do širších celků poznatky z různých vzdělávacích oblastí a na základě toho si vytváří komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy

Kompetence k řešení problémů:

Učitel:

- umožňuje žákům vnímat nejrůznější problémové situace ve škole i mimo ni, rozpoznat a pochopit problém, přemýšlet o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlet způsob řešení problému a využívat k tomu vlastního úsudku a zkušeností
- pomáhá žákům kriticky myslet, činit uvážlivá rozhodnutí, být schopen je obhájit, uvědomit si zodpovědnost za svá rozhodnutí a umět výsledky svých činů zhodnotit
- zařazuje metody, při kterých žáci sami docházejí k závěrům a řešením
- vede ke kritickému myšlení a logickému uvažování

Žáci:

- vyhledávají informace vhodné k řešení problému, nachází jejich shodné, podobné a odlišné znaky, využívají získané vědomosti a dovednosti
- samostatně řeší problémy; volí vhodné způsoby řešení
- kriticky myslí, činí uvážlivá rozhodnutí, jsou schopni je obhájit

Kompetence komunikativní:

Učitel:

- zařazuje do výuky diskuzi - klade důraz na to, aby žák naslouchal promluvám druhých lidí, porozuměl jim, vhodně na ně reagoval, účinně se zapojoval do diskuse, obhajoval svůj názor a vhodně argumentoval
- vede žáky přesnému a výstižnému vyjadřování
- vede k využívání informačních a komunikačních prostředků

Žáci:

- formulují a vyjadřují své myšlenky a názory v logickém sledu, vyjadřují se výstižně, souvisle a kultivovaně v písemném i ústním projevu
- účinně se zapojují do diskuse, obhajují svůj názor a vhodně argumentují
- využívají informační a komunikační prostředky a technologie pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální:

Učitel:

- vybízí žáky, aby se podíleli na utváření příjemné atmosféry v kolektivu lidí
- vede žáky k tomu, aby na základě ohleduplnosti a úcty při jednání s druhými lidmi přispívali k upevnování dobrých mezilidských vztahů
- pomáhá žákům vytvářet si pozitivní představu o sobě samém, která podporuje jeho sebedůvěru a samotný rozvoj

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- odmítají útlak a hrubé zacházení, uvědomují si povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí
- účinně spolupracují ve skupině
- podílí se na utváření příjemné atmosféry v týmu

Kompetence občanské

Učitel:

- vede žáky k tomu, aby brali ohled na druhé
- pěstuje v žácích vztah k tradicím, národnímu, historickému a kulturnímu dědictví
- reflektuje při výuce společenské i přírodní dění

Žáci:

- respektují přesvědčení druhých lidí, váží si jejich vnitřních hodnot, jsou schopni vcítit se do situací ostatních lidí
- chápou základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy
- respektují, chrání a oceňují naše tradice a kulturní i historické dědictví

Kompetence pracovní

Učitel:

- umožňuje žákům vzájemně si radit a pomáhat při práci
- vede žáky k využívání znalostí v běžné praxi

Žáci:

- dodržují vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky
- využívají svých znalostí v běžné praxi

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Rodinná výchova	Období: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
VZ-9-1-01 respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě	Vztahy mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> • kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství 	OSV – Sebepoznání a sebepojetí
VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny, třídy, spolu) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy mezi lidmi <ul style="list-style-type: none"> • pravidla soužití v prostředí komunity. • rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek 	OSV – Mezilidské vztahy, komunikace a kooperace
VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví	Zdravý způsob života a péče o zdraví <ul style="list-style-type: none"> • výživa a zdraví • zásady zdravého stravování • pitný režim • vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví • tělesná a duševní hygiena • denní režim, zásady 	OSV – Seberegulace a sebeorganizace činností a chování

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Rodinná výchova	Období: 6.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
	<p>osobní, intimní a duševní hygieny, otužování, vyváženost pracovních a odpočinkových aktivit</p> <ul style="list-style-type: none"> ochrana před přenosnými chorobami, základní cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě 	
<p>VZ-9-1-10 samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím.</p> <p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt. Uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi.</p> <p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví.</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> stres a jeho vztah ke zdraví kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresových reakcí a k posilování duševní odolnosti rizikové chování (alkohol, aktivní a pasivní kouření) těžké životní situace a jejich zvládnání zneužívání, šikana a jiné projevy násilí komunikace se službami odborné pomoci, bezpečné chování a komunikace, komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení manipulativní reklama a informace, reklamní vlivy 	<p>OSV – Psychohygiena – Seberegulace a sebeorganizace činností a chování</p>
<p>VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví.</p> <p>VZ-9-1-09 dobrovolně se podílí na programech podpory zdraví v rámci školy a obce.</p>	<p>Hodnota a podpora zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví 	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Rodinná výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>VZ-9-1-01 přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů</p> <p>VZ-9-1-02 vysvětlí role členů komunity (rodiny) a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví</p> <p>VZ-9-1-11 kultivovaně se chová k opačnému pohlaví</p>	<p>Vztahy mezi lidmi a formy soužití</p> <ul style="list-style-type: none"> láska, vztahy ve dvojici, partnerské vztahy, manželství a rodičovství 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Poznávání lidí Mezilidské vztahy Komunikace Hodnoty, postoje, praktická etika <p>Občanská výchova</p>
<p>VZ-9-1-03 vysvětlí na příkladech přímé souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím</p> <p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k vlastnímu dospívání</p> <p>VZ-9-1-11 respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje</p> <p>VZ-9-1-12 respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou, morálkou a pozitivními životními cíli, chápe význam zdrženlivosti v dopívání a odpovědného sexuálního chování</p>	<p>Změny v životě člověka a jejich reflexe</p> <ul style="list-style-type: none"> dětství, puberta, dospívání – tělesné, duševní a společenské změny sexuální dospívání a reprodukční zdraví – zdraví reprodukční soustavy - sexualita jako součást formování osobnosti reprodukční zdraví, zdrženlivost, předčasná sexuální zkušenost, promiskuita, problémy těhotenství a rodičovství mladistvých, poruchy pohlavní identity 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Sebezpoznání a sebepojetí Seberegulace a sebeorganizace Řešení problémů a rozhodovací zkušenosti Hodnoty, postoje, praktická etika
<p>VZ-9-1-07 dává do souvislosti složení stravy s způsobem stravování s rozvojem civilizačních nemocí a v rámci svých možností uplatňuje zdravé stravovací návyky</p> <p>VZ-9-1-08 uplatňuje osvojené preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými a jinými chorobami, svěřá se se základním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc</p> <p>VZ-9-1-09 projevuje odpovědný vztah k sobě samému, k pravidlům zdravého</p>	<p>Zdravý způsob života a péče o zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> vlivy vnějšího a vnitřního prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota tělesná a duševní hygiena, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim dne choroby přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty ochrana před chronicky nepřenosnými chorobami a před 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Rozvoj schopností poznávání Seberegulace a sebeorganizace Sebezpoznávání a sebepojetí Organizace vlastního času EV Základní podmínky života Vztah člověka k prostředí <p>Zeměpis Přírodopis</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Rodinná výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
životního stylu	<p>úrazy</p> <ul style="list-style-type: none"> preventivní léčebná péče, odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci 	
<p>VZ-9-1-04 posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých a vyvozuje z nich osobní odpovědnost ve prospěch aktivní podpory zdraví</p> <p>VZ-9-1-13 uvádí do souvislosti zdravotní psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životní perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě i druhým</p> <p>VZ-9-1-14 vyhodnotí na základě svých znalostí a zkušeností možný manipulativní vliv sekt, uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi</p> <p>VZ-9-1-15 projevuje odpovědné chování v situacích ohrožení zdraví, osobního bezpečí, v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc</p> <p>VZ-9-1-16 uplatňuje adekvátní způsoby chování a ochrany v modelových situacích ohrožení, nebezpečí</p>	<p>Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence</p> <ul style="list-style-type: none"> autodestruktivní závislosti (bezpečnost v dopravě) zbraně, nebezpečné látky, předměty, dopink ve sportu, trestná činnost, kriminalita mládeže sexuální kriminalita, formy sexuálního zneužívání dětí dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví – bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při běžných činnostech, bezpečnost v dopravě, rizika silniční a železniční dopravy, vztahy mezi účastníky silničního provozu včetně zvládnání agresivity, znalost pravidel bezpečného provozu, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) působení sekt klasifikace mimořádných událostí, varovný signál a jiné způsoby varování, základní úkoly ochrany obyvatelstva, evakuace, činnost po mimořádné události, prevence vzniku mimořádných událostí, nebezpečný internet, násilné 	<p>OSV</p> <ul style="list-style-type: none"> Komunikace Mezilidské vztahy Hodnoty, postoje, praktická etika Řešení problémů a rozhodovací dovednosti a zkušenosti <p>Občanská výchova</p> <p>Český jazyk – literatura s problematikou závislostí</p> <p>Výtvarná výchova</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Rodinná výchova	Ročník: 8.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
	chování <ul style="list-style-type: none"> • nebezpečí komunikace prostřednictvím elektronických médií 	
VZ-9-1-03 vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví VZ-9-1-05 usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví VZ-9-1-06 vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm v kruhu vrstevníků, rodiny i v nejbližším okolí	Hodnota a podpora zdraví <ul style="list-style-type: none"> • podpora zdraví a její formy – prevence a intervence, působení na změnu kvality prostředí a chování jedince • celostní pojetí člověka ve zdraví a nemoci – složky zdraví a jejich interakce, základní lidské potřeby a jejich hierarchie • odpovědnost jedince za zdraví 	
VZ-9-1-01 přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů	Osobnostní a sociální rozvoj <ul style="list-style-type: none"> • stanovení osobních cílů a postupných kroků k jejich dosažení • mezilidské vztahy, komunikace a kooperace – respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, aktivní naslouchání, dialog, efektivní a asertivní komunikace a kooperace v různých situacích, dopad vlastního jednání 	OSV – Sebepoznání a sebepojetí – Seberegulace a sebeorganizace – Komunikace – Mezilidské vztahy – Poznávání lidí – Kooperace a kompetice – Řešení problémů a rozhodovací dovednosti

5.8.2 Tělesná výchova

Charakteristika vyučovacího předmětu (1. - 5. ročník)

Učební předmět Tělesná výchova vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Tělesná výchova je nejdůležitější formou pohybového učení a pohybové kultivace žáků jako motivace pro zdravotní, rekreační, kondiční a sportovní využití pohybu v režimu školy i mimo školu.

Žáci si osvojují nové pohybové dovednosti, využívají různé sportovní náčiní a náradí. Jsou vedeni k poznání vlastních pohybových možností a zájmů, k poznání konkrétních účinků pohybových činností na tělesnou zdatnost, duševní a psychickou pohodu.

Žáci se učí uplatňovat osvojené pohybové dovednosti v různém prostředí, zvykají si na rozličné sociální role, které vyžadují spolupráci, tvořivost, překonávání zábran, objektivnost, rychlé rozhodování, organizační schopnosti i nutnou míru zodpovědnosti za zdraví své i spolužáků. Poznávají i zdravotní a pohybová omezení, učí se jim rozumět, respektovat je u sebe i u jiných a aktivně je využívat nebo cíleně ovlivňovat.

Žáci jsou vedeni od spontánního pohybu k řízené pohybové činnosti a zpět k pravidelné seberealizaci v oblíbeném sportu nebo v jiné pohybové aktivitě.

Do pravidelných hodin TV se zařazují prvky ze zdravotní TV – vyrovnávací cviky zaměřené na uvolnění a protažení jednotlivých svalových skupin, koordinační cvičení, cvičení na podporu správného držení těla, dále kondiční cvičení zaměřená na rychlost, pohyblivost, obratnost a vytrvalost.

Obsahové vymezení

Vzdělávací obsah je rozdělen na 3 tématické okruhy:

- Činnosti ovlivňující zdraví
- Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
- Činnosti podporující pohybové učení

.

Časové vymezení

Vyučovací předmět má v každém ročníku časovou dotaci 2 hodiny týdně.

Organizační vymezení

Výuka probíhá převážně v tělocvičně a na školním hřišti.

Do výuky Tělesné výchovy ve 2. a 3. ročníku je zařazen plavecký výcvik.

Podle zájmu je pro žáky 3. až 5. ročníku zařazena výuka lyžování v Němčičkách.

Žáci se zapojují do sportovních akcí v rámci školy i regionu

Realizovaná průřezová témata

V předmětu Tělesná výchova jsou realizována tato průřezová témata:

- Osobnostní a sociální výchova
- Environmentální výchova
- Mediální výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

Tělesná výchova směřuje k tomu, aby žák lépe poznal vlastní pohybové možnosti a zájmy a aby se dále rozvíjel v oblasti pohybových dovedností.

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání
- radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí

- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Výchovné a vzdělávací strategie

Na úrovni vyučovacího předmětu Tělesná výchova využíváme pro utváření a rozvoj daných klíčových kompetencí tyto postupy:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k zodpovědnosti za jejich zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty
- vedeme žáky k tomu, aby si osvojili nové pohybové dovednosti, kultivovali svůj pohybový projev i správné držení těla a postupně usilovali o optimální rozvoj zdravotně orientované zdatnosti
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnosti a dovednosti
- uplatňujeme individuální přístup k žákovi, přihlížíme k jeho schopnostem a klademe přiměřené nároky
- při hodnocení používáme ve zřetelné převaze prvky pozitivní motivace

Kompetence k řešení problémů

- podporujeme týmovou spolupráci při řešení problémů.
- podporujeme žáky v tom, aby pozitivně prožívali osvojené pohybové činnosti a využívali je jako prostředek k překonávání aktuálních negativních tělesných či duševních stavů.

Kompetence komunikativní

- klademe důraz na kultivovaný projev žáků i učitelů
- netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy chování žáků, zaměstnanců školy i rodičů
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd, ročníků, věkových kategorií
- vedeme žáky k pozitivní prezentaci a reprezentaci svojí osoby a svojí školy na veřejnosti
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- důsledně vyžadujeme dodržování pravidel stanovených ve školním řádu, v řádech odborných pracoven
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu "fair play"

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech, učíme je vnímat vzájemné odlišnosti jako podmínku efektivní spolupráce
- rozvíjíme schopnost žáků zastávat v týmu různé role
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně potřebují
- učíme žáky k tomu, aby si uvědomovali význam sociálních vztahů a rolí ve sportu a v jiných pohybových aktivitách a uměli je využít pro hodnotné pohybové využití i přátelské mezosobní vztahy

Kompetence občanské

- vedeme žáky k aktivní ochraně jejich zdraví a k ochraně životního prostředí
- nabízíme žákům vhodné pozitivní aktivity (kulturní, sportovní, rekreační apod.) jako protipól nežádoucím sociálně patologickým jevům
- v hodnocení žáků (ve zřetelné převaze) uplatňujeme prvky pozitivní motivace
- jsme vždy připraveni komukoliv z žáků podat pomocnou ruku

Kompetence pracovní

- vyhledáváme možná rizika při pohybových činnostech a hledáme cestu jejich minimalizace
- vytváříme podnětné a tvořivé pracovní prostředí
- učíme žáky dodržovat, organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečně sportovní či jiné pohybové činnosti ve známém i méně známém prostředí

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. Ročník: 1. -3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>TV-3-1-01 spojuje pravidelnou každodenní pohybovou činnost se zdravím a využívá nabízené příležitosti</p> <p>TV-3-1-02 zvládá v souladu s individuálními předpoklady jednoduché pohybové činnosti jednotlivce nebo činnosti prováděné ve skupině; usiluje o jejich zlepšení</p> <p>TV-3-1-03 spolupracuje při jednoduchých týmových pohybových činnostech a soutěžích</p>	<p>Činnosti ovlivňující zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla, průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktická využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV hygiena pohybových činností a 	<p>OSV sebezpoznání a sebepojetí seberegulace a sebeorganizace mezilidské vztahy pečuje o dobré vztahy komunikace dovednosti řešení problému</p> <p>EVM vztah člověka a prostředí</p> <p>Prvouka- Člověk a jeho zdraví</p> <p>HV – hudebně pohybové činnosti</p>

<p>Oblast: Člověk a zdraví</p>	<p>Předmět: Tělesná výchova</p>	<p>Období: 1. Ročník: 1. -3.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>TV-3-1-04 uplatňuje hlavní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorech školy</p> <p>TV-3-1-05 reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci</p>	<p>cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech <p>bezpečnost v tělocvičně, na hřišti, v šatnách, při přípravě a ukládání nářadí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry netradiční pohybové hry a aktivity pohybové hry s různým zaměřením • základy gymnastiky přípravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním, cvičení na nářadí • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti cvičení s rytmickým doprovodem, vyjádření rytmu a melodie pohybem, jednoduché tance • přípravné úpoly přetahy a přetlaky • základy atletiky rychlý běh, skok do dálky, hod míčkem • základy sportovních her manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, spolupráce ve hře, přípravné hry • plavání základní plavecké dovednosti prvky sebezáchrany, bezpečnosti • lyžování a bruslení – podle zimních podmínek hry na sněhu a ledě <p>Činnosti podporující pohybové učení</p> <ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV základní tělocvičné názvosloví smluvené povely a signály • organizace při TV 	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 1. Ročník: 1. -3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
	základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí <ul style="list-style-type: none"> • zásady jednání a chování fair play • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží 	
ZTV-3-1-01 uplatňuje správné způsoby držení těla v různých polohách a pracovních činnostech; zaujímá správné základní cvičební polohy ZTV-3-1-02 zvládá jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením	Zdravotní tělesná výchova <ul style="list-style-type: none"> • zásady správného držení těla • dechová cvičení • prevence úrazů • pohybový režim • nevhodná cvičení a činnosti 	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2. Ročník: 4. -5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
TV-5-1-01 podílí se na realizaci pravidelného pohybového režimu; uplatňuje kondičně zaměřené činnosti; projevuje přiměřenou samostatnost a vůli po zlepšení úrovně své zdatnosti TV-5-1-02 zařazuje do pohybového režimu korektní cvičení, především v souvislosti s jednostrannou zátěží nebo vlastním svalovým oslabením TV-5-1-03 zvládá v souladu	Činnosti ovlivňující zdraví <ul style="list-style-type: none"> • význam pohybu pro zdraví pohybový režim žáků, délka a intenzita pohybu • příprava organismu příprava organismu před pohybovou činností, uklidnění po zátěži, napínací a protahovací cvičení • zdravotně zaměřené činnosti správné držení těla, správné zvedání zátěže průpravná, kompenzační, relaxační cvičení a jejich praktická využití • rozvoj různých forem rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti, koordinace pohybu • hygiena při TV 	OSV rozvoj schopností poznávání sebepoznání a sebepojetí psychohygiena mezilidské vztahy komunikace řešení problémů a rozhodovací dovednosti učí se řešit konfliktní situace EVM základní podmínky života vztah člověka a prostředí MV vnímání autora mediálních sdělení

<p>Oblast: Člověk a zdraví</p>	<p>Předmět: Tělesná výchova</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4. -5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty osvojených pohybových her</p> <p>TV-5-1-04 uplatňuje pravidla hygieny a bezpečného chování v běžném sportovním prostředí; adekvátně reaguje v situaci úrazu spolužáka</p> <p>TV-5-1-05 jednoduše zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyny k vlastnímu provedení pohybové činnosti</p> <p>TV-5-1-06 jedná v duchu fair play. Dodržuje pravidla her a soutěží, pozná a označí zjevné přestupky proti pravidlům a adekvátně na ně reaguje; respektuje při pohybových činnostech opačné pohlaví</p> <p>TV-5-1-07 užívá při pohybové činnosti základní osvojované tělocvičné názvosloví; cvičí podle jednoduchého nákresu, popisu cvičení</p> <p>TV-5-1-08 zorganizuje nenáročnou pohybovou činnost a soutěže na úrovni třídy</p> <p>TV-5-1-09 změří základní pohybové výkony a porovná je s předchozími výsledky</p> <p>TV-5-1-10 orientuje se v informačních zdrojích a</p>	<p>hygiena pohybových činností a cvičebního prostředí, vhodné oblečení a obutí pro pohybové aktivity</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečnost při pohybových činnostech <p>bezpečnost v tělocvičně, na hřišti, v šatnách, při přípravě a ukládání náradí, náčiní a pomůcek, první pomoc v podmínkách TV</p> <p>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností</p> <ul style="list-style-type: none"> • pohybové hry • netradiční pohybové hry a aktivity • pohybové hry s různým zaměřením • základy gymnastiky • průpravná cvičení, akrobacie, cvičení s náčiním, cvičení na náradí • rytmické a kondiční formy cvičení pro děti • kondiční cvičení s hudbou • cvičení s rytmickým doprovodem, vyjádření rytmu a melodie pohybem, jednoduché tance • průpravné úpoly • přetahy a přetlaky • základy atletiky • rychlý běh, motivovaný rychlý běh, skok do dálky nebo do výšky, hod míčkem • základy sportovních her • manipulace s míčem, pálkou či jiným herním náčiním odpovídající velikosti a hmotnosti, herní činnosti jednotlivce, spolupráce ve hře, průpravné hry, utkání podle zjednodušených pravidel minisportů • lyžování a bruslení – podle zimních podmínek • hry na sněhu a ledě • základy lyžování a bruslení <p>Činnosti podporující pohybové učení</p>	<p>HV – rytmus, melodie, hudba</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 2. Ročník: 4. -5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>pohybových aktivitách a sportovních akcích ve škole i v místě bydliště; samostatně získá potřebné informace</p> <p>TV-5-1-11 adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá v souladu s individuálními předpoklady základní plavecké dovednosti</p> <p>TV-5-1-12 zvládá v souladu s individuálními předpoklady vybranou plaveckou techniku, prvky sebezáchrany a bezpečnosti</p>	<ul style="list-style-type: none"> • komunikace v TV • základní tělocvičné názvosloví smluvené povely a signály • organizace při TV • základní organizace prostoru a činností ve známém prostředí • zásady jednání a chování fair play • olympijské ideály a symboly • pravidla zjednodušených osvojovaných pohybových činností her, závodů, soutěží • měření a posuzování pohybových dovedností • měření výkonů • základní pohybové testy • zdroje informací o pohybových činnostech 	
<p>ZTV-5-1-01 zařazuje pravidelně do svého pohybového režimu speciální vyrovnávací cvičení související s vlastním oslabením v optimálním počtu opakování</p> <p>ZTV-5-1-02 zvládá základní techniku speciálních cvičení; koriguje techniku cvičení podle pokynů učitele</p> <p>ZTV-5-1-03 upozorní samostatně na činnosti (prostředí), které jsou v rozporu s jeho oslabením</p>	<p>Zdravotní tělesná výchova</p> <ul style="list-style-type: none"> • zásady správného držení těla • dechová cvičení • prevence úrazů • pohybový režim • nevhodná cvičení a činnosti • základy speciálních cvičení • základní cvičební polohy • základní technika cvičení 	

Charakteristika vzdělávací oblasti na 2. stupni

Vzdělávání v dané vzdělávací oblasti směřuje k utváření a rozvíjení klíčových kompetencí tím, že vede žáka k:

- poznávání zdraví jako nejdůležitější životní hodnoty

- pochopení zdraví jako vyváženého stavu tělesné, duševní i sociální pohody a k vnímání
- radostných prožitků z činností podpořených pohybem, příjemným prostředím a atmosférou příznivých vztahů
- poznávání člověka jako biologického jedince závislého v jednotlivých etapách života na způsobu vlastního jednání a rozhodování, na úrovni mezilidských vztahů i na kvalitě prostředí
- získávání základní orientace v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- využívání osvojených preventivních postupů pro ovlivňování zdraví v denním režimu, k upevnování způsobů rozhodování a jednání v souladu s aktivní podporou zdraví v každé životní situaci i k poznávání a využívání míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- propojování zdraví a zdravých mezilidských vztahů se základními etickými a morálními postoji, s volným úsilím atd.
- chápání zdatnosti, dobrého fyzického vzhledu i duševní pohody jako významného předpokladu pro výběr partnera i profesní dráhy, pro uplatnění ve společnosti atd.
- aktivnímu zapojování do činností podporujících zdraví a do propagace zdravotně prospěšných činností ve škole i v obci

Kompetence k učení

- Poznávání vlastních pohybových schopností a jejich individuální rozvoj,
- prožívání souvislostí mezi tělesnou kondicí a psychickou podobou,
- systematické sledování vývoje vlastní fyzické zdatnosti.

Kompetence k řešení problémů

- Přemýšlení o problému při ovládnutí cviku, sportovního prvku a hledání tréninkové cesty k jeho odstranění,
- hledání vhodné tematiky v individuálních i kolektivních sportech.

Kompetence komunikativní

- Vyslechnutí a přijetí pokynů vedoucího družstva,
- otevírání prostoru diskusi o taktice družstva,
- pořizování záznamů a obrazových materiálů ze sportovních činností a jejich prezentace.

Kompetence sociální a personální

- Dodržování pravidel fair play,
- prezentace a podpora myšlenek olympijského hnutí,
- rozvoj spolupráce uvnitř kolektivu sportovního družstva,
- rozdělování a přijímání úkolů v rámci sportovního družstva.

Kompetence občanské

- Podpora aktivního sportování,
- objasnění a podání příkladů potřeby dodržování hygieny při tělesných aktivitách,

- první pomoc při úrazech lehčího charakteru,
- emoční i věcné seznámení se škodlivostí používání drog a jiných škodlivin.

Kompetence pracovní

- Příklady nutnosti dodržování pravidel ve sportu, v celém životě,
- vyhledávání možných rizik při pohybových činnostech a hledání cest jejich minimalizace,
- zpracování a prezentace naměřených výkonů

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresových situacím		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí)	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
	rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdravím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší Dává do souvislosti zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek a životního perspektivu mladého člověka, uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a náradí	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygienu
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje v soutěži, hře, při rekreačních činnostech	pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech	turistika + pobyt v přírodě (v případě zotavovacího pobytu) sportovní hry vybíjená – taktika, rozhodnost, pohotovost košíková – správný postoj při přihrávce, driblíng pravou, levou rukou bez očního kontaktu s balonem, driblíngová abeceda)kroužení míčem okolo těla, osmička mezi nohama,	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěžích, při rekreačních činnostech	prohazování) doplňkové sport. hry – minikopaná, florbal, baseball průpravná cvičení	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	lyžování v případě zájmu zákon. zástupců žáků bude škola zařazovat týden. kurz	
	sportovní hry přehazovaná – přehození míče přes síť, rychlá a přesná přihrávka, prudké odehrání míče do soupeřova pole ve výskoku (smeč) jednoruč i obouruč	
	košíková – dvojtakt, střelba na koš, driblíng se slalomem, nácvik herní činnosti, obranný pohyb	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních	odbíjená – nácvik přihrávek vrchem, odbíjení spodem	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj – kooperace a kompetence
	doplňkové sportovní hry – minikopaná, florbal, baseball, průpravná cvičení	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>činnostech posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p>	atletika	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - komunikace</p>
	rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, hody kriketovým míčem, skok do dálky	
	skok do výšky (flopem) kruhy – kotoul vpřed a vzad, houpání, rotace kolem své osy rychlé starty (ze stoje, ze sedu, z lehu) gymnastika – kotoul vpřed a vzad, stoj na rukou se záchranou, přeskok kozy v základní výšce akrobacie – kotoul plavmo přes lavičku nebo nízkou švédskou bednu do molitanových žíněnek	
	hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzpor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad	
	šplh na laně a tyči	
	moderní gymnastika – cvičení s míčem, švihadlem	
	úpoly – význam úponových sportů pro sebeobranu a brannost, přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střehové postoje, sebeobrana (držení soupeře na zemi, obrana proti škrcení), pády (vpřed, vzad, stranou)	
	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem – základy rytmické gymnastiky (pohyb. školení zaměřená na ovládnutí těla a jeho částí podle daného rytmu), soulad pohybu s hudbou (cvičení bez náčiní)	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 6. – 7.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech</p> <p>posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny</p> <p>užívá osvojované názvosloví na úrovni cvičence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu</p> <p>dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji</p> <p>rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora</p> <p>sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí</p> <p>zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže</p>	<p>sebehodnocení v dané pohybové činnosti</p> <p>zná a dodržuje pravidla dané pohybové činnosti, sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny</p> <p>komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)</p> <p>týmová hra dle pravidel či dohodnutých pravidel</p> <p>pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli</p> <p>statistická zjištění – měření délky, rychlosti, výšky, práce se stopkami, pásmem</p> <p>aktivní (samostatná) organizace prostoru a pohyb. činností</p>	<p>Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - komunikace</p> <p>Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti</p>

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
aktivně vstupuje do organizace svého pohybového režimu, některé pohybové činnosti zařazuje pravidelně a s konkrétním účelem	správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost, správné zapojení dechu	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – sebepoznání a sebepojetí
samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky a sociální dovednosti k regeneraci organismu, překonání únavy a předcházení stresových situacím		
usiluje o zlepšení své tělesné zdatnosti; z nabídky zvolí vhodný rozvojový program	celkové posilování svalového aparátu (prevence a korekce jednostranného zatížení a svalových dysbalancí), rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientovaná zdatnost	
samostatně se připraví před pohybovou činností a ukončí ji ve shodě s hlavní činností – zatěžovanými svaly	žák je schopen individuálního rozcvičení, strečink celého těla před a po ukončení hodiny, na závěr hodiny uvolnění nejzatíženějších partií těla	
odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se sportovní etikou a zdarvím; upraví pohybovou aktivitu vzhledem k údajům o znečištění ovzduší	drogy a jiné škodliviny (anabolika, látky zvyšující fyzic. kondici a podporující růst sval. hmoty), reakce těla při zhoršení rozptyl. podmínek, vhodná úprava pohyb. aktivit	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj – psychohygienu
uplatňuje vhodné a bezpečné chování i v méně známém prostředí sportovišť, přírody, silničního provozu; předvídá možná nebezpečí úrazu a přizpůsobí jim svou činnost	seznámení žáků s vhodným a bezpeč. chováním na sport. akcích konaných ve škole i mimo školu, zásady bezpečného používání konkrétních sport. potřeb a nářadí	
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	pohybové hry – závody družstev i jednotlivců s různým zaměřením, netradiční pohybové hry a aktivity (horolezecká stěna)	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	sportovní hry košíková – útok, obrana – osobní, zónová, poziční stfelba, stfelba z dálky, clony, uvolňování hráče s míčem, bez míče	Osobní a sociální výchova- sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	odbijená- přihrávky vrchem i spodem přes síť, podání spodem i vrchem, nácvik útoku po přihrávce, blokování	Osobní a sociální výchova- sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	doplňkové sportovní hry – minikopaná, florbal, baseball nácvik útoku a obrany, herní varianty	Osobní a sociální výchova- sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	sporotvní hry- odbijená- příjem podání spodem, vrchem, rozehrání balonu přes nahrávače, nácvik smeče, obrana (bloky), hra v poli	Osobní a sociální výchova- sociální rozvoj – kooperace a kompetice
	košíková- postupný útok, rychlý protiútok, těsná osobní obrana po celém hřišti	Osobní a sociální výchova- sociální rozvoj – kooperace a kompetice
zvládá v souladu s individuálními předpoklady osvojené pohybové dovednosti a tvořivě je aplikuje ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech	atletika – atletická abeceda	
	skok do dálky z místa	
	skok do výšky (flopem)	
	rychlé starty (ze stoje, sedu, lehu)	
	rychlé běhy na krátkou trať, postupné zrychlování, hody granátem a kriketovým míčem skok do dálky	
	gymnastika – kotoul vpřed a vzad vícekrát za sebou, stoj na ruce se záchranou, přemet stranou se záchranou na obě strany, přeskok kozy ve zvýšené výšce	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
	akrobacie – kotoul plavmo přes švédskou bednu do molitanové žíněnký trampolíny	
	kruhy – kotoul vpřed a vzad, stojka, houpání ve visu, rotace kolem své osy	
	hrazda – vzpor na rukách, kotoul vpřed, vzdor na rukách přešvihem únožmo (pravou, levou), kotoul vpřed a následně vzad, výmik	
	šplh na laně a tyči	
	moderní gymnastika – cvičení s míčem, švihadlem	
	estetické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmic. doprovodem – soulad pohybu s hudbou (cvičení s náčiním); aerobic, zumba společenské tance	
posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí zjevné nedostatky a jejich možné příčiny	Úpoly – význam úpolových sportů pro sebeobranu a brannost přetahy, přetlaky, úpolové odpory, střeňové postoje, sebeobrana (držení soupeře na zemi), pády (vzad, vpřed, stranou)	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - komunikace
užívá osvojované názvosloví na úrovni učence, rozhodčího, diváka, čtenáře novin a časopisů, uživatele internetu	sebehodnocení v dané pohybové činnosti, znají a dodržují pravidla dané pohybové činnosti, sami označí zjevné nedostatky a jejich příčiny, s pomocí spolužáků nebo učitele pracující na jejich odstranění	
dohodne se na spolupráci i jednoduché taktice vedoucí k úspěchu družstva a dodržuje ji	komunikace v TV (tělocvičné názvosloví osvojovaných činností)	Osobnostní a sociální výchova – morální rozvoj – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
	týmová hra dle pravidel či dohodnutých pravidel	

Oblast: Člověk a zdraví	Předmět: Tělesná výchova	Období: 8. – 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata
rozlišuje a uplatňuje práva a povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka, organizátora		
sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, eviduje je a vyhodnotí	pravidla osvojovaných pohybových činností a jejich aplikace při hře v poli, organizuje, řídí přebírá roli rozhodčího	
zorganizuje samostatně i v týmu jednoduché turnaje, závody, turistické akce na úrovni školy; spolurozhoduje osvojované hry a soutěže	statistická zjištění, odhady, přesná měření (stopky, pásmo) evidují a vyhodnocují zjištěná data	
	organizace prostoru a pohyb. činností postupné přebírání některých organizačních a hodnotících úkolů od učitele	

5.9 Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti na 1. stupni

Vzdělávací oblast Člověk a svět práce postihuje širokou oblast pracovních činností a technologií. Vede žáky k získání základních dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k postupnému vytváření profesní orientace žáků. Tato oblast se zaměřuje na praktické pracovní dovednosti a návyky a doplňuje základní vzdělání o důležitou složku nezbytnou pro uplatnění člověka v dalším životě a společnosti. Tím se odlišuje od ostatních vzdělávacích oblastí. Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vzdělávací oblast je realizována prostřednictvím vzdělávacího předmětu Pracovní činnosti.

5.9.1 Pracovní činnosti

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tento předmět obsahuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti. Žáci se učí pracovat s

různými materiály a osvojují si konkrétní dovednosti. Učí se plánovat, organizovat a hodnotit pracovní činnost samostatně i v týmu. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování.

Obsahové vymezení

Vyučovací předmět Praktické činnosti vychází ze vzdělávacího oboru Člověk a svět práce.

Časové vymezení

Vyučovací předmět *Pracovní činnosti* se vyučuje ve všech ročnících v 1 hodinové týdenní dotaci.

Organizační vymezení

Vzdělávací obsah předmětu Pracovní činnosti je rozdělen do čtyř složek:

- Práce s drobným materiálem
- Konstrukční činnosti
- Pěstitelské práce
- Příprava pokrmů

Výuka probíhá ve třídě, na školním pozemku a ve cvičné kuchyni.

Realizovaná průřezová témata

V rámci předmětu pracovní činnosti jsou realizovány některé tematické okruhy průřezových témat:

- Environmentální výchova
- Osobnostní a sociální výchova
- Multikulturní výchova

Výchovné a vzdělávací strategie

V hodinách praktických činností jsou pro rozvíjení a utváření klíčových kompetencí využívány následující postupy:

- učitel vede žáky k samostatnosti a tvořivosti při jednotlivých praktických činnostech
- učitel posiluje u žáků pozitivní vztah k práci
- učitel vede žáky k vytváření nekonfliktního prostředí při různých činnostech
- učitel podporuje různé přijatelné způsoby řešení problémů
- netoleruje agresivní, hrubé, vulgární projevy žáků v prostředí školní dílny, školního pozemku a v ostatních prostorách školy
- učí žáky pracovat v týmech
- vyžaduje dodržování pravidel stanovených jednotlivými řády odborných učeben
- učitel netoleruje nekamarádké chování a odmítnutí požadované pomoci
- cíleně motivuje žáky k dosažení vhodně zvoleného dalšího studia

Kompetence k učení

- zohledňujeme pracovní tempo jednotlivých žáků
- učíme trpělivosti, povzbuzujeme
- uplatňujeme individuální přístup
- učíme žáky plánovat, organizovat a vyhodnocovat jejich činnost
- podporujeme různé způsoby vedoucí k dosažení cíle a podporujeme samostatnost a tvořivost

Kompetence k řešení problémů

- zadáváme problémové úkoly a vedeme žáky k jejich řešení
- vedeme žáky k samostatnému řešení problémů

Kompetence komunikativní

- zadáváme úkoly, při kterých žáci mohou spolupracovat
- vedeme žáky k tomu, aby respektovali druhé
- vedeme žáky k tomu, aby si navzájem radili a pomáhali

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k dodržování pravidel slušného chování
- budujeme pozitivní třídní klima
- pracujeme ve dvojicích a skupinách
- vedeme žáky ke společnému řešení problémů
- vytváříme projekty pro skupiny žáků
- proměňujeme skupiny, ve kterých žáci pracují

Kompetence občanské

- utváříme u žáků ohleduplný vztah k přírodě a kulturním výtvorům
- motivujeme žáky k hledání možností aktivního uplatnění v ochraně přírody
- vedeme žáky k respektování a dodržování pravidel
- vytváříme u žáků pozitivní postoj k uměleckým dílům
- učíme žáky zodpovědnosti, poskytnutí účinné pomoci a zodpovědnému chování v krizových situacích
- u možníme tvořivý přístup žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- vedeme k bezpečnému používání nástrojů a vybavení, k dodržování pravidel a hygieny práce
- motivujeme žáky k využívání znalostí v běžné praxi
- umožňujeme žákovi pozorovat a experimentovat, porovnávat a vyvozovat výsledky práce

*Vzdělávací oblast je v 6.- 9. ročníku realizována prostřednictvím vyučovacích předmětů:
PRACOVNÍ ČINNOSTI.*

Charakteristika vzdělávací oblasti

V Člověku a světě práce jsou pro utváření a rozvoj klíčových kompetencí využívány zejména tyto strategie:

Kompetence k učení

- Praktické osvojování práce podle návodu,
- vedení žáků k plánování činností při práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,

- předkládání dostatečného množství příkladů pro pochopení technické dokumentace jednoduchých zařízení,
- poznávání výhod pořizování náčrtu při nejrůznějších činnostech,
- poznávání vlastností materiálů a surovin a jejich použitelnost.

Kompetence k řešení problémů

- Uvědomování si potřeby praktického ověření řešení problémů ,
- aplikace řešení při obdobných zadání a hledání nových způsobů využití dovedností při práci s technickými materiály a přípravě pokrmů,
- předkládání dostatečného množství příkladů nutnosti být schopen prakticky používat osvojené poznatky pro uplatnění na trhu práce,
- otevření prostoru pro zodpovědné rozhodování o vlastní profesní orientaci,
- seznamování žáků s možnostmi poradenství v oblasti volby dalšího studia, profesní orientace.

Kompetence komunikativní

- Vedení k účinné komunikaci při práci s technickými materiály,
- seznamování s přesným významem pojmů se vztahem k práci s technickými materiály a při přípravě pokrmů,
- výklad pojmů souvisejících s volbou povolání,
- předkládání dostatečného množství příležitostí pro vlastní prezentaci žáků .

Kompetence sociální a personální

- Spolupráce ve dvojici a v malé skupině,
- přiřazování různých rolí v pracovní skupině a jejich prožívání,
- zážitek uvědomování si potřeby ohleduplnosti na pracovišti.

Kompetence občanské

- Otvírání prostoru pro pochopení různých činností člověka na životní prostředí a spoluzodpovědnosti za jeho ochranu,
- umožnění tvořivého přístupu žáků k plnění zadaných témat.

Kompetence pracovní

- Vedení k uvědomělému, správnému a bezpečnému používání všech používaných nástrojů a materiálů,
- vedení ke snaze o provedení práce v co nejlepší kvalitě ,
- předkládání srovnání hospodárnosti různých postupů, které vedou k témuž cíli,
- vyhledávání možných rizik při různých činnostech a hledání cest k jejich minimalizaci,
- seznamování s konkrétními podnikatelskými aktivitami od záměrů až po jejich realizaci,
- vytváření prostoru pro přijímání promyšlených rozhodnutí o dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 1. Ročník: 1. -3.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČSP-3-1-01 vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů</p> <p>ČSP-3-1-02 pracuje podle slovního návodu a předlohy</p> <p>ČSP-3-2-01 zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicí</p> <p>ČSP-3-3-01 provádí pozorování přírody, zaznamenává a zhodnotí výsledky pozorování</p> <p>ČSP-3-3-02 pečuje o nenáročnou rostlinu</p> <p>ČSP-3-4-01 připraví tabuli pro jednoduché stolování</p> <p>ČSP-3-4-02 chová se vhodně při stolování</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, koření, zelenina) rostliny jedovaté, rostliny jako droga, alergie <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování 	<p>OSV Kreativita komunikace - učí se komunikaci s ostatními lidmi kooperace a kompetice</p> <p>EVM vztah člověka a životního prostředí - poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí</p> <p>Prvouka- Lidé a čas Lidé kolem nás Člověk a jeho zdraví Rozmanitost přírody</p> <p>Vv- prostorová užitná tvorba</p>

<p>Oblast: Člověk a svět práce</p>	<p>Předmět: Pracovní činnosti</p>	<p>Období: 2. Ročník: 4. -5.</p>
<p>Očekávané výstupy Žák:</p>	<p>Učivo</p>	<p>Průřezová témata (mezipředm. vztahy)</p>
<p>ČSP-5-1-01 vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy, na základě své představivosti, různé výrobky z daného materiálu</p> <p>ČSP-5-1-02 využívá při tvořivých činnostech s různým materiálem prvky lidových tradic</p> <p>ČSP-5-1-03 volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu</p> <p>ČSP-5-1-04 udržuje pořádek na pracovním místě a dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-5-2-01 provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž</p> <p>ČSP-5-2-02 pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtku</p> <p>ČSP-5-2-03 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-5-3-01 provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování</p> <p>ČSP-5-3-02 ošetřuje a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny</p> <p>ČSP-5-3-03 volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní</p>	<p>Práce s drobným materiálem</p> <ul style="list-style-type: none"> vlastnosti materiálu (přírodniny, modelovací hmota, papír a karton, textil, drát, fólie) pracovní pomůcky a nástroje – funkce a využití jednoduché pracovní postupy a operace, organizace práce lidové zvyky, tradice, řemesla <p>Konstrukční činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> stavebnice (plošné, prostorové, konstrukční), sestavování modelů práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem <p>Pěstitelské práce</p> <ul style="list-style-type: none"> základní podmínky pro pěstování rostlin, půda, její zpracování, výživa rostlin, osivo pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě (okrasné rostliny, koření, zelenina) rostliny jedovaté, rostliny jako droga, alergie <p>Příprava pokrmů</p> <ul style="list-style-type: none"> základní vybavení kuchyně výběr, nákup a skladování potravin jednoduchá úprava stolu pravidla správného stolování 	<p>OSV kreativita uplatňuje a rozvíjí pružnost nápadů, originalitu, schopnost dovést nápad do reality komunikace - zdokonaluje se v komunikaci s ostatními lidmi při řešení tvůrčího problému kooperace a kompetice - rozvíjí se v dovednosti spolupracovat s druhými lidmi při společné tvorbě</p> <p>EVM vztah člověka a životního prostředí - poznává různé profese ve vztahu k životnímu prostředí - při práci bere ohled na co nejmenší zátěž životního prostředí</p> <p>MKV – dějiny umění, druhy uměleckých řemesel</p> <p>M, - pomůcky VI-modely historických staveb VV prostorová užitná tvorba</p>

Oblast: Člověk a svět práce	Předmět: Pracovní činnosti	Období: 2. Ročník: 4. -5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>ČSP-5-3-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu</p> <p>ČSP-5-4-01 orientuje se v základním vybavení kuchyně</p> <p>ČSP-5-4-02 připraví samostatně jednoduchý pokrm</p> <p>ČSP-5-4-03 dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování</p> <p>ČSP-5-4-04 udržuje pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytne první pomoc i při úrazu v kuchyni</p>	<ul style="list-style-type: none"> • technika v kuchyni – historie a význam 	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Pracovní činnosti	Období: 6. – 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
<p>Práce s technickými materiály ČSP-9-1-01 provádí jednoduché práce s technickými materiály a dodržuje technologickou kázeň</p>	<ul style="list-style-type: none"> • vlastnosti materiálů, základní postupy opracování daných materiálů 	6.-8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - kooperace
<p>ČSP-9-1-02 řeší jednoduché technické úkoly s vhodným výběrem materiálu, pracovních nástrojů a nářadí</p>	<ul style="list-style-type: none"> • znalost nářadí a nástrojů pro efektivní práci s daným materiálem 	6.-8.	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Pracovní činnosti	Období: 6. – 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
ČSP-9-1-03 organizuje a plánuje svoji pracovní činnost ČSP-9-1-04 užívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní jednoduchý náčrt výrobku	<ul style="list-style-type: none"> organizace práce, časové rozvržení a následnost pracovního postupu 	6.- 8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - seberegulace
ČSP-9-1-05 dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> první pomoc při úrazech, bezpečnostní předpisy a postupy 	6.-8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - psychohygiena
Pěstivelské práce ČSP-9-3-01 volí vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin	<ul style="list-style-type: none"> podmínky pro pěstování rostlin, půda a její zpracování, výživa a ochrana rostlin 	6.-8.	Environmentální výchova – podmínky života
ČSP-9-3-02 pěstuje a využívá květiny pro výzdobu	<ul style="list-style-type: none"> zelenina – osivo, sadba, podmínky pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny 	6.-8.	Environmentální výchova – člověk a prostředí
ČSP-9-3-03 používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu	<ul style="list-style-type: none"> okrasné rostliny, základy ošetřování pokojových rostlin, květiny v interiéru i exteriéru 	6.-8.	Environmentální výchova – lidské aktivity a životní prostředí
ČSP-9-3-05 dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti, poskytne první pomoc při úrazu	<ul style="list-style-type: none"> ovocné rostliny – druhy a způsob pěstování 	6.-8.	

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Pracovní činnosti	Období: 6. – 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
Příprava pokrmů ČSP-9-5-01 používá základní kuchyňský inventář a obsluhuje základní spotřebiče	<ul style="list-style-type: none"> kuchyně a její základní vybavení, zásady bezpečnosti a hygieny provozu 	6.-8.	Osobnostní a sociální výchova - kooperace
ČSP-9-5-02 připraví jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy	<ul style="list-style-type: none"> výběr, nákup a skladování potravin, sestavování jídelníčku 	6.-8.	Environmentální výchova – zdravé stravovací návyky

Oblast: Člověk a svět práce	Obor: Pracovní činnosti	Období: 6. – 8.	
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Ročník	Průřezová témata
ČSP-9-5-03 dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu	<ul style="list-style-type: none"> příprava pokrmů za studena, základní způsoby tepelné úpravy, základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů 	6.-8.	Osobnostní a sociální výchova - kreativita
ČSP-9-5-04 dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce v kuchyni, poskytne první pomoc při úrazech	<ul style="list-style-type: none"> úprava stolu a zásady stolování 	6.-8.	
Svět práce ČSP-9-8-01 orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí	<ul style="list-style-type: none"> profese a jejich charakteristika, požadavky kvalifikační zdravotní a osobnostní 	8.	
ČSP-9-8-02 posoudí své možnosti při rozhodování o volbě vhodného povolání a profesní přípravy	<ul style="list-style-type: none"> sebezpoznávání sebehodnocení, cíle a zájmy 	8.	Osobnostní a sociální výchova – osobnostní rozvoj - sebezpoznání a sebezpojetí
ČSP-9-8-03 využije profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělávání	<ul style="list-style-type: none"> informace o trhu práce, úřady práce, sociální zajištění, práva a povinnosti 	8.	Mediální výchova – vyhledávání a zpracování informací
ČSP-9-8-04 prokáže v modelových situacích schopnost prezentace své osoby při vstupu na trh práce.	<ul style="list-style-type: none"> průběh pohovoru, požadavky životopisu, sebezprezentace, modelové situace 	8.	Osobnostní a sociální výchova – sociální rozvoj - komunikace

5.10 Speciálně pedagogická péče

Předmět speciálně pedagogické péče je nařízen na doporučení ŠPZ pro vzdělávání žáka se speciálními vzdělávacími potřebami ve škole. Je vyučován v rozsahu 1 vyučovací hodiny týdně speciálním pedagogem. Hodina je realizována v rámci disponibilních hodin. Vycházíme z doporučení ŠPZ, z jejich závěrů a doporučení. **Předmět bude uzpůsoben potřebám daného žáka.** Výuka a vzdělávání probíhá ve spolupráci rodiny a školy. Jsou realizovány následující předměty:

Speciálně pedagogická péče – český jazyk 1. stupeň

Speciálně pedagogická péče – český jazyk 2. stupeň

Speciálně pedagogická péče – matematika 1. stupeň

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu

Oblast: Předmět	Předmět: Spec. ped. péče – český jazyk 1. stupeň	Ročník: 1. - 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
Řečová výchova	Upevňování správného řečového projevu a mluvního vzoru Slovní analýza a syntéza Porozumění mluvenému, čtenému a psanému textu	
Rozvoj grafomotorických dovedností	Rozvíjení jemné a hrubé motoriky, správné držení psacího náčiní, uvolňovací cviky	
Rozvoj vizuálně percepčních dovedností Zraková stimulace Prostorová orientace	Základní orientace v obrázku, prostoru Nácvik orientace v textu Rozvoj zrakové analýzy a syntézy	
Rozvíjení sluchového vnímání	Rozvoj sluchové analýzy a syntézy Procvičování naslouchání a sluchové diferenciací, analýzy, syntézy, tvrdé a měkké slabiky, krátké a dlouhé slabiky	
Individuální potřeby žáka	Budeme se řídit doporučením ŠPZ	

Oblast: Předmět	Předmět: Spec. ped. péče – český jazyk 2. stupeň	Ročník: 6. - 9.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
Řečová výchova	Slovní analýza a syntéza Porozumění mluvenému, čtenému a psanému textu	
Rozvoj grafomotorických dovedností	Rozvíjení jemné a hrubé motoriky, správné držení psacího náčiní, uvolňovací cviky	
Rozvoj vizuálně percepčních dovedností Zraková stimulace Prostorová orientace	Nácvik orientace v textu a vyhledávání podstatných informací pro pamětné učení Rozvoj zrakové analýzy a syntézy	
Rozvíjení sluchového vnímání	Rozvoj sluchové analýzy a syntézy Procvičování naslouchání Porozumění čtenému a mluvenému textu	
Individuální potřeby žáka	Budeme se řídit doporučením ŠPZ	

Oblast: Předmět	Předmět: Spec. ped. péče – matematika 1. stupeň	Ročník: 1. - 5.
Očekávané výstupy Žák:	Učivo	Průřezová témata (mezipředm. vztahy)
Rozvoj grafomotorických dovedností	Rozvíjení jemné a hrubé motoriky, správné držení psacího náčiní, uvolňovací cviky	
Rozvoj řečových dovedností	Popis postupu při počítání, zdůvodňování, hledání více řešení – vysvětlení	
Rozvoj vizuálně percepčních dovedností Zraková stimulace Prostorová orientace	Rozvoj představy určitého množství prvků, orientace na číselné řadě Základní orientace v obrázku, prostoru Zraková diferenciacie – nahoře, dole, vpravo, vlevo Rozvoj základních matematických dovedností, ve kterých žák má problémy Rozvoj matematických představ	
Rozvíjení sluchového vnímání	Sluchový diktát čísel	
Nácvik koncentrace pozornosti	Cvičení na rozvoj soustředění	
Individuální potřeby žáka	Budeme se řídit doporučením ŠPZ	

6 Hodnocení výsledků vzdělávání žáků

6.1 Pravidla hodnocení žáků

Nedílnou součástí výchovně vzdělávacího procesu ve škole je hodnocení žáků. Hodnocení žáků je běžnou činností, kterou učitel ve škole vykonává průběžně ve výuce (ale i mimo ni) po celý školní rok.

Cílem hodnocení je poskytnout žákovi zpětnou vazbu, prostřednictvím které získává informace o tom, jak danou problematiku zvládá, jak dovede zacházet s tím, co se naučil, v čem se zlepšil a v čem ještě chybí. Nedílnou součástí hodnocení musí být konkrétní návod, jak má žák postupovat, aby přetrvávající nedostatky odstranil.

Hodnocení nesmí být zaměřeno primárně na srovnávání žáka s jeho spolužáky, mělo by se soustřeďovat i na individuální pokrok každého žáka, respektive na hodnocení naplnění předem stanovených požadavků. Součástí hodnocení žáka ve škole je též hodnocení jeho chování a projevu. Celkově však hodnocení nesmí vést ke snižování důstojnosti a sebedůvěry žáka.

Jedním z hlavních cílů pedagogické práce obecně by se mělo stát oslabování vnější motivace žáků – motivace prostřednictvím známek. Naopak by mělo docházet k posilování motivace vnitřní, která je podporována žakovým vlastním (sebe)hodnocením.

Nutností je, aby žáci byli předem seznámeni s výukovými cíli, očekávanými výstupy pro daný ročník - specifikovanými pro hodnocené období.

6.1.1 Způsoby a kritéria hodnocení

Žáci jsou hodnoceni klasifikací, v případě žádosti zákonného zástupce lze hodnotit žáka slovně nebo kombinací obou způsobů. Podrobná pravidla pro hodnocení žáků jsou zpracována v příloze č. 3 Školního řádu - Klasifikační řád

6.1.2 Závazné formy hodnocení:

Hodnocení žáka na vysvědčení musí vystihnout úroveň rozvoje, kterého žák dosáhl ve vztahu k očekávaným výstupům jednotlivých vzdělávacích oblastí v daném pololetí školního roku. Hodnocení je všestranné, postihuje všechny vyučované předměty. V případě problémů žáka obsahuje doporučení, jak neúspěchy odstranit, případně jak jim předcházet.

7 Obsah

1	IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	2
2	CHARAKTERISTIKA ŠKOLY.....	3
2.1	Velikost a úplnost školy.....	3
2.2	Charakteristika pedagogického sboru	3
2.3	Dlouhodobé projekty	3
2.4	Školní parlament	3
2.5	Spolupráce s rodiči	3
	Školská rada	4
2.6	Partneři školy.....	4
3	CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU.....	5
3.1	Zaměření školy.....	5
3.2	Výchovné a vzdělávací strategie	8
3.3	Strategie naplňování klíčových kompetencí	9
3.4	Pojetí vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními.....	10
3.4.1	Systém péče o žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními ve škole.....	11
3.4.2	Podmínky vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními	11
3.5	Vzdělávání žáků nadaných a mimořádně nadaných	12
3.5.1	Pojetí péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole	12
3.5.2	Systém péče o nadané a mimořádně nadané žáky ve škole.....	12
3.6	Začlenění průřezových témat	13
3.6.1	Osobnostní a sociální výchova.....	13
3.6.2	Výchova demokratického občana	14
3.6.3	Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech	15
3.6.4	Multikulturní výchova.....	15
3.6.5	Environmentální výchova	16
3.6.6	Mediální výchova.....	16
3.7	Poskytování poradenských služeb ve škole	17
4	UČEBNÍ PLÁN	19
4.1	Tabelace učebního plánu 1. stupně	19
4.2	Tabelace učebního plánu 2. stupně	21
4.3	Poznámky k učebnímu plánu	23
5	UČEBNÍ OSNOVY	25

5.1	Jazyk a jazyková komunikace	25
5.1.1	Český jazyk a literatura	25
5.1.2	Anglický jazyk	50
5.1.3	Německý jazyk.....	56
5.2	Matematika a její aplikace.....	61
5.2.1	Matematika	61
5.3	Informatika	84
5.4	Člověk a jeho svět	87
5.4.1	Prvouka (1. – 3. ročník)	88
5.4.2	Přírodověda (4., 5. ročník)	89
5.4.3	Vlastivěda (4., 5. ročník).....	90
5.5	Člověk a společnost.....	109
5.5.1	Dějepis	111
5.5.2	Občanská výchova	115
5.6	Člověk a příroda	118
5.6.1	Fyzika.....	118
5.6.2	Chemie	123
5.6.3	Přírodopis.....	128
5.6.4	Zeměpis.....	136
5.7	Umění a kultura	145
5.7.1	Hudební výchova	145
5.7.2	Výtvarná výchova	156
5.8	Člověk a zdraví	167
5.8.1	Rodinná výchova	167
5.8.2	Tělesná výchova.....	174
5.9	Člověk a svět práce.....	191
5.9.1	Pracovní činnosti.....	191
5.10	Speciálně pedagogická péče	199
6	HODNOCENÍ VÝSLEDKŮ VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ	202
6.1	Pravidla hodnocení žáků.....	202
6.1.1	Způsoby a kritéria hodnocení.....	202
6.1.2	Závazné formy hodnocení:.....	202
7	OBSAH	203

Seznam zkratk použitých v ŠVP:

B – buňka
CJ – cizí jazyk
ČJL – český jazyk a literatura
ČJS – člověk a jeho svět
ČM – Český masiv
ČR – Česká republika
ČSP – člověk a svět práce
D – dějepis
DCJ – další cizí jazyk
EU – Evropská unie
EV – environmentální výchova
F – fyzika
HV – hudební výchova
HV – hudební výchova
CH – chemie
ICT – informační a komunikační technologie
IVP – individuální vzdělávací plán
LMP – lehké mentální postižení
M – matematika
MDV, MV – mediální výchova
MKV – multikulturní výchova
O – orgán
ORG – organismus
OS – oběhová soustava
OSV – osobnostní a sociální výchova
PC – počítač
PČ – pracovní činnosti
PLPP – plán pedagogické podpory
PR – prvouka
PŘ – přírodopis, přírodověd
RVP – rámcový vzdělávací program
RVP ZŠ – rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání
RVP ZŠS – rámcový vzdělávací program pro základní školu speciální
S – povrch
SŠ – střední škola
SW – software
ŠPZ – školní poradenské zařízení
ŠVP – školní vzdělávací program
T – tkáň
TV – tělesná výchova
V – objem
VDO – výchova demokratického občana
VL – vlastivěda
VMEGS, EGS – výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech
VO – výchova k občanství
VŠ – vysoká škola
VV – výtvarná výchova
VZ – výchova ke zdraví
Z – zeměpis
ZK – Západní Karpaty
ZŠ – základní škola
ZTV – zdravotní tělesná výchova
ŽP – životní prostředí